

Сэггид ибн Гьэлий ибн Уэһф
Іэл-КъэхьтІаний

МУСЛЪЫМЭНЫМ И БЫДАПІЭ

КЪУРІЭНЫМРЭ СУННЭМРЭ
КЪЫХЭХАУЭ

حصن المسلم من أذكار الكتاب والسنة

سعيد بن علي بن وهف القحطاني

ترجمة: شخانوков أنزور

مراجعة: أبو عبد الرحمن الداغستاني

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

МУСЛЬИМЭНЫИ И БЫДАПШЭ

**КЪУРШЭНЫМРЭ СУННЭМРЭ
КЪЫХЭХАУЭ**

ЕтГуанэ тедзэгъуэ

**Налшык
2008**

Тхылыр къабыл ищIащ Къэбэрдей-Бэлъкъэр дин ГуэхущIапIэм и щIэныгъэлIхэм я
советым

ЗэзүдзэкIар:
Щхьэныкьүэ Анзор Мубин и кьүэ

**Мы тхылыр трезыгьэдзам тхыгьэкIэ хуитыныгьэ
яримытауэ нэгьүэщIхэм трагьэдзэну хуиткьым**

ТХЫЛЪЫР ЗЫТХАМ И ПЭУБЛЭ ПСАЛЪЭ

ИпэжыпІэкІэ щытхъур зыхуэфашэр Алыхъырщи, дэри абы щытхъу къыхудохъ, дэІэпыкъуныгъэкІи, гъэгъуныгъэкІи долъэІу. Дыкъуоувэ Алыхъым – ди *нэфсхэм*¹ я Іеймрэ, ди ІуэхущІафэм мыхъумыщІагъэу хэльымрэ дащихъумэжыну. Алыхъым иузэщІыр зыгъэгъуэщэфын щыІэкъым, игъэгъуашэри зыузэщІыфын щыІэкъым.

Сэ щыхъэт сытохъуэ Алыхъым нэмыщІ нэгъуэщІ тхъэ зэрыщымыІэм; Закъуэщ Ар, гъусэ иІэкъым.

Апхуэдэуи щыхъэт сытохъуэ Мухъэммэдыр Абы и пщылІу икІи и лЫкІуэу зэрыщытым. Алыхъым и нэфІыр кыщыхуэ абы езыми, и Іыхъыхэми, и гъусэхэми, Къемэт Махуэ хъухукІэ фЫкІэ абыхэм яужь итынухэми; хъуэхъури куэду Тхъэм къалыгъэс.

Абы адэкІэ:

Фи пащхъэ нислхъэ тхылъыр сэ гъэкІэщІауэ къыхэхыжаш мыбы ипэкІэ згъэхъэзырауэ щыта **"Іэз-Зикр уэд-ДугъаІ уэл-Гыладж бир-рукъа минэл-Китаби уэс-Суннэ"**² тхылъым. А тхылъым щыщу "зикрым"³ хухэха Іыхъэр "скъузауэ" аращ. ГъэкІэщІыным си гупсысэр щІыхуэкІуари – апхуэдэу сщІымэ, тхылъыр нэхъ зехъэгъуафІэ хъунщ, гъуэгъуанэ

---

¹ Нэфс: псэ. Псэм укызыхуриджэ Іеягъэхэращ мыбдежым зи гугъу ищІыр. (*ЗэыдзэкІам кыбгъэдэкІыу*).

² "Іэз-Зикр уэд-ДугъаІ уэл-Гыладж бир-рукъа минэл-Китаби уэс-Суннэ" – "Зикрыр, лъэІур, епщэкІэ еІэзэныр КъурІэнымрэ Суннэмрэ кыхэхэуэ".

³ Зикр: Алыхъым ирищытхъуу, ирелъэІуу жаІэ псалъэ. (*ЗэыдзэкІам кыбгъэдэкІыу*).

теувэхэми нэхь тыншу кьаггэсэбэпыфынщ, жысІәу аращ.

Тхылъым ит зикрхэр псори КьурІәнымрә Суннәмрә кьыхэсхыжащ, ауэ хьәдисхэр шыстхкІә, кьэзыІуэтәжа цІыхухәм я цІәхэр пыстхәркьым, кьызәрысха тхылъхәм шыщуи кьыхэзггәщыр зыщ е тІущ. Хьәдисыр кьэзыІуэтәжахәм, е ахэр зәрыт тхылъхәм нэхь зәпкьрыхауэ шыггуазә зыхуэсщІынщ, жызыІәр, еплъыж хьунуц тхылъым лъабжъә хуэхъужам.

Алыхь Ину Лъагәм солъәу и ЦІә дахәхәмрә и Щифәт⁴ лъагәхәмрә я хьәтыркІә – мы ләжыггәр Езым папщІә кьабзәу сщІауэ кьыщІиггәкІыну; си дуней гьащІәкІи, си Ахьрәт гьащІәкІи абы и сәбәп кьызиггәкІыжыну; абы еджам, е ар тырезыггәдзам, е ар цІыхухәм яльәггәІәсын ильәныкьуәкІә Іуэхум зи жәрдәм хэзылхьахәми я сәбәп екІыну. Алыхь ХәІәтыкІаращ псоми хуитыр!

Алыхьым и нәфІыр кьащыхуэ ди беггымбар Мухьәммәдми, абы и Іыхьлыхәми, и гьусәхәми, фІыкІә абыхәм яужь Кьемәт Махуэр кьәсыхукІә итынухәми, хьуэхъури куәду Тхьәм псоми кьалыггәс.

Сәггид ибн Гьәлий ибн Уәһф Іәл-КьәхьтІаний.
Щәфәр мазә, хьиджрәмкІә 1409 гьә.

---

⁴ Щифәт: Алыхьым иә шытыкІә, и ІуәщІафә и шыфәт.

ЗЭЗЫДЗЭКИАМ И ПЭУБЛЭ ПСАЛЪЭ

Алыхь Иным фЫщІэ хузощІ, лЫкІуэ льяпІэми Алахьым и нэфЫр кыщыхуэу, хьэхьум я нэхьыфЫр кылытысыну сыхуолъаІуэ.

"Муслымэным и быдапІэ" (حِصْنُ الْمُسْلِمِ) тхылъ цЫкІур дуней псом щыцІэрыІуэщ. Бзэ куэдкІэ ар зэрадзэкІащ, урысыбзэри абы хэтыжу. Нобэ дэри, Алахьым кыдигьэхьулІэри, зэрыхьукІэрэ тхылъыр адыгэбзэм кьидгьэуващ.

Щхьэпэ хьун си гугьэщ мы упщІэмкІэ дызэупщІыжу, абы и жэуапри кьатщІэмэ: сыту пІэрэ-тІэ мы тхылъыр я нэхь лейуэ цІэрыІуэ щІэхьуар? Сыт абы щэхуу хэлъынкІэ хьунур?

Япэрауэ. Тхылъым ит псори: Алахьым и Псалъэ – **КьурІэнымрэ;** Алахьым и лЫкІуэ Мухьэммэд, ^{Алахьым} и нэфЫр зыщыхуэу, хьэхьум я нэхьыфЫр зылытысыным, кыбгьэдэкІа – **Суннэмрэ** кыыхэхыжащ. Ар мыхьэнэшхуэ зиІэ Іуэхугьэуэщ.

ЕтІуанэрауэ. Тхылъыр кІэщІщ икІи купщІафІэщ. КЫхьу зиукьуэдийуэ уригьэээшкьым, кІэщІыІуэ ищІуи и мыхьэнэр игьэкІуэдыркьым.

Ещанэрауэ. Ар нэхьыфІу зыщІэр Алахьращ дауикІ, ауэ Алахьым кьритыжыну псапэм щыгугьыу псэ кьабзэкІэ мы тхылъыр игьэхьэзыра хьунщ, жызоІэ си щхьэкІэ. Апхуэдэу Іуэхум гу кьабзэкІэ бгьэдыхьэм и Іэужьыр фЫгуэ нэхь жыжьэ нос.

Алыхь Иным хуигъэбагъуэ и псапэр, дунегъэжи Ахърэтжи абы щигъэгуфIыкIыж!

МыдэкIэ тхылыр нэх тыншу икIи нэх ирикъуауэ къэдгъэсэбэныфын папщIэ, зыхуэсакъыпхъэу Iуэху зыбжанэ щыIэщи, ахэм сакъытеувыIэмэ щхъэнэ хъуну къысцохъу.

Япэрауэ. Имам Нэуэуий и тхыль гъуэээджэ "Iэл-Iэкар"-ым кIэщIу кыхэтхыжа чэнджэщхэм щыгъуазэ зыхуэщIыпхъэщ:

[

1. **Блэжъу хъуар зэлытэжар - уи нетраш (гухэлъыр).** ПщIар псапэ пхуэхъунуми, ар сыт хуэдизкIэ пхуэбэгъуэнуми уи гум иль къабзагъэм тещIыхъащи, уи нетыр Алыхь Закъуэм хуэгъэзауэ щыгъэт.
2. **Зикрыр гукIи ящI, бзэгукIи ящI.** Ауэ псом я нэхыфI дьдэр – гукIи бзэгукIи зэдащI зикрыр аращ. ИтIанэ, гу зылытапхъэщи, гури бзэгури зэщIыгъуу зикр щыпщIкIэ "фэрыщIыгъэ Iуэхум хэслъхъэ ягугъэнщ" жыпIэу, абы утемышыныхь. ТIумкIи зэщIыгъуу уи зикрыр щIы Алыхьым папщIэ. Пэжыращи, цIыхухэр къызэроплъым е абыхэм укыызэращIэм щхъэкIэ зызыхуэпшэурэ лэжыгъэфIхэр къэбгъанэмэ, псапэ куэдым ухэкIыжынущ, диным щыщ Iуэхугъуэшхуэ Iэджэми ухэнынущ.

3. **Зикрыр** Іэмал имыІэу *тэсбиху, тэһлилу, тэхьмиду, тэкбиру*⁵ шытын хуейкъым. Ахэм я закъуэкъым "зикрым" къиубыдыр. АтІэ, Алыхьыр арэзы зыхуэхъун Сэгьид ибн Джубейри, нэгъуэщІ щІэныгъэлІхэми зэрыжаІауэ, Алыхьым папщІэ ялэжь лэжьыгъэфІ псори зикрым хеубыдэ.

4. **Цыхум андез имыІыгъми, уеблэмэ гъусул**⁶ тельми, цыхубзым мазащхэ иІэми – зикр ящІ хъунуц гукІи, бзэгукІи. Ауэ КъурІэн лъапІэм еджэ хъунукъым гъусул зытелъымрэ, мазащхэ зиІэмрэ. Апхуэдэр КъурІэным шыщу: мащІэми, куэдми, уеблэмэ аятым щыщ Іыхьэми – еджэ хъунукъым. И гумкІэ къеджэ хъунуц, и жьэкІэ зы псалъи къыжьэдэмыкІыу. Апхуэдэуи КъурІэныр зытетхам еплъурэ и гум иригъэкІуэну хуитщ.... КъинэмыщІауи, КъурІэным хэт духьэхэр, Алыхьым ирельэІуу, жиІэ хъунуц, ауэ КъурІэн еджэн мурад имыІэу.

5. **Зикр зыщІыр теплъэ нэхь екІу дыдэм итыпхэщ.** ЗыщІыпІэ и деж шысмэ, къиблэмкІэ зигъэзэнщ, и щхьэр ехьэхауэ, и Тхьэм зыхуигъэцІыкІуу, зыхуигъэлъахьшэу тІысынщ. Ар дауикІ нэхьыфІ дыдэращ. Армырауэ нэгъуэщІ теплъэм итуи ищІ хъунуц зикр, псалъэм папщІэ шыту, щылъу [е здэкІуэм]. Ауэ щхьэусыгъуэншэу апхуэдэу пщІымэ, нэхьыфІым зыхэбгъэкІыжынуц.

6. **Зикр зыщІыр и закъуэу шысмэ нэхьыфІщ,** илэжь Іуэхугъуэм темыгупсысыкІын

---

⁵ Абыхэм я мыхьэнэр пщІэну ухуеймэ уеплъыж хъунуц 169 напэкІуэцІым.

⁶ ДинкІэ зыщІигъэпскІыжын щхьэусыгъуэ зытелъым "гъусыл" тельщ, жаІэ.

папщIэ. ИтIанэ **щIыпIэр кьабзэу** щырет, езы зикрыми, зикрыр зыхуищI Алыхьми пщIэ зэрахуищIыр кьигьэлыагьуэу. КьинэмышIауэ, и **жьэ кIуэцIри кьабзэу** щытын хуейщ.

7. Зикр сыт щыгьуи пщIыныр Алыхьым фIэфI Iуэхугьуэщ. Ауэ шэригьэтым кьыхигьэщхьэхукIауэ **щIыпIэ гуэрхэр е зман гуэрхэр щыIэщ зикрыр пщIы мыхьунуи**, абыхэм хуэсакьын хуейщ. Псальэм папщIэ, псыунэ кIуэцIым, е жумгьэ хьутIбэр зэхэзыхыу щысым, жейбашхьуэм...

8. **Зикрым и купщIэ дьдэр "блэжьыр гукIэ зэхэпщIэнращ"**. Араши, жыпIэм уегупсысу, кьарыкIхэр зэхэпщIэу пщIын хуейщ.

9. Зикр щIыныр хабзэ зыхуэхьуауэ, жэщми махуэми, нэмэз нэужьхэми ар дэзымыгьэхуу жызыIэм зы щхьэусыгьуэ гуэркIэ **ар фIыблэкIмэ – щыхьум и деж щIэхыу ар ирепшыныж**, Iэпэдэгьэлэли иремышI...

10. **Зэзэмызэ зикр щIыныр зэпыгьэун хуей щыхьу щыIэщ**. Псальэм папщIэ, ар зыщIым зыгуэрым сэлам кьрихмэ, сэлам ирихыжынщи, зикрыр адэкIэ пищэжынщ. Апхуэдэуи зикр щIыгьуэм зыгуэр кьепсауэ зэхихмэ, абы жэуапу иратыжыпхьэр иритыжынщи, адэкIэ зикрым пищэжынщ; азэн джэ макь зэхихми аращ; мыхьумыщIагьэ зылэжь гуэр илыагьуми аращ – абы жеIапхьэр жриIэнщи, адэкIэ и Iуэхум пищэжынщ; фIы гуэрым цIыхур кьыхуигьэушыфыну Iэмал иIэ хьуами апхуэдэу

ищЫнщ; зыгуэр кьеупщІми жэуап иретыжынщи адэкІэ зикрым пищэжынщ...] .

ЕтІуанэрауэ. Хьэдисхэр кьызриха тхылъхэм ехьэлла Іуэхугьуэр тхылъыр зейм кІэщІу кьыхигьэщаш. Ауэ дэ абы хэтлъхьам епхауэ мыр жыІапхьэщ:

Мы тхылъым ит хьэдисхэр нэхьыбэ дыдэу кьызыхэхар Бухъарий, Муслим, Іэбу Дауд, НэсаІий, Тирмизий, Ибн Маджэ, Іэл-Хьаким, Іэл-Бейнэкьий щІэныгьэлІхэм я тхылъхэращ.

Хьэдис щІэныгьэлІхэу Бухъарийрэ Муслимрэ я тхылъхэм ярыт хьэдисхэм я пэжагьым шэч кьытрахьэжкьыми, абыхэм я цІэ кьудейр кьыхэбгьэщмэ, нэгьуэщІ хуеижкьым. Ауэ а тІум кьищынэмышІауэ тхылъым кьыщыкІуэ тхылъыщІэхэр кьэгьэльэгьуэным имызакьуэу, щІэныгьэлІхэм абыхэм ярыт хьэдисхэм и кьэІуэтэжыкІэм унафэ тращІари кьыхэгьэщын хуейщ. Тхылъыр зейм ахэр кІэщІу кьыхигьэщаш, ауэ дэ тхылъыр хьэльэ хьункІэ дытешыныхьри абыхэм я гугьу тщІакьым, атІэ кьэзыІуэтэжар кьыхэдгьаша кьудейщ.

Ещанэрауэ. Языныкьуэ щІыпІэхэм деж, цІыхур кьызэджер нэхъ гурыІуэгьуэ хьун папщІэ, я лъабжьэм зэпкьырызых кІэщІэттхаш. Ари кьызыбгьэдэкІар нэхьыбэм кьыхэдгьэщыжаш.

КьинэмышІауэ, языныкьуэ щІыпІэхэм дежи зы Іуэхугьуэм ехьэллауэ зикр куэд кьыщыкІуэкІэ, абы

щыщу и нэхьыбэр ттхыуэ, зэзэмызэххэ зы тIу кыыщыдгъанэ щыIэщ икIи ар кыыхыдогъэщыж.

ЕплIанэрауэ. Адыгэбзэм и алфавитым хэмыту хьэрыпыбзэм хьэрф зыбжанэ кыыщокIуэ. Абы кыыхэкIу, хьэрып текстыр транскрипцэу щыттхыжым, адыгэ алфавитым хэмыт хьэрф гуэрхэр къэдгъэсэбэпын хуей хьуащ. Мис ахэр:

1. "ه" хьэрфыр: адыгэбзэм хэт "хь" хьэрфым хуэмыдэу, кIуэцIым адэ жьжьэу шабэу кыикI макъщ. Абы нэхь пэгъунэгъуу дгъуэтар инджылыбзэм хэт "h" хьэрфращ. Псалъэм папщIэ: (Iэллаһуммэ).

2. "ث" хьэрфыр: адыгэбзэм хэт "с" хьэрфым хуэмыдэу, бзэгупэкIэ кыыбопсэль, бзегур дзитI зэхуакум дэту. Абы папщIэ "с" хьэрфым и щхьэм нэгъыщэ цIыкIу тету къэдгъэльэгъуащ мыпхуэдэу: "с". Псалъэм папщIэ: (кэсиирэн).

3. "ع" хьэрфыр; Адыгэбзэм и алфавитым мы хьэрфым и макъыр хамыгъэувами, адыгэм а макъыр къапсэль. Псалъэм папщIэ, "жэмыхьэт" е "Умэр" щыжаIэкIэ. Ар кыигъэльагъуэу дэ къэдгъэсэбэпащ мы хьэрф зэгуэтыр: "гь".

ДауикI иджыри хьэрф зыбжанэ къонэ, псалъэм папщIэ: "ص" (щ), "ض" (д), "ظ" (жь) хьэрфхэр. Ахэри зы нэгъыщэ гуэркIэ кыпхуэгъэльагъуэнут, ауэ абы иужькIэ текстым еджэгъуей хьункIэ дышынэри къэдгъэнэжащ.

Аллаһу Тэггала Закъуэм сольэю си лэжыггэр кьабылу сIихыну, дунеггэкIи АхърэткIи абы сыщиггэгүфIыкIыжыну. Тхылъм и зэдзэкIыным ехьэлIауэ хэт кьыздэIэпыкьуами Алыхъм псапэу кьаритыж, я Iуэхур ефIакIуэуи Алыхъм иггэпсэухэ!

Щхьэныкьуэ Анзор Мубин и кьуэ.

Шэгбан мазэм и 24, 1429 гьэ.

ШыщхьэIум (август) и 25, 2008 гьэ.

ЗИКРЫМ И ФЫГЪУЭХЭР

Аллаһу Тэггалам жиIащ:

﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ﴾

﴿Сызыщывмыггэгүпщэ, Сэри фысщыггүпщэнкьым, фыщIэ кьысхуэфшI, фыщIэмыщIу фыщымыт﴾.⁷

Мыри жиIащ:

﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا﴾

﴿Уэ Iиман зиIэхэ! Алыхъм и цIэр куэдрэ кьифIуэ﴾.⁸

⁷ Iэл-Бэкьэрэ: 152.

⁸ Iэл-Iэхьзаб: 41.

Мыри жиIаш:

﴿وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا﴾

﴿عَظِيمًا﴾

﴿... Алыхьым и цIэр куэдрэ кызылуэ
цIыхухьухэми, цIыхубзхэми⁹ –Алыхьым
кьахуигьэхьэзыраш гьэгьуныгьэрэ, псапэ инрэ﴾.¹⁰

Мыри жиIаш:

﴿وَأَذْكُر رَبِّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ

بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ﴾.

﴿ Пщэдджыжьми, пщыхьэщхьэми уи Тхьэм и цIэр
кьэпсэль зыхуэбгьэляхьшэу икIи ущышынэу, уи
макьми льягэ зумыгьэщIу. Ар зигу кьэмыкIхэм
ящыщ умышьу﴾.¹¹

Бегьымбар льяпIэми, Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хьуэхьум я
нэхьыфIыр зылгысыным , жиIаш:

⁹ ЩIэныгьэлIышхуэ Ибн Iэщ-ЩIэлахь кьеупшIахэт: "Алыхьым и цIэр куэдрэ кызылуэхэм ящыщ цIыхур дапщэщ шыхьуфынур?-жаIэри. "Хьэдисхэм кьыщыкIуа зикрхэм пщэдджыжьми, пщыхьэщхьэми, зэман зэмлIэужьыгьуэхэми, щытыкIэ зэмышьхьэми, махуэми жэщми хуэсакьыр "Алыхьым и цIэр куэдрэ кызылуэ"хэм ящыщ хьунуш"-, жиIаш. Нэуэуий "Iэл-Iэзкар" нап. 10 Мы тхыль цIыкIуми а хьэдисхэм кьыхэщ зикрхэр ибгьуэтэнущ, Алыхьым жиIэмэ.

¹⁰ Iэл-Iэхьзаб: 35.

¹¹ Iэл-Iэгьраф: 205.

"Зи Тхэр зигу кьэкIымрэ, зи Тхэр зигу кьэмыкIымрэ ящхьщ – псэумрэ лIамрэ"¹².

Мыри жиIащ, Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хьуэхум я нэхьыфIыр зытеIуа хьуным.

"НывжесIэн фи лэжыгьэхэм нэхьыфI дьдэу хэтри, фи Тепщэм и деж нэхь шыбагьуэри, фи увьпIэхэр нэхь льягэ зыщIри, дыщэрэ дыжбынрэ вгуэшын нэхьрэ нэхь хьерыри, фи бийм фIыIушIэу и щхьэ пывупщI е фи щхьэ кьыпаупщI нэхьрэ нэхьыфIри?!".

- НтIэ, - жаIащ щэхьабэхэм.

"Алыхьым и цIэр зикр щIынращ", - жиIащ лIыкIуэ льяпIэм, Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хьуэхум я нэхьыфIыр зыльгысыным ¹³

Мыри жиIащ, Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хьуэхум я нэхьыфIыр зыльгысыным.

"Аллаһу Тэгьалам жеIэ: Си пщылIым и гугьапIэм сыхэльщ Сэ¹⁴, си цIэр щыжиIэм и дежи Сэ сыригьусэщ абы; и закьуэу игу сыкьэкIмэ Сэри си закьуэу сигу кьокI ар, гупым яхэту си цIэр кьыриIуэмэ, а гупым нэхьыфIыж гуп я деж абы и цIэр Сэри кьыщызоIуэ; зы IэбжьэкIэ гьунэгьу зыкьысхуишIмэ, зы IэфракIэкIэ гьунэгьу зыхуэсщIынуш Сэ абы; зы IэфракIэкIэ гьунэгьу зыкьысхуишIмэ, зы *багькIэ*¹⁵ гьунэгьу

¹² Бухъарий, Муслим.

¹³ Тирмизий, Ибн Маджэ.

¹⁴ Кьызэрысшыгугьыр хуэсщIэну апхуэдэ зэфIэкI сиIэщ, жыхуиIэщ. Аращи Алыхьым нэхьыфIкIэ шыгугьын хуейщ. (*Зэзыдзэклэм кьыбгьэдэжIу*).

¹⁵ Багь: цIыхум и ИтIыр лэьныкьуэ зэрызымкIэ гьэзауэ иукьуэдиймэ, абы я зэхуаку дэлъ мардэм "багь"кIэ йоджэ. (*Зэзыдзэклэм кьыбгьэдэжIу*).

**зыхуэсщынуш; лъэбакъуэкIэ си деж къежьэмэ, Сэ
жэрыгъэкIэ абы сыпежьэнуш¹⁶,¹⁷.**

Алыхьыр арэзы зыхуэхъун Гъэбдуллах ибн Буср
къызэриуэтэжымкIэ, зы лIы гуэрым жиIащ:

- Уа Алыхьым и лIыкIуэ! Ислъам диным
дыкъызыхуриджэ Iуэхугъуэхэр сфIызэтрихъащи¹⁸, и
кIапэр сыубыдыну зыгуэр къызжеIэ.

Бегъымбар лъапIэм,<sup>Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хъуэхъум я нэхъыфIыр
зытеIуа хъуным</sup>, жиIащ: "Алыхьым и цIэр жыIэнымкIэ уи
бзэгур псыIэу сыт щыгъуи щыгъэт¹⁹,²⁰".

Мыри жиIащ,<sup>Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хъуэхъум я нэхъыфIыр зытеIуа
хъуным</sup> .

**"Алыхьым и тхылъым²¹ щыщу зы хьэрф къеджам
зы псапэ иIэщ. Псапэри хуэдишщIкIэ (мэбагъуэ). Сэ
жысIэкъым (آلَم)-ыр²² зы хьэрф фIэкIа мыхъуу, атIэ**

---

¹⁶ **Гу зылытапхъэ:** мы хъедисыр Алыхьым и щифэтхэм тепсэлъыхь
хъедисхэм ящыщщ. Апхуэдэхэр ди фIэщ зэрыхъун хуейр мыпхуэдэуш:
"Алыхьым жиIар ди фIэщ мэхъу, зэрыжиIа дьдэм хуэдэуи щытщ, ар
зыгуэрми едгъэщхъкъым, зыгуэрми хуэдгъадэкъым, шапхъэ гуэрми ди
акъылкIэ идгъэувэкъым, и мыхъэнэри зэблэтшкъым". (*ЗэыдзэкIам
къыбгъэдэкIыу*).

¹⁷ Бухъарий, Муслим.

¹⁸ ЩIэныгъэлI Iэл-Къарий зэрыжиIэмкIэ, лIым кыыхигъэщыну зыхуейр
нафилэ (псапэ) лэжыгъэхэрэщ. Армырауэ фарзхэм папщIэ апхуэдэ жыпIэну
къекIукъым. (*ЗэыдзэкIам къыбгъэдэкIыу*).

¹⁹ Абы и цIэр уи бзэгум тельрейуэ, уи гум йомыгъэхуу щыгъэт, жыхуиIэщ.
(*ЗэыдзэкIам къыбгъэдэкIыу*).

²⁰ Тирмизий, Ибн Маджэ.

²¹ Алыхьым и тхылъ: КъурIэн лъапIэраш.

²² (آلَم) – укызэреджэнур мыпхуэдэуш: Iэлиф-лаам-миим.

Гэлифыр зы хьэрфш, ламри зы хьэрфш, мимри зы хьэрфш".²³

Алыхьыр арэзы зыхуэхьун Гьукьбэ ибн Гьамир жиIащ:
*Щуффэм*²⁴ дыщIэсу бегьымбар льяпIэр, Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хьуэхьум я нэхьыфIыр зытеIуа хьуньыр : кьыщIэкIри жиIащ:

"Махуэ кьэс пщэдджыжьым БутIхьан²⁵ е Iэл-Гьэкьикь²⁶ кIуэуэ сыджышхуэхэр я тхым тету махьшитI кьырихуну хэт хуей? Абы щхьэкIи гуэныхь кьимыхь²⁷, благьагьэри имыкьутэу?!

- Уа Алыхьым и лIыкIуэ! Дыхуейт дэ абы.
- НтIэ арамэ, пщэдджыжькIэ ирекIуэ фи языхэзыр мэджытми, зырырегьащIэ е кьыреджэ аятитI Алыхь Льягэу ЛьяпIэм и Тхыльым щыщуй, ар абы и дежкIэ махьшитI нэхьрэ нэхьыфIш; щыр (аятищыр) щым (махьшищым) нэхьрэ нэхьыфIш, плIыр плIым нэхьрэ нэхьыфIш, мис апхуэдэурэ махьшашхьэм покIуэ бжыгьэхэри".²⁸

---

²³ Тирмизий.

²⁴ Щуффэ: Бегьымбар льяпIэм и мэджытым кьыпыту лэныкьуэегьэзу щIэшI иIараш. Мэдинэ кьалэм хьиджрэ зыщIу кьэIэпхуэу шыта нэхь зыхуээфIэмыкIхэр абдежым щепсыхыу, ар я псэупIэу шытащ. (*Зэзыдзэклэм кьыбгьэдэклиу*).

²⁵ БутIхьан: Мэдинэ кьалэм шыIэ уэхьшхуэм и цIэщ. Махьшэ шапIэу шытащ. (*Зэзыдзэклэм кьыбгьэдэклиу*).

²⁶ Iэл-Гьэкьикь: Мэдинэ кьалэм километр зы тхухкIэ пэжыжьэ щIыпIэм зэреджэ. Махьшэ шапIэу шытащ. (*Зэзыдзэклэм кьыбгьэдэклиу*).

²⁷ Кьимыдыгьуу, е зыгуэрым кьытримышыу, жыхуиIэщ. (*Зэзыдзэклэм кьыбгьэдэклиу*).

²⁸ Муслим.

Мыри жиIащ, ^{Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хьуэхьум я нэхьыфIыр зытеIуа}
хьуным .

**"Алыхьым и цIэр здыжимыIа тIысыпIэм щысар
Алыхьым абы хущIригьэгьуэжынущ. Алыхьым и
цIэр здыжимыIа гьуэлъыпIэм щылъар Алыхьым
абы хущIригьэгьуэжынущ".²⁹**

Мыри жиIащ, ^{Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хьуэхьум я нэхьыфIыр зытеIуа}
хьуным .

**"Алыхьым и цIэр жамыIэу, я бегьымбарми
щэлэуат кьыхуамыхьу зэхэса гупыр, абы
хущIегьужынущ. (Алыхьри) хуеймэ, абыхэм хьэзаб
ятрильхьэнщ, хуеймэ, яхуигьэгьунщ".³⁰**

Мыри жиIащ, ^{Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хьуэхьум я нэхьыфIыр зытеIуа}
хьуным .

**"Алыхьым и цIэр шыжамыIа тIысыпIэм шысу
зыкьэзыIэтыжа гупыр, шыд лIам и хьэдэм пэрысу³¹
кьэтэджыжам ещхь мэхьу, икIи хущIегьуэжынущ
ахэр абы".³²**

КЪЭУШАМ ЖИИЭНУ ЗИКРХЭР

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْهِ النُّشُورُ﴾

²⁹ Iэбу Дауди нэгьуэщIхэми.

³⁰ Тирмизий.

³¹ Шыд лIам и хьэдэм и фIеягьымрэ, мэ Iей кьыпихымрэ иригьэщхьащ я зэхэсыкIэр, абдежым цIыхухэм яхуэпсальэу, мыхьун жаIэу зэрызэхэсам папщIэ. (*ЗэзыдзэклIам кьыбгьэдэкIыу*).

³² Iэхьмэд, Iэбу Дауд.

И къеджэкIэр:

«**Гэьхьэмду лиллаһил-лэзий Гэьхь-яна бэгьдэ ма
Гэматэна уэ Гилэйһин-нушуур**»³³.

И мыхьэнэр:

"Щытхьур ейщ дызыгьалIэу³⁴ дыкьэзыгьэхьужа
Алыхьым, Абы и дежщ екIуэлIэжыпIэри".

* * *

﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ، سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا
قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَظِيمِ، رَبِّ اغْفِرْ لِي﴾

И къеджэкIэр:

«**Ла Илаһэ Иллэл-Лаһу уэхьдэһу ла шэрийкэ лэһуу,
лэһул-мулку уэ лэһул-хьэмду, уэ һу-уэ гьэла кулли
шэйИин кьэдийр. Субхьанэл-Лаһи, уэл-хьэмду лил-
Лаһи, уэ ла Илаһэ Иллэл-Лаһу, уэл-Лаһу Iэкбэр, уэ
ла хьэулэ уэ ла кьууэтэ Илла биллаһил-Гьэжьиим.
Рэббигьфир лии**»³⁵³⁶

И мыхьэнэр:

"Закьуэу икIи гьусэ зимыIэ Алыхь Льягэм фIэкIа тхьэ
щыIэкьым; мылькур зейр аращ, фIыщIэр зейр Аращ;
Абы и льякIыныгьэр сытми пхокI. ХэIэтIыкIащ
Алыхьыр. ФIыщIэр ейщ Алыхьым. Тхьэ щыIэкьым

³³ Бухьарий, Муслим.

³⁴ Мыбдежым зи гугьу ищIыр «жейращ», лэныгьэм и кьуэшырщ.

³⁵ Мыр жызыIэм и гуэныхьыр кьыхуэгьунуш, льяIуэми и льяIур Iахынуш.
Кьэтэджу, андез иштэу нэмэз ищIми и нэмэзыр кьабыл хьунуш. (Ахэр псори
кьыщокIуэ хьэдис пэжым).

³⁶ Бухьарий.

Алыхбым нэмышцІ. Алыхбыр нэхъ Инщ сытым нэхъри.
ЛъэкІыныгы къаруи зыми иІэфынукъым Ин и Иныж
Алыхбым емыпхауэ. Си Тхъэ кысхуэгъэгъу".

* * *

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي فِي جَسَدِي وَرَدَّ عَلَيَّ رُوحِي وَأَذِنَ لِي بِذِكْرِهِ﴾

И къеджэкІэр:

﴿ **Іэльхэмду лил-Лаһил-лэзий гъафаний фий
джэсэдий, уэ рэддэ гълэйе руухый, уэ Іэзинэ лий би
зикриһи** ﴾³⁷.

И мыхъэнэр:

"Щытхъур ейщ си ІәпкъльәпкъкІә узыншагъэ
кыызэзыта, си псэр кысхэзыльхъэжа, Езыр гукъәкІ
сщІыну лъәкІыныгъә кыызэзытам
– Алыхбым".

* * *

"Іал Гымран" сурэм и 190-200 аятхэм къеджәнщ.

✻ ✻ ✻

ЗЫЗЫХУЭПАМ ЖИІӘНУ ДУГЪӘР

* * *

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةٍ﴾

И къеджэкІэр:

³⁷ Тирмизий.

«**Гэльхэмду лил-Лаһиллэзий кэсаний һазэс-сэубэ, уэ рэээкъэнийһи мин гъэйри хъэулин минний уэ ла къуу-уэ**»³⁸.

И мыхъэнэр:

"Щытхъур ейщ мы (щыгъыныр) къысщызытІэгъа икІи къысхуэзыгъэфэща Алыхъым; ауэ щыхъукІи сэ лъэкІыныгъи, къаруи збгъэдэмыльу".

ЩЫГЪЫНЫЩІЭ ЩЫЗЫТІЭГЪАМ ЖИІЭНУ ДУГЪЭР

«اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ كَسَوْتَنِيهِ، أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهِ وَخَيْرِ مَا
صُنِعَ لَهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ»

И къеджэкІэр:

«**Гэллаһуммэ лэкэл-хъэмду Гэнтэ кэсэутэнийһи, ГэсІэлу кэ мин хъэйриһи уэ хъэйри ма шунигъэ лэһу, уэ Гэгуузу бикэ мин шэрриһи уэ шэрри ма шунигъэ лэһ**»³⁹.

И мыхъэнэр:

"Я Аллах, щытхъур Ууейщ! Уэращ къысщызытІэгъар мыр (щыгъыным и цІэр жыбоІэ, джанэми, гъуэншэджми). Уэ сынольгъу мыбы и фІыгъуэмрэ, зыхуащІам и фІыгъуэмрэ къызбгъэдэплъхъэну; икІи Уэ

³⁸ Гэбу Дауд, Тирмизий, Ибн Маджэ.

³⁹ Гэбу Дауд, Тирмизий, Гэл-Бэгъэуий.

зыпхузогъазэ мыбы и Геймрэ, зыхуащIам и Геймрэ
сашыпхъумэну".

ЩЫГЪЫНЫЩIЭ ЩЫЗЫТИЭГЪАМ ЗЭРЕХЪУЭХЪУ

﴿ تُبْلِي وَيُخَلِّفُ اللَّهُ تَعَالَى ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Тублий уэ юхълифул-Лаһу тэгъала﴾⁴⁰.

И мыхъэнэр:

"Угъэлажыи Аллаху Лъагэм пхузэрихъуэкIыж".

* * *

﴿ الْبَسْ جَدِيداً وَعِشْ حَمِيداً وَمُتْ شَهِيداً ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Илбэс джэидэн, уэ гыиш хъэмидэн, уэ мут
шэhidэн﴾⁴¹.

И мыхъэнэр:

"ЩIэи щытIагъэ, щытхъу уиIэуи псэу, шэhidуи лIэж".

ЩЫГЪЫН ЩЫЗЫХЫЖЫМ ЖИГЭНУР

﴿ بِسْمِ اللَّهِ ﴾

⁴⁰ КъэзыIуэтэжар: Iэбу Дауд.

⁴¹ КъэзыIуэтэжахэр: Ибн Маджэ, Iэл-Бэгъэуий.

И къеджэкIэр:
«Бисмил-Лah»⁴².

И мыхъэнэр:
Алыхъым и цIэкIэ.

ПСЫУНЭМ ЦЫХЪЭН ИПЭКИЭ, ЖАIЭР

﴿[بِسْمِ اللَّهِ] اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبُثِ وَالْخَبَائِثِ﴾

И къеджэкIэр:
«/Бисмил-Лahi/ Iэл-Лаһуммэ Iинний Iэгъуузу бикэ
минэл-хъубуси уэл-хъэбаIис»⁴³.

И мыхъэнэр:
/Алыхъым и цIэкIэ/ Я, Аллах, Уэ сыпкъуоувэ
сыщыпхъумэну бзадженаджэхэм я хъуми я бзыми.

ПСЫУНЭМ КЪЫЦIЭКИЫЖА ИУЖЬ, ЖАIЭР

﴿غُفْرَانَكَ﴾

И къеджэкIэр:
«Гъуфранэкэ»⁴⁴.

И мыхъэнэр:

⁴² КъэзыIуэтгэжар: Тирмизий, нэгъуэщIхэми.

⁴³ КъэзыIуэтгэжахэр: Бухъарий, Муслим.

⁴⁴ КъэзыIуэтгэжахэр: Iэбу Дауд, Тирмизий, Ибн Маджэ.

"ГъэгъуныгъэкIэ сынольэу".

АНДЕЗЫР ЦАУБЛЭКIЭ, ЖАIЭР

﴿ بِسْمِ اللّٰهِ ﴾

И къеджэкIэр:

﴿ Бисмил-Лah ﴾

И мыхъэнэр:

"Алыхъым и цIэкIэ".

АНДЕЗ НЭУЖЪЫМ ЖАIЭР

﴿ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ﴾ .

И къеджэкIэр:

﴿Iэшhэду Iэн ла Илаhэ Иллэл-Лahу уэхъдэhuу ла шэрийкэ лэhuу, уэ Iэшhэду Iэnnэ Мухъэммэдэн гъэбдуhuу уэ рэсуулhу﴾⁴⁵.

И мыхъэнэр:

"Щыхъэт сытохъуэ Алыхъым фIэкIа тхъэ зэрыщымыIэм, Закъуэщ, гъусэ иIэкъым. Апхуэдэуи щыхъэт сытохъуэ Мухъэммэд (бегъымбарыр) абы зэрипщылIым икIи зэрилIыкIуэм".

⁴⁵ Муслим.

* * *

﴿اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Iэллаһуммэ-джгьэлний минэт-тэууабийнэ
уэджгьэлний минэл-мутэтIэһирийн﴾⁴⁶.

И мыхьэнэр:

"Я, Аллах, сахэбжэ къэзыгъэзэжрейхэм (тэубэ
къэзыхьыжрейхэм), апхуэдэуи сахэбжэ
зызыгъэкъэбзэжрейхэм".

* * *

﴿سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ
إِلَيْكَ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Субхьанэкэл-Лаһуммэ уэ бихьэмдикэ, Iэшһэду Iэн
ла Iилаһэ Iилла Iэнтэ, Iэстэгъфирукэ уэ Iэтуубу
Iилэйкэ﴾⁴⁷.

И мыхьэнэр:

"Уэ, Аллаху, хэIэтыкIа! Щытхьур ууейщ. Сэ щыхьэт
сытохьуэ Уэр нэмыщI нэгъуэщI тхьэ зэрыщымыIэм;
гъэгъуныгъэкIэ сынольэIур, уи дежи тобэ
кыщызохьыж".

УНЭМ КЪЫЩЫЩIЭКIКIЭ, ЖАIЭР

⁴⁶ Тирмизий.

⁴⁷ НэсаIий.

﴿ بِسْمِ اللَّهِ، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ﴾

И къеджэкIэр:

﴿ **Бисмил-Лаһи, тэуэккэлту гьэлэл-Лаһи, уэ ла хьэулэ уэ ла кьууэтэ Илла бил-Ләһ** ﴾⁴⁸

И мыхьэнэр:

"Алыхьым и цIэкIэ; Алыхьыр таучэл сцIащ, лъэкIыныгъи къаруи зыми иIэфынукъым Алыхьым емьпхауэ".

* * *

﴿ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ أَوْ أُضِلَّ، أَوْ أَزِلَّ أَوْ أُزِلَّ، أَوْ أَظْلِمَ أَوْ أُظْلَمَ، أَوْ أَجْهَلَ أَوْ يُجْهَلَ عَلَيَّ ﴾

И къеджэкIэр:

﴿ **Иэллаһумэ Иинний Iэгьуузу бикэ Iэн Iэдиллэ, Iэу Iудэллэ, Iэу Iэзиллэ, Iэу Iузэллэ, Iэу Iэжьлимэ, Iэу Iужьлэмэ, Iэу Iэджхэлэ, Iэу Iюджхэлэ гьэлэйе** ﴾⁴⁹.

И мыхьэнэр:

"Я, Аллах, ипэжыпIэкIэ сэ сыпкъуоувэ сыщыпхьумэну – гьуэгу захуэм сытекIыну е сытрашыну; щыуагъэ злэжьыну е саггьэлэжьыну; си зэран (зыгуэрым) екIыным е (зыгуэрым) и зэран кьызэкIыным; нэмысыншагъэ зесхьэным е (апхуэдэ) кьыскIэлызэрахьэным".

✻ ✻ ✻

---

⁴⁸ Iэбу Дауд, Тирмизий.

⁴⁹ Iэбу Дауд, НэсаИий, Тирмизий, Ибн Маджэ.

УНЭМ ШЫШЫХЬЭКІЭ, ЖАІЭР

﴿بِسْمِ اللَّهِ وَلَجْنَا، وَبِسْمِ اللَّهِ خَرَجْنَا، وَعَلَى رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا﴾

И къеджэкІэр:

﴿Бисмил-Лаһи уэлэджна, уэ бисмил-Лаһи хьэрэджна, уэ гьэла рэббина тэуэккэлна﴾.⁵⁰

И мыхьэнэр:

"Алыхьым и цІэкІэ дыштыхьащ, Алыхьым и цІэкіи дыштыкІащ, ди Іуэхури ди Тхьэм бгьэдэтльхьащ".

* *Абы иужькІэ щІэсхэм сэлам ярех.*

МЭЖДЖЫТЫМ ШЫКІУЭКІЭ, ЖАІЭР

﴿اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُورًا، وَفِي لِسَانِي نُورًا، وَاجْعَلْ فِي سَمْعِي نُورًا،
وَاجْعَلْ فِي بَصَرِي نُورًا، وَمَنْ تَحْتِي نُورًا، وَعَنْ يَمِينِي نُورًا، وَعَنْ شِمَالِي نُورًا،
وَمِنْ أَمَامِي نُورًا، وَفِي خَلْفِي نُورًا، وَاجْعَلْ فِي نَفْسِي نُورًا، وَأَعْظِمْ لِي نُورًا،
وَعَظِّمْ لِي نُورًا، وَاجْعَلْ لِي نُورًا، وَاجْعَلْنِي نُورًا، اللَّهُمَّ أَعْظِنِي نُورًا، وَاجْعَلْ
فِي عَصَبِي نُورًا، وَفِي لَحْمِي نُورًا، وَفِي دَمِي نُورًا، وَفِي شَعْرِي نُورًا، وَفِي
بَشْرِي نُورًا﴾

И къеджэкІэр:

﴿Іллаһуммэджгьэл фи кьэлбий нуурэн, уэ фи лисаниқ нуурэн, уэ фи сэмгый нуурэн, уэ фи

⁵⁰ Іэбу Дауд.

бэщэрий нуурэн, уэ мин фэукъи нуурэн, уэ мин тэхътий нуурэн, уэ гьэн емийний нуурэн, уэ гьэн шималий нуурэн, уэ мин Іэмамий нуурэн, уэ мин хьэлфий нуурэн, уэджгьэл фи нэфсий нуурэн, уэ Іэгъжым лий нуурэн, уэ гьэжъжым лий нуурэн, уэджгьэл лий нуурэн, уэджгьэлний нуурэн, Іэллахуммэ ІэгътІиний нуурэн, уэджгьэл фи гьэщэбий нуурэн, уэ фи лэхъмий нуурэн, уэ фи дэмий нуурэн, уэ фи шэгърий нуурэн, уэ фи бэщэрий нуурэн»⁵¹.

И мыхьэнэр:

"Я, Аллах, кьылыгыгьэс нурыр си гуми, си бзэми, зэрызэхэсхми, зэрыслъагъуми, си щхьэкІи, си лъабжъэкІи, си ижырабгъукІи, си сэмэгурабгъукІи, си гупэкІи, си щыбагъкІи; кьылыгыгьэс нурыр си псэми. СхуэщІ сэркІэ нурыр лъагэ, ин, кьызэт сэ нурыр, сэри нур сыщІ. Я, Аллах, нуркІэ кьысхуэупсэ, кьылыгыгьэс нурыр си хуэм, си пкъым, си лъым, си щхьэцым, си фэм".

МЭЖДЖЫТЫМ ЩЫЩЫХЬЭКІЭ, ЖАІЭР

﴿أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِوَجْهِهِ الْكَرِيمِ وَسُلْطَانِهِ الْقَدِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ﴾، [بِسْمِ اللَّهِ، وَالصَّلَاةُ] [وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ]، اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ ﴿﴾

И кьеджэкІэр:

⁵¹ Бухъарий, Муслим.

«**Ігъуузу бил-Лаһил-Гъэжьиим, уэ би уэджһил-кэриим, уэ султаниһил-къэдиим, минэш-шэйтанир-рэджиим. [Бисмил-Лаһи уэщ-щэлату уэс-сэламу гъэла рэсуулил-Лаһ] Іэллаһуммэфтэхъ лий Іэб-уабэ рэхъмэтик**».⁵²

И мыхъэнэр:

" СожэлІэж Ин и Иныж Алыхъми, и нэгу лъапІэми, кІэух зимыІэ и тепщэныгъэми - сыщихъумэну шэйтІан бзаджэнаджэм. [Алыхъым и цІэкІэ, щэлатри сэлабри Алыхъым и лЫкІуэм изох]; Уэ Алыхъ, кыбсхузэІух уи гущІэгъум и бжэхэр".

МЭЖДЖЫТЫМ КЪЫЩІЭКЫЖА НЭУЖЪ, ЖАІЭР

﴿ بِسْمِ اللَّهِ وَالصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ، اللَّهُمَّ اعْصِمْنِي مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴾

И къеджэкІэр:

«**Бисмил-Лаһи уэщ-щэлату уэс-сэламу гъэла рэсуулил-Лаһи, Іэллаһуммэ Іинний ІэсІэукэ мин фэдликэ, Іэллаһуммэ-гъщимний минэш-шэйтанир-рэджийм**».⁵³

И мыхъэнэр:

⁵² Муслим, Іэбу Дауд, Ибн Іэс-Сунний я къэІуэтэжыкІэхэр псори зэхэту.

⁵³ Муслим, Іэбу Дауд, Ибн Іэс-Сунний я къэІуэтэжыкІэхэр псори зэхэту.

"Алыхбым и цІэкІэ соублэ. Щэлатри сэламри Алыхбым и лЫкІуэм изох. Си Тхьэ, сэ сыщІольэІур уи фЫгьуэм; си Тхьэ, сыщыхьумэ нэлат зытель шэйтІаным".

АЗЭНЫМ ЕХЪЭЛІА ЗИКРХЭР

**МуІэзиныр азэн кьыщыджэкІэ, жиІэм хуэдэ дыдэу
уэри уи жыбоІэ.**

Ауэ мыбыхэм:

﴿حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ، حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ،
حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ، حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ﴾

И кьеджэкІэр:

**"Хьэ́йе гьэ́лэщ- щэлаһ,
хьэ́йе гьэ́лэщ-щэлаһ,
Хьэ́йе гьэ́лэл-фэлаһь,
хьэ́йе гьэ́лэл-фэлаһь"**

И мыхьэнэр:

**"ФыхуэпІащІэ нэмэзым, фыхуэпІащІэ нэмэзым,
ФыхуэпІащІэ ехьулІэныгьэм, фыхуэпІащІэ
ехьулІэныгьэм" –**

дэтхэнэм иужькІи жыбоІэ:

﴿لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ﴾

И кьеджэкІэр:

«**Ла хьэулэ уэ ла кьууэтэ Илла бил-Лah**»⁵⁴

И мыхьэнэр:

"ЛъэкIыныгъи, кьаруи зыми иИэфынукуьым Алыхьым емыпхауэ".

МуIэзиным "шэһадэ псалъэхэр" жиIа нэужь, фIыщ жыпIэну мыхэр:

﴿وَأَنَا أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، رَضِيْتُ بِاللَّهِ رَبًّا ، وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولًا وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا﴾

И кьеджэкIэр:

«Уэ Iэнэ Iэшһэдү Iэн ла Iилаһэ Iиллэл-Лаһу уэхьдэһуу ла шэрийкэ лэһуу, уэ Iэннэ Мухьэммэдэн гьэбдүһуу уэ рэсуулуһуу. Рэдийту бил-Лаһи рэббэн, уэ би Мухьэммэдин рэсуулэн, уэ бил-Ислами динэн»⁵⁵

И мыхьэнэр:

"Сэри щыхьэт сытохьуэ Алыхьым нэмыщI тхьэ зэрыщымыIэм, гьусэ зэримыIэм, Мухьэммэд Абы и пщылIу, и лыкIуэу зэрыщытым. Арэзы сытехьуащ Тхьэуэ – Алыхьым, ЛыкIуэу – Мухьэммэдым, дину – Ислъамым".

* Азэн кьэджэныр зэфIэкIмэ, бегьымбарым щэлэуат кьыхуэпхьынщ⁵⁶.

⁵⁴ Бухъарий, Муслим.

⁵⁵ Муслим.

⁵⁶ Муслим.

Адэкіэ мыр жыпІэнц:

﴿اللَّهُمَّ رَبِّ هَذِهِ الدَّعْوَةُ التَّائِمَةُ وَالصَّلَاةُ الْقَائِمَةُ آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ
وَالْفَضِيلَةَ وَأَبْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتُهُ [إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ
الْمِيعَادَ]﴾

И кьеджэкіэр:

**«Іэллаһуммэ рэббэ һазіһид-дэгь-уэтит-таммэти,
уэщ-шалатил-кьаІимэти, Іати Мухьэммэдэнил-
уэсилэтэ, уэл-фэдилэтэ, уэбгьэсху мэкьамэн
мэхьмудэнил-лэзи уэбгьэд тэһуу, [Іиннэкэ ла
тухьлифул-миигьад]»**.⁵⁷

И мыхьэнэр:

"Я, Аллаһу, мы кьыхуеджэныгьэ нэгьэсамрэ мы нэмэз
яублэнумрэ я Тхьэ! Кьет Мухьэммэд *уэсилэри*,⁵⁸
фІыгьуэри; льэбгьэІэс Уэ узыщытхьуа теувапІэу ар
кьызэрыбгьэугьами; [ипэжыпІэкІэ, утекІыжкьым Уэ
уи псальэм]"

* Азэнымрэ Іикьамэмрэ я зэхуакум уи щхьэм папщІэ
Алыхьым уельэІунщ, сыту жыпІэмэ абдежым уи
дугьэр жэуапынщэу кьанэркьым⁵⁹.

⁵⁷ Бухьарий, Бэйхэкий.

⁵⁸ Уэсилэ: Алыхьым и нэфІыр зыщыхуэу, хьуэхьум я нэхьыфІыр зыльысын
бегьымбар льяпІэм жиІар мыраш: "Ар Жэнэтым и щыпІэщ - зы цыху
закьуэм фІэкІа хуэмыфашэуи, а цыху закьуэри сэрауэ кьыщІэкыну
согугьэ...". Муслим.

⁵⁹ Іэхьмэд, Іэбу Дауд, Тирмизий.

НЭМЭЗЫР ЗЭРАУБЛЭ ТЭКБИРЫМ ИУЖЬКІЭ ЖАІЭХЭМ ШЫШЦ⁶⁰

﴿اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي
مِنَ الْخَطَايَا كَمَا يُنَقِّي الثَّوْبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْ خَطَايَايَ بِالْمَاءِ
وَالثَّلْجِ وَالْبَرَدِ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Iэллаһуммэ багьид бэйнии уэ бэйне хьэтIая-е, кэма
багьэдтэ бэйнэл-мэшрикьи уэл-мэгъриб,
Iэллаһуммэ нэкькьинии минэл-хьэтIая кэма
юнэкькьэс-сэубул-Iэб-еду минэд-дэнэс,
Iэллаһуммэгъ-сил хьэтIааяе бил-маIи уэс-сэлджи
уэл-бэрэд﴾.⁶¹

И мыхьэнэр:

"Я, Аллах! КъуэжIыпIэмрэ къухьэпIэмрэ жыжьэу
зэрызэпэщIэпхам хуэдэу, сэрэ си гуэныхьхэмрэ
дызэпэщIэх. Я, Аллах, гуэныхьхэм сакьыхэгъэбзыкI
щыгьын хужьыр фIейм кьызэрыхагъэкъэбзыкIым
хуэдэу. Я, Аллах, си гуэныхьхэр схуэтхьэщI псыкIэ,
уэскIэ, уэкIэ".

⁶⁰ Гу зылыгътапхъэ: Тэкбир нэужьым жыпIэnum ехьэлIауэ земыщху дугьэ
зыбжанэ шыIэщ. Псоми тегъэщIапIэ яIэщ, псори суннэм шышщ, хьэдисхэм
къыщокIуэ. Ауэ абы кьикIыркьым ахэр зэгъусэу зы нэмэзым шыжыпIэн
хуейуэ, атIэ нэх тэмэмыр – зы нэмэзым зы дугьэр, нэгъуэщI нэмэзым
нэгъуэщI дугьэр жыпIэмэ, суннэр умыгъэкIуэду бгъэзэщIа хьунуш.. (Ибн
Гъусеймин "Iэш-Шэрхь Iэл-Мумтигъ" 3:61-62). [КьинэмыщIауэ, а дугьэхэм
шыщу мыбдежым кьышщытхьар тIу кьудейщ] (*Зэзыдзэклэм кьыбгъэдэжIы*).

⁶¹ Бухъарий, Муслим.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلَا إِلَهَ إِلَّا
غَيْرُكَ

И къеджэкIэр:

«Субхьянэкэл-Лаһуммэ уэ бихьэмдикэ, уэ
тэбарэкэс-мукэ, уэ тэгъала джэддукэ, уэла Иллаһэ
гъэйрукэ».⁶²

И мыхьэнэр:

"УхэIэтыкIащ Уэ, Аллах, щытхьур зейри уэращ. Уи
ЦIэр берычэткIэ бэгъуащ. Уи иныгъэр (псоми)
ящхьэщыкIыжащ. Уэр нэмыщи нэгъуэщI Тхьэ
щыIэкъым".

ЗАГЪЭЩХЪА НЭУЖЬКIЭ (РУКУГЪ) ЖАIЭР ⁶³

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ

И къеджэкIэр:

«Субхьянэ рэббийел-Гъэжьиим»⁶⁴, - щэней жыIэн.

И мыхьэнэр:

"ХэIэтыкIащ Ин и Иныж си Тхьэр".

⁶² Iэбу Дауд, Тирмизий, Нэсаий, Ибн Маджэ.

⁶³ Гу зылыгапхъэ: Рукугъым шыжаIэу ильабжьэкIэ кьэкIуэну духьэхэр
псори зэгъусэу зыдытепльхъэ хьунуш. (ЗэзидзекIам кьыбгъэдэжIы).

⁶⁴ Iэхьмэд, Iэбу Дауд, Тирмизий, Нэсаий, Ибн Маджэ.

﴿سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي﴾

И къеджэкIэр:

﴿Субхъанэкэл-Лаһуммэ рэббэна уэ бихъэмдикэ,
Iэллаһуммэгъфир лии﴾.⁶⁵

И мыхъэнэр:

"УхэIэтыкIащ Уэ, Аллаһу ди Тхъэр, щытхъур зейри
Уэращ. Уэ, Аллаһ, кысхуэгъгъу".

* * *

﴿سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Суббуухъ, Къуддуус, Рэббул-мэлаикэти уэр-
Руухъ﴾.⁶⁶

И мыхъэнэр:

"ХэIэтыкIащ, хэгъэкъэбзыкIащ (Алыхъыр),
мелыIычхэми *Руухъми*⁶⁷ я Тхъэщ Ар".

✻ ✻ ✻

РУКУГЪЫМ КЪИКИЫЖУ ЗЫКЪЫЩАIЭТЫЖКИЭ, ЖАIЭР

﴿سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Сэмигъэл-Лаһу лимэн хъэмидэхъ﴾.⁶⁸

⁶⁵ Бухъарий, Муслим.

⁶⁶ Муслим, Iэбу Дауд.

⁶⁷ Рухъ: ДжэбрэIил мелыIычырщ.

⁶⁸ Iэхъмэд, Iэбу Дауд, Нэсаий.

И мыхьэнэр:

Къыподжэж Алыхьыр –щытхъу Абы хуэзыщым.

КЪЫЗЭФІЭУВЭЖА НЭУЖЬКІЭ,

ЖАІЭР:⁶⁹

﴿رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُّبَارَكًا فِيهِ﴾

И къеджэкІэр:

﴿Рэббэна уэ лэкэл-хьэмд, хьэмдэн кэсиирэн,
тІэйибэн, мубарэкэн фиий﴾⁷⁰.

И мыхьэнэр:

Ди Тхьэ, Уэркъэ щытхъу зейр. Щытхъури куэду,
фЫгыуэкИ гьэнцІауэ, берычэти хэлъу.

* * *

﴿مِلءَ السَّمَاوَاتِ وَمِلءَ الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ، وَمِلءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ. أَهْلَ
التَّنَائِ وَالْمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ، وَكُنَّا لَكَ عَبْدٌ ، اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ وَلَا
مُعْطِي لِمَا مَنَعْتَ وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ﴾

И къеджэкІэр:

﴿МилІэс-сэмауати уэ милІэл-Іэрд, уэ милІэ ма
бэйнэһума, уэ милІэ ма шиТэ мин шэйИин бэгьд.
Іэһлэс-сэнаИи уэл-мэджд, Іэхьэкькьу ма къалэл-

⁶⁹ И лъабжьэкІэ къэкІуэну духьитри зэгьусэу жиэ хьунуш. (ЗэзыдзэкІам къыбгьэдэкІыу).

⁷⁰ Бухьарий.

гъэбд, уэ куллуна лэкэ къэбд. Ёллаһуммэ ла
манигъэ лима ЁгътҀейтэ, уэ ла мугътҀие лима
мэнэгътэ, уэ ла енфэгъу зэл-джэдди минкэл-
джэдд»⁷¹.

И мыхъэнэр:

(ЩытхъукҀэ) уафэхэри гъэнщҀауэ, щыльэри
гъэнщҀауэ, а тҀум я зэхуакури гъэнщҀауэ, абы иужкҀэ
Уэ узыхуейм хуэдизкҀи гъэнщҀауэ. Уэ, щытхъумрэ,
лъапҀэныгъэмрэ зыбгъэдэль! Я нэхъ пэжу пщылҀым
жиҀэраци – дэ уэ псори дыурипщылҀкьэ-тҀэ – Я,
Аллаһ, Уэ птар зыубыдыжыфын щыҀэкьым, Уэ
быубыдыжари зытыфын щыҀэкьым. ЛъэкҀыныгъэ
зиҀэми и лъэкҀыныгъэр Уи деж
къыщыщхъэпэжынукуьым.

СЭЖДЭМ ШЫЖАҀЭХЭР⁷²

﴿ سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى ﴾

И къеджэкҀэр:

﴿ Субхъанэ рэббиел-Ёгъла ﴾⁷³, - щэнейрэ жыҀэн..

И мыхъэнэр:

ХэҀэтыкҀащ си Тхъэу - Лъагэ и Лъагэжыр.

⁷¹ Муслим.

⁷² Гу зылыгтапхъэ: Сэждэм шыжаҀэу ильабжэкҀэ къэкҀуэну духъэхэр псори зэгъусэу зыдытеплхъэ хъунущ. (*ЗэзидзэкҀам къыбгъэдэкҀыу*).

⁷³ Ёхъмэд, Ёбу Дауд, Тирмизий, Нэсаий, Ибн Маджэ.

* * *

﴿سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي﴾

И къеджэкIэр:

﴿Субхьянэкэл-Лаһуммэ рэббэна уэ бихьэмдикэ,
Iэллаһуммэгъфир лии﴾.⁷⁴

И мыхьэнэр:

УхэIэтыкIащ Уэ, Аллаһу ди Тхьэ. Щытхьур зейри
Уэращ. Уэ, Аллах, кыбсхуэгъэгъу.

* * *

﴿سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Суббуухь, Къуддуус, Рэббул-мэлаIикэти уэр-
Руухь﴾.⁷⁵

И мыхьэнэр:

ХэIэтыкIащ, хэгъэкъэбзыкIащ (Алыхьыр),
мелыIычхэми *Руухьми* я Тхьэщ Ар.

* НэгъуэщI духьэхэри щыIэщ.

✻ ✻ ✻

СЭЖДИТИ ЗЭХУАКУМ, ЖАIЭР ⁷⁶

﴿رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي﴾

⁷⁴ Бухъарий, Муслим.

⁷⁵ Муслим.

⁷⁶ Псори зэгъусэу зыдытеплхьэ хьунуш.

И къеджэкIер:

«Рэббигь-фир лий, Рэббигь-фир лий».⁷⁷

И мыхьэнэр:

Си Тхьэ кыисхуэгъэгъу, Си Тхьэ кыисхуэгъэгъу.

* * *

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَاجْبُرْنِي، وَعَافِنِي، وَارْزُقْنِي، وَارْفَعْنِي

И къеджэкIер:

«Iэллахуммэгъ-фир лии, уэр-хьэмнии, уэh-ди нии,
уэджбур-нии, уэ гьафинии, уэр-зукънии, уэр-
фэгънии».⁷⁸

И мыхьэнэр:

Я, Аллах, кыисхуэгъэгъу, гушIэгъуи кыисхуэщI,
сыузэщI, схэщIар кыисхэльхьэж, сыгъэузыншэ,
ерыскъыншэ сумыщI, сыIэт.

✻ ✻ ✻

**КЪУРИЭНЫМ ХЭТ СЭЖДЭ АЯТЫМ
КЪЕДЖАМ СЭЖДЭ ЩИЦКIЭ,
ЖИИЭНУР**⁷⁹

⁷⁷ Iэбу Дауд, Ибн Маджэ.

⁷⁸ Iэбу Дауд, Тирмизий, Ибн Маджэ

⁷⁹ И лъабжьэкIэ кьэкIуэну духьитIри зэгъусэу сэждэм деж шыжыпIэ хьунуш. Ибн Iэл-хумам щIэныгъэлIым зэрыжиIэмкIэ, мы дугьэхэр шыжыпIэнуэ сэждэр фэрз нэмэзым ухэту умыщIмэщ. Фэрз нэмэзым деж шыжыпIапхьэр адреи сэждэхэм шыжаIэ хабзэраш. "Хьэлэбий Кэбир".

﴿سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ، وَبَصَرَهُ، بِحَوْلِهِ

وَقُوَّتِهِ. فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ﴾

И къеджэкIэр:

﴿ Сэдждэ уэджһии лиллэзий хьэлэкъэһуу, уэ шэкъкъэ сэмгъэһуу, уэ бэщэрэһуу, би хьэулиһи уэ кьуу-уэтиһи, «фэтэбарэкэл-Лаһу Iэхьсэнул-Хьаликьийн»⁸⁰ ﴾.

И мыхьэнэр:

Си щхьэм сэждэ хуищIащ (ар езыр – щхьэр) КъэзыгъэщIам, и Льэщагърэ и КъарукIэ абы зэрызэхэпхымрэ (тхьэкIумэр) зэрыплъагъумрэ (нэр) хэзыщIыхьам. "Зихуэдэ щымыIэ Алыхьыр къэзыгъэщI псоми⁸¹ я нэхь Iэзэщ".

* * *

﴿اللَّهُمَّ اكْتُبْ لِي بِهَا عِنْدَكَ أَجْرًا، وَضَعْ عَنِّي بِهَا وَزْرًا، وَاجْعَلْهَا لِي عِنْدَكَ

ذُخْرًا، وَتَقَبَّلْهَا مِنِّي كَمَا تَقَبَّلْتَهَا مِنْ عَبْدِكَ دَاوُدَ﴾.

И къеджэкIэр:

﴿Iэллаһуммэктуб лии биһа гьиндэкэ Iэджрэн, уэ дэгъ гьэнни биһа уизрэн, уэджгьэлһа ли гьиндэкэ

⁸⁰ Тирмизий, Ибн Маджэ.

⁸¹ Мыбы кьыкIкъым Алыхьым нэмышI нэгъуэщI къэзыгъэщI гуэри щыIэу, атIэ къэгъэщIыным "щIын", "теухуэн", "сурэт етын" мыхьэнэхэр иIэу къокIуэри, мыбдежми аращ зыхуэхьыпхьэр. Е, Алыхьыр зи фIэщ мыхьухэм, нэгъуэщI къэгъэщIакIуэ щыIэ хуэдэу зэраукъуэдийм папщIэ, "босын щыIэу, ауэ къэгъэщIакIуэм я нэхь Iэзэр Алыхьраши, аращ зыхуэпщылIыпхьэр", жиIэ хуэдэщ, армырауэ, пж дыдэу нэгъуэщI къэгъэщIакIуэ щыIэу аракъым. НэгъуэщI гуэруи а псалъэм кьыкIыр зэпкърызыха щIэныгъэлI щыIэщ. (ЗэыдзэкIам кьыбгъэдэкIы).

**зухърэн, уэ тэкъэббэлһа минний кэма тэкъэббэлтэһа
мин гъэбдикэ Даууд**».⁸²

И мыхъэнэр:

Я, Аллах, мыбыкIэ псапэ уи деж шысхуэтх, гуэныхъри
абыкIэ сщхъэщых, гъэтIылгыгъи уи деж шысхуэщI, уи
пщылI Даууд (бегъымбарым) къабылу (сэждэр)
зэрыIыпхам хуэдэу, сэри къабылу сIых.

ТЭШЭҺҺУДЫР ⁸³

﴿التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ
وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ .
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ﴾.

И къеджэкIэр:

﴿ Iэтгэхыйяту лил-Лаһи уэщ-щэлэуату уэI-
тIэиибату, Iэс-сэламу гъэлэйкэ Iэйюһэн-нэбийю
уэрэхъмэтул-Лаһи уэ бэрэкаатуһуу, Iэс-сэламу
гъэлэйна уэ гъэла гыбадил-Лаһищ-щалихьинэ,
Iэшһэду Iэн ла Iилаһэ Iиллэл-Лаһу, уэ Iэшһэду Iэннэ
Мухъэммэдэн гъэбдуһуу уэ рэсулуһ ﴾.⁸⁴

И мыхъэнэр:

БзэкIэ къапсэль фIыгъуэу, IэпкъльэпкъкIэ ягъэзащIэ
фIыгъуэу, мылькукIэ ялэжь фIыгъуэу щыIэхэр псори
Алыхъ лъапIэм папщIэщ.

⁸² Тирмизий, Iэл-Хъаким.

⁸³ Iэтгэхыйятэ – жыхуэтIэращ.

⁸⁴ Бухъарий, Муслим.

Алыхьым и сэлаMRI, и гушлэгъури, и берычэтри
кышплгыс уэ, Бегъымбар лъапIэ! Сэламыр дэри,
Алыхьым и пщылгыфI адреихэми кытлгыс!
Сэ сышыхэтц тхэ нэгъуэщI щымыIэу Алыхьым
фIэкIа, икIи сышыхэтц Мухьэммэдыр Алыхьым и
пщылгу икIи и лыкIуэу зрыщытымкIэ.

ТЭШЭҺУД НЭУЖЬЫМ, ЖАIЭ ЩЭЛЭУАТЫР

﴿اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى
إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ، اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى
مُحَمَّدٍ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ
إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Iэллаһуммэ щэлли гъэла Мухьэммэдин, уэ гъэла
Iали Мухьэммэдин, кэма щэллэйтэ гъэла Iибраһимэ
уэ гъэла Iали Iибраһимэ Iиннэкэ хъэмидун мэджид.

Iэллаһуммэ барик гъэла Мухьэммэдин, уэ гъэла
Iали Мухьэммэдин, кэма барэктэ гъэла Iибраһимэ
уэ гъэла Iали Iибраһимэ, Iиннэкэ хъэмидун

мэджид.⁸⁵

I мыхьэнэр:

Я, Аллах, уи нэфIыр кышчыгъахуэ Мухьэммэди,
Мухьэммэд и Iыхьлыхэми; къазэрышчыуам хуэдэу Уи

⁸⁵ Бухъарий.

нэфЫр – Ибраһимрэ, Ибраһим и Ыхьлыхэмрэ.
Пэжыращи, Уэ шытхьур пхуэфашцэщ, УхэИэтыкIашц.
Я, Аллах, берычэтыр кьабгьэдэльхьэ Мухьэммэди,
Мухьэммэд и Ыхьлыхэми, кьазэрыбгьэдэплъхам
хуэдэу берычэтыр – Ибраһимрэ, Ибраһим и
Ыхьлыхэмрэ. Пэжыращи, Уэ шытхьур пхуэфашцэщ,
УхэИэтыкIашц.

СЭЛАМ ЯМЫТ ШЫКІЭ, ЖАІЭ ДУГЬЭХЭР

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا
وَالْمَمَاتِ ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ»

И кьеджэкIэр:

**"Іллаһуммэ Іинни Іэгуузу бикэ мин гьэзабил-
кьэбр, уэ мин гьэзаби джэһэннэм, уэ мин фитнэтил-
мэхь-я уэл-мэмат, уэ мин шэрри фитнэтил-
мэсихьид-дэджджал".⁸⁶**

И мыхьэнэр:

Я, Аллах, сэ Уэ сыпкьуоувэ сыщыпхьумэну кхьэм и
гьэзабми, Жэхьэнэмэм и гьэзабми, псэуныгьэмрэ
лэныгьэмрэ я кьаугьэми, Дэджджал⁸⁷ *мэсихьым*⁸⁸ и
кьаугьэм и Іеягьэми.

⁸⁶ Бухьарий, Муслим.

⁸⁷ Дэджджал: бзэкIэ кьапштэмэ – *пцIыгунс, пэжыр шIэзыуфэ, пцIыр
гьэщIэрэщIауэ кьыббгьэдэзылхьэ, жыхуиIэщ.*

⁸⁸ Мэсихь: бзэкIэ кьапштэмэ – *тельэщIа* жыхуиIэщ. Дэджджалым апхуэдэ
плыфэ шIиIэм ехьэлIауэ шIэныгьэлIхэм еплыкIэ зыжанэ яIэщ. Хэт жиIашц:

* * *

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّحَالِ،
وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْمَأْثَمِ وَالْمَعْرَمِ»

И къеджэкIэр:

**"Iэллаһуммэ Инни Iэгуузу бикэ мин гъзабил-
къэбри, уэ Iэгузу бикэ мин фитнэтил-мэсихьид-
дэдждали, уэ Iэгуузу бикэ мин фитнэтил-мэхь-я
уэл-мэмаг. Iэллаһуммэ Инни Iэгуузу бикэ минэл-
мэIсэми уэл-мэгърэм".⁸⁹**

И мыхьэнэр:

"Я, Аллах, сэ Уэ сыпкьюувэ сыщыпхьумэну кхъэм и
гъзабми, Дэдждал *мэсихьым* и къаугъэми;
сыпкьюувэ сыщыпхьумэну псэуныгъэмрэ
лэныгъэмрэ я къаугъэми; я, Аллах, сыпкьюувэ
сыщыпхьумэну гуэныхьщIапIэми, щIыхуэм (и
бэлыхьми)".

«اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا ، وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ ، فَاعْفِرْ لِي
مَعْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ»

И къеджэкIэр:

**"Iэллаһуммэ Инни жьэлэмту нэфсии жьулмэн
кэIирэн, уэ ла егъфируз-зунубэ Iилла Iэнтэ,**

и нэр тельэщIаши аращ. НэгъуэщIэхэми жаIащ: и нэжыгъ щIэльэныкьюэм нэ
имысу, набдзи темыгу, тельэщIауэ щытщи аращ. НэгъуэщI жызыIаи
щыIэщ... (Фэтхь Iэл-Бари). (*Зэыдзэклам кыбгъэдэIкью*).

⁸⁹ Бухъарий, Муслим.

**фэгъфир ли мэгъфирэтэн мин гьиндикэ, уэрхьэмни,
Ииннэкэ Iэнтэл-Гьэфур-Рэхьим".⁹⁰**

И мыхьэнэр:

"Я, Аллах, сэ си щхьэм леишхуэ есхыжащ, икИи гуэныхьхэр Уэр нэмышцI зыми игьэгъуркьыми – Уэ уи деж кьикI гьэгъуныгьэкIэ кьысхуэгьэгъу, гущIэгъуи кьысхуэщI; Уэращ Зыгьэгъур, Уэращ ГущIэгъулы и ГущIэгъулыжыр"⁹¹.

* * *

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ ، وَمَا أَخَّرْتُ ، وَمَا أَسْرَرْتُ ، وَمَا أَعْلَنْتُ ، وَمَا
أَسْرَفْتُ ، وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي . أَنْتَ الْمُقَدِّمُ ، وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ»

И кьеджэкIэр:

"Iэллаһуммэ-гьфир лии ма кьэддэмту, уэ ма Iэхьхьэрту, уэ ма Iэсрэрту уэ ма Iэглэнту, уэ ма Iэсрэфту, уэ ма Iэнтэ Iэглэму биһи минни. Iэнтэл-Мукуэддиму, уэ Iэнтэл-МуIэхьхьиру, ла Iилаһэ Илла Iэнтэ".⁹²

И мыхьэнэр:

"Я, Аллах, пасэу кьысIэщIэщIари, иужькIэ кьысIэщIэщIари, щэхуу злэжьари, налуэ кьэсщIари, зэрэзгьэлеяри, сэр нэхьыфIу уэ пщIэуэ щытри

---

⁹⁰ Бухъарий, Муслим.

⁹¹ Алыхьыр арэзы зыхуэхьун Абу Бэкрыр лIыкIуэ льяпIэм, Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хьуэхьум я нэхьыфIыр зылгысыным, зыхуигьэзат, нэмэзым щыхэткIэ зэрылэIуэн духьэ кьыригьэщIэнуи, мыр кьыжриIауэ щытащ.

⁹² Муслим.

кысыхуэгъэгъу. Уэращ Япэ изыгъэщри, Яужь
кызынэри; Уэр нэмышцI тхьэ щыIэкъым".

* * *

«اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ»

И къеджэкIэр:

**"Iэллаһуммэ Iэгъинни гъэла зикрикэ, уэ шукрикэ,
уэ хъусни гыбадэтикэ".⁹³**

И мыхъэнэр:

Я, Аллах, кыздэгъэпсынщIэ: (си бзэгумкIэ) уи цIэр
(куэдрэ) жысIэныр; (си гумкIэ) шыкур пхуэсщIыныр;
(си IэпкълъэпкъымкIэ) екIуу сыпхуэпщылIыныр".

* * *

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبُخْلِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أُرَدَّ إِلَى أَرْدَلِ الْعُمْرِ
وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الدُّنْيَا وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ» .

И къеджэкIэр:

**"Iэллаһуммэ Iинни Iэгъуузу бикэ минэл-бухъли, уэ
Iэгъуузу бикэ минэл-джубни, уэ Iэгъуузу бикэ Iэн
Iурэддэ Iила Iэрзэлил-гъумури, уэ Iэгъуузу бикэ мин
фитнэтид-дун-я, уэ Iэгъуузу бикэ мин гъэзабил-
къэбр".⁹⁴**

И мыхъэнэр:

Я, Аллах, сэ Уэ сыпкъуоувэ сыщыпхъумэну
нэпсеягъэм; апхуэдэуи сэ Уэ сыпкъуоувэ

---

⁹³ Iэбу Дауд, НэсаIий.

⁹⁴ Бухъарий.

сыщыпхьумэну кьэрабгъагъэм; апхуэдэуи сэ Уэ сыпкьуоувэ сыщыпхьумэну гъащIэм и пудыныгъэм сьнэсыным; апхуэдэуи сэ Уэ сыпкьуоувэ сыщыпхьумэну дунейм и кьайгъэм⁹⁵; апхуэдэуи сэ Уэ сыпкьуоувэ сыщыпхьумэну кхъэм и гъэзабым".

* * *

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ﴾

И кьеджэкIэр:

«**Iэллаһуммэ Иинний IэсIэлукул-джэннэтэ уэ Iэгьузу бикэ минэн-нар**». ⁹⁶

И мыхьэнэр:

Я, Аллах, сынольIэу сэ уэ ЖэнэткIэ, икIи сыпкьуоувэ МафIэм сыщыпхьумэну.

* * *

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ بِأَنَّكَ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ أَنْ تَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي إِنَّكَ أَنْتَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ﴾

И кьеджэкIэр:

"**Iэллаһуммэ Иинни IэсIэлукэ я Iэллаһ, биIэннэкэл-Уахьидул-Iэхьэдуш-Щэмэдуллэзии лэм елид уэ лэм юулэд, уэ лэм екун лэһуу куфууэн Iэхьэд – Iэн тэгьфирэ лии зунууби, Ииннэкэ Iэнтэл-Гъэфуурур-Рэхьийм**". ⁹⁷

И мыхьэнэр:

⁹⁵ Дунейм и кьайгъэуэ зи гугьу ищIыр Дэджджалращ.

⁹⁶ Iэбу Дауд, Ибн Маджэ.

⁹⁷ Iэхьэмэд, Нэсаий.

Я, Аллах, сэ Уэ сынольэу я Аллах, уэ узэры-Зыуэ,
узэры-Закъуэу, узэры-КІэухыншэу зыри
къэзымыльхуауэ, Езыри зыми къымыльхуауэ, Езым
хуэдэ зыри щымыІэу узырыщытым (и хьэтыркІэ) си
гуэныхьхэр къысхуэбгъэгъуну – Уэ, шэч хэмылбыжу,
Угуэныхьгъэгъуш, УгушІэгъушІш".

* НэгъуэщІ духьэхэри щыІэш.

НЭМЭЗЫР ЯУХА НЭУЖЬ, ЖАІЭР

﴿أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ﴾

И къеджэкІэр:

﴿Іэстэгъфирул-Лаб﴾-3-ней.

И мыхьэнэр:

Алыхьым къысхуигъэгъу.

* * *

﴿اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ ، وَمِنْكَ السَّلَامُ ، تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ﴾

И къеджэкІэр:

﴿Іллаһуммэ Іэнтэс-сэлам, уэ минкэс-сэлам,
тэбарэктэ я зэл-джэлали уэл-Іикрам﴾.⁹⁸

И мыхьэнэр:

"Я, Аллах, Уэ Езыр усэламш. Уи дежш къыздикІри
сэламыр, Уэ Зыхуэдэ щымыІэ, Уэ Иныгъэ зыбгъэдэлъу
пщІэ зыхуащІ".

---

⁹⁸ Муслим.

* * *

﴿ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Ла Иилаһэ Ииллэл-Лаһу уэхьдэһуу, ла шэриикэ лэх, лэһул-мулку уэ лэһул-хьэмду, уэ һуу-уэ гьэла кулли шэйИин кьэдийр, Iэллаһуммэ ла манигьэ лима IэгьтIэйтэ, уэ ла мугьтIие лима мэнэгьтэ, уэ ла енфэгьу зэл-джэдди минкэл-джэдду﴾.⁹⁹

И мыхьэнэр:

"Закьуэу икIи Iыхьэгьу зимыIэ Алыхь льягэм фIэкIа тхьэ щыIэкьым, мылгыур зейр аращ, фIыщIэр зейр аращ, Абы и льякIыныгьэр сыт ищIысми пхокI. Я, Аллах, Уэ птар зыубыдыжыфын щыIэкьым, Уэ быубыдыжари зытыфын щыIэкьым. ЛьякIыныгьэ зиIэми и льякIыныгьэр Уи деж кьыщыщхьэпэжынукуьым".

* * *

﴿ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴾.

И къеджэкIэр:

﴿Ла Иилаһэ Ииллэл-Лаһу уэхьдэһуу ла шэриикэ лэһуу, лэһул-мулку уэ лэһул-хьэмду, уэ һуу-уэ гьэла кулли шэйИин кьэдийр. Уэ ла хьэулэ уэ ла кьууэтэ Иилла бил-Ляһ; ла Иилаһэ Ииллэл-Лаһ, уэ ла

⁹⁹ Бухъарий, Муслим.

нэгьбуду Илла Иийаh, лэһун-нигъмэту уэ лэһул-фэдлу, уэ лэһуê-êнагул-хьэсэн. Ла Иллаһэ Иллэл-Ллаһ, мухълициинэ лэһуд-диин, уэ лэу кэриһэл-кафируун».¹⁰⁰

И мыхъэнэр:

"Закъуэу икИ гьусэ зимыгу Алыхь Льягэм фИэка нэгъуэщI тхьэ щыIэкъым, мылькур зейр Аращ, фИыщIэр зейр Аращ, Абы и лъэкIыныгъэр сытми пхокI. ЛъэкIыныгъи къаруи зыми иIэфынукъым Алыхьым емыпхауэ. Тхьэ щыIэкъым Алыхьым нэмышI; Абы фэка нэгъуэщIми дыхуэпщылкъым, фИыгъуэри, упсэныгъэри аращ зыбгъэдэльыр; Тхьэ щыIэкъым Алыхьым нэмышI; къабзэу Абы и закъуэ дыбгъэдэтщ, джаурхэм ар яфIэмыфIми".

* * *

﴿سُبْحَانَ اللَّهِ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Субхъанэллаһ﴾ 33-рэ.

И мыхъэнэр:

"ХэIэтыкащ Алыхьыр".

* * *

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Iэлльхэмду лил-Ллаһ﴾ 33-рэ.

И мыхъэнэр:

"ФИыщIэр ейщ Алыхьым.

---

¹⁰⁰ Муслим.

* * *

﴿ اللَّهُ أَكْبَرُ ﴾

И къеджэкIэр:

﴿ **Гэллаһу Гэкрэ** ﴾ 33-рэ.

И мыхъэнэр:

"Алыхбыр нэхъ Инщ".

* * *

﴿ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴾

И къеджэкIэр:

﴿ **Ла Иллаһэ Иллэл-Лаһу уэхъдэһуу ла шэриикэ лэһуу, лэһул-мулку уэ лэһул-хьэмду, уэ һуу-уэ гъэла кулли шэйИин къэдийр** ﴾.¹⁰¹

И мыхъэнэр:

"Закъуу икIи гъусэ зимыIэу Алыхь лъагэм фIэкIа нэгъуэщI тхьэ щыIэкъым, мылькур зейр Аращ, фIыщIэр зейр Аращ, Абы и лъэкIыныгъэр сытми нос"¹⁰².

✻ ✻ ✻

Нэмэз нэужьхэм мыбыхэм зэрызэ уеджэнщ:

(Гэл-Ихълащ сурэ)

﴿ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴾

¹⁰¹ Муслим.

¹⁰² Нэмэз нэужь къэскIэ ахэр жызыIэм и гуэныхьхэр тенджыз тхьурымыбэм хуэдизми кыыхуэгъуну кыщокIуэ Муслим кyiуэтэжа хьэдисым.

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾ اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾ وَلَمْ يَكُنْ

لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٤﴾

И къеджэкIэр:

﴿ Бисмил-Лаһир-Рэхьманир-Рэхьийм.

﴿Къул һу-уэл-Лаһу Iэхъэд, Iэл-Лаһуш-Щэмэд, лэм елид уэ лэм юулэд, уэ лэм екун лэһуу куфу-уэн Iэхъэд﴾

И мыхъэнэр:

" ЖыIэ: Ар, Алыхьыр – Закъуэш. Алыхьыр псори зыхуэныкъуэу зыми хуэмыныкъуэжщ. Лъхуакъым, икIий къальхуакъым. ИкIи абы хуэбгъэдэн зыри щыIэкъым".

(Iэл-Фэлэкъ сурэ)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِنْ شَرِّ عَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ

﴿٣﴾ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ

И къеджэкIэр:

﴿ Бисмил-Лаһир-Рэхьманир-Рэхьийм.

Къул Iэгуу-зу бирэббил-фэлэкъ, мин шэрри ма хьэлэкъ, уэ мин шэрри гъасикъын Iиза уэкъэб, уэ мин шэррин-нэффаѳати фил-гъукъэд, уэ мин шэрри хьасидин Iиза хьэсэд﴾

И мыхьэнэр:

"Жыгэ: Кыфлыр кыызэгуэзыч нэхум и Тхьэм сыкьюувэ: кыигэщлахэм я Иейми; сытри щыщлуфэм и деж кыфлым и Иейми; щхьухьпсыхьым епщэхэм я Иейми; щыфыгьуэм и деж фыгьуаклуэм и Иейми – сащихьумэну "

(Гэн-Нас сурэ)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾ إِلَهِ النَّاسِ ﴿٣﴾ مِنْ شَرِّ

الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ﴿٥﴾

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٦﴾

И кьеджэкгэр:

﴿ Бисмил-Лахир-Рэхьманир-Рэхьийм.

Кьул гьэгуу-зу бирэббин-нас, мэликин-нас, Иилаһин-нас, мин шэрриль уэс-уасил-хьэннас, гэллэзий юуэс-уису фий щудуу-рин-нас, минэл-джиннэти уэн нас ﴾

И мыхьэнэр:

" Жыгэ: Сыкьюувэ цыхухэм я Тхьэм, цыхухэм я Пщым, цыхухэм Зыхуэпщыллым: кьолушащэрейуэ зызудыгьужрейм (шейтланым) и Иейм; цыхухэм ягухэм екгэ кьилушащэм и Иейм – сащихьумэну, ар жынхэм ящыщми, цыхухэм ящыщми "

(Аетул-Курсий)

﴿ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Iэл-Лаһу ла Иллаһэ Илла һу-уэл-Хьэйюл-Къэйюм, ла тЭхъузуһуу синэтун уэ ла нэу-м. Лэһуу ма фис-сэмауати уэ ма фил-Iэрд, мэн зэллэзи ешфэгьу гьиндэһуу Илла биIизниһ. Егълэму ма бэйнэ Iэйдийһим уэ ма хьэлфэһум, уэ ла юхьийтIуу-нэ бишэйIин мин гьилмиһий Илла бима шаI. Уэсигьэ курсийюһус-сэмауати уэл-Iэрд, уэ ла еIуудуһуу хьифжьуһума уэ һу-уэл-Гьэлийюл-Гьэжьийм ﴾.¹⁰³

И мыхьэнэр:

"Алыхьым фIэкIа нэгьуэщI тхьэ щыIэкьым. Псэуш, ЗэтэзыIыгьэщ. Щхьэукьуэнми жейми яубыдыркьым Ар. Уафэхэм щыIэхэри, щыльэм щыIэхэри Абы ейш. Абы Езым и IизынкIэ фIэкIа – хэт Абы и деж кьыщыпщхьэщыжыфын?! Абы ещIэ (кьигьэщIахэм ялэжьауэ) я пащхьэ ильри, (ялэжьыну) я щыIабагь

¹⁰³ Нэмэз нэужь кьэскIэ мыхэм кьеджэр Жэнэтым изымыгьэхьэу кьызтэзыгьэувыIэр зэрымыла кьудейрш, кьыщокIуэ хьэдисым. НэсаIий, Ибн Ис-Сунний.

кыдылэри. Абы и щІэныгъэм шыщу ар зыхуейм
хуэдизым фІэкІа зыри кыхуэухынукуым
кыигъэшІахэм я щІэныгъэм. Абы и Курсийм (тахътэм)
уафэхэри щІыльэри еуфэбгъу. А тІур (уафэхэмрэ
щІыльэмрэ) хъумэнри къехьэлъэкІкуым Абы. Ар нэсу
Лъагэщ, Ин и Иныжщ".

**Пщэдджыжь нэмэзымрэ ахъшэм
нэмэзымрэ яужькІэ 10-ней мыр
жыпІэнщ:**

﴿ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴾.

И къеджэкІэр:

﴿ **Ла Илаһэ Иллэл-Лаһу уэхьдэһуу ла шэрийкэ лэһ,
лэһул-мулку уэ лэһул-хьэмду, юхь-ий уэ юмийту, уэ
һуу-уэ гъэла кулли шэйІин къэдийр** ﴾.¹⁰⁴

И мыхьэнэр:

"Закъуэу икІи гъусэ зимыІэ Алыхьым фІэкІа нэгъуэщІ
тхьэ шыІэкъым, мылькур зейр Аращ, фІыщІэр зейр
Аращ, Абы къегъэщІ икІи егъэлэж, Абы псори
хузэфІокІ".

¹⁰⁴ Іэхьмэд, Тирмизий.

**ПЩЭДДЖЫЖЬ НЭМЭЗ НЭУЖЬЫМ СЭЛАМ УОТРИ,
МЫР ЖЫБОІЭ:**

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا وَرِزْقًا طَيِّبًا، وَعَمَلًا مُتَقَبَّلًا﴾

И къеджэкІэр:

﴿Іәллаһуммә Іинний Іәсілуқә гылмән нафигьән, уә
ризкьән тІэийбән, уә гьэмэлән мутәкьэббэлән﴾.¹⁰⁵

И мыхьәнэр:

"Я, Аллах, сә сынольәІу – сәбэпынагь зыпыль
щІэныгьәкІә, ерыскьы кьабзәкІә, кьабыл хьун
ләжьыгьәкІә укьысхуәупсәнү".

ИСТИХЪАРЭ НЭМЭЗЫМ И ДУГЪЭ 106

КьәІуэтәж Джабир ибн Абдуллахьу, Алыхьыр
арэзы зыхуәхьуным, жиІауэ:

Алыхьым и лыкІуэм, ^{Алыхьым и нәфЫр зыщыхуәу, хьуәхьум я}
^{нәхьыфЫр зылтысыным}, сыт хуэдә Іуәхуми теухуауэ¹⁰⁷
нәхьыфЫр кьытхухихьуну Алыхьым дельәІуну
дригьасэрт, КьурІэным и сурәхэм дызәрыхуигьасэм
хуэдәу. Мыр жиІәт:

¹⁰⁵ Ибн Маджә, нәгьуәшхәми.

¹⁰⁶ НәхьыфЫр Алыхьым кьыпхуихьын папщІә ящІ нәмэзым и духьәраш.

¹⁰⁷ Абы кьикІраши, гуитІшхьитІ укьэзыщІа Іуәхугьуэр инми щыкІуми
Алыхьым уи чәнджәщыр бгьәдәплхьэныр фЫш, сыт щхьәкІә жыпІэмә,
Іуәху щыкІум Іуәхушхуә кьыщикІыр мащІәкьым. "Фәтхь Іәл-Бари".
(ЗәыдзәкІам кьыбгьәдәкІы).

«Фи языхэзым зыгуэр ищлэну мурад ищлмэ, фарз нэмэз мыхъуу, (псапэ нэмэзу) тЫсыгъуитІ ирещи, итІанэ мыр жыреІэ:

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ، وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ، فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَلَا أَقْدِرُ، وَتَعْلَمُ وَلَا أَعْلَمُ، وَأَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ، اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ -

- (мыбдежым и Іуэхур хегъэувэ) -

خَيْرٌ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي، فَاقْدُرْهُ لِي وَيَسِّرْهُ لِي ثُمَّ بَارِكْ لِي فِيهِ، وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ شَرٌّ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي، فَاصْرِفْهُ وَاصْرِفْنِي عَنْهُ وَاقْدُرْ لِي الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ ثُمَّ أَرْضِنِي

بِهِ

И къеджэкІер:

«Іэллаһуммэ Іинний Іэстэхъийрукэ бигылмикэ, уэ Іэстэкъдирукэ бикъудрэтикэ, уэ ІэсІэлукэ мин фэдликэл-гъэжыйми, фэІиннэкэ тэкъдиру уэ ла Іэкъдиру, уэ тэгълэму уэ ла Іэгълэму, уэ Іэнтэ гъэлламул-гъуюб. Іэллаһуммэ Іин кунтэ тэгълэму Іэन्नэ һазэл-Іэмпрэ

- (мыбдежым и Іуэхур хегъэувэ) -

хъэйрун лий фи динии, уэ мэгъашии, уэ гъакъибэти Іэмрии, фэкъдурһу лий уэ есирһу лий, с̆уммэ барик лий фийһи, уэ Іин кунтэ тэгълэму Іэन्नэ һазэл-Іэмпрэ шэррун лий фий дийний, уэ мэгъаший, уэ гъакъибэти Іэмрий, фэщрифһу гъэнний, уэщрифний гъэнһу, уэкъдур лиел-хъэйрэ хъэйс̆у канэ с̆уммэ Іэрдний бих ¹⁰⁸

¹⁰⁸ Бухъарий.

И мыхьэнэр:

"Я Аллах, Уэ нэхь уошЦэри – нэхьыфЦыр кысхухэпхыну сынольэЦу, Уэ нэхь плъокЦри – ар слъэбгъэкЦынуи сынольэЦу; уи упсэныгъэ инымкЦи сынольэЦу. НтЦэ аракъэ, Уэ плъокЦ, сэ слъэкЦкъым; Уэ уошЦэ сэ сшЦэркъым, Уэрашщэху псоми шыгъуазэр. Я Аллах, мы Цуэхугъуэр (мыбдежым и Цуэхур хегъэувэ) си динкЦи, си гъащЦэкЦи, си Цуэхухэм я кЦэху хъунумкЦи нэхьыфЦу шытмэ, ар кыызэхъулЦэну Цэмыр схуэщЦ, икЦи кысшыгъэпсынщЦэ, иужькЦи берычэтыр абы схухэльхъэж.

Ауэ (а Цуэхугъуэр) си динкЦи, си гъащЦэкЦи, си Цуэхухэм я кЦэху хъунумкЦи Цейуэ шытмэ, абы шыгъуэ сышыхъумэ абы, сэри абы сыбгъэдэгъэкЦуэти, фЦыр дэнэ шымыЦами кысхуэух, итЦанэ арэзы сыкъэщЦыж абыкЦэ".

Пэжыраши – нэхьыфЦыр кысхухихыну КъэзыгъэщЦам елъэЦур, кыигъэщЦахэми ечэнджэщыр, сакыныгъэкЦэ Цуэхум бгъэдыхъэр зейкЦ шЦегъуэжырккъым. Езы Алыхъми кыжреЦэ и лЦыкЦуэ лъапЦэм мыпхуэдэу: "...ЦуэхумкЦэ абыхэм ечэнджэши, зыгуэрэм тебубыдэмэ (абы теухуауэ), Алыхъым шыгугъ".¹⁰⁹

---

¹⁰⁹ Сурэ Цал Гъимран, аят: 159.

ПШЭДДЖЫЖЬЫМРЭ ПШЫХЬЭЦХЬЭМРЭ ЯЦИ ЗИКРХЭР¹¹⁰

(Асугл-Курсий)

﴿ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Iэл-Лаһу ла Иллаһэ Илла һу-уэл-Хьэйюл-Къэйюм, ла тЭхьзуһуу синэтун уэ ла нэу-м. Лэһуу ма фис-сэмауати уэ ма фил-Iэрд, мэн зэллэзи ешфэгьу гьиндэһуу Илла биIизниһ. Егьлэму ма бэйнэ Iэйдийһим уэ ма хьэлфэһум, уэ ла юхьийтIуу-нэ бишэйIин мин гьилмиһий Илла бима шаI. Уэсигьэ

¹¹⁰ Алыхьыр арэзы зыхуэхьун Iэнэс кьIуэтэжаш, бегьымбар льяпIэм, Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хьуэхьум я нэхьыфIыр зылгысыным, жиIауэ: "Алыхь Талэм и цIэр жызыIэу пшэдджыжь нэмэзым шыщIэдзауэ дыгьэр кьыкьуэкIыхукIэ шысхэм сахэсыныр нэхь кьызоштэ Исмагьил и бынхэм шыщу цIыхуиплI шхьэхуит кьэсщIыж нэхьрэ. Алыхь Талэм и цIэр жызыIэу ичынды нэмэзым шыщIэдзауэ дыгьэр кьухьэхукIэ шысхэм сахэсыныр нэхь кьызоштэ Исмагьил и бынхэм шыщу цIыхуиплI шхьэхуит кьэсщIыж нэхьрэ". Iэбу Дауд.

курсийюһус-сэмауати уэл-Гэрд, уэ ла елуудуһуу хьифжьюһума уэ һу-уэл-Гьэлийюл-Гьэжыйм ﴿. 111

И мыхьэнэр:

"Алыхьым фІэкІа нэгьуэщІ тхьэ щыІэкьым. Псэуш, ЗэтезыІыгьэщ. Щхьэукьуэнми жейми яубыдыркьым Ар. Уафэхэм щыІэхэри, щІыльэм щыІэхэри Абы ейщ. Абы Езым и ІизынкІэ фІэкІа – хэт Абы и деж кьыщыпщхьэщыжыфын?! Абы ещІэ (кьигьэщІахэм ялэжьауэ) я пашхьэ ильри, (ялэжьыну) я щІыбагь кьыдэлъри. Абы и щІэныгьэм щыщу ар зыхуейм хуэдизым фІэкІа зыри кьыхуэухьынукуьым кьигьэщІахэм я щІэныгьэм. Абы и Курсийм (тахьтэм) уафэхэри щІыльэри еуфэбгьу. А тІур (уафэхэмрэ щІыльэмрэ) хьумэнри кьехьэльэкІкуьым Абы. Ар нэсу Лъагэщ, Ин и Иныжщ".

* * *

(Гэл-Іихьлащ сурэ)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾ اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾ وَلَمْ يَكُنْ

لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٤﴾ ﴿

И кьеджэкІэр:

﴿ **Бисмил-Лаһир-Рэхьманир-Рэхьийм.**

¹¹¹ Мыр Бэкьэрэ сурэм и 255 аятщ. Гэл-Хьаким, Гэн-Нэсаий, ГэтІ-ТІэбэраний сымэ кьауэтэж хьэдисым кьызырэхэщымкІэ: "Нэху ша нэужь ар жызыІэр жэщ хьухукІэ жыным щыхьума хьунуш, пщыхьэщхьэм ар жызыІэр – нэху щыхукІэ (жыным) щыхьума хьунуш".

«Къул һу-уэл-Лаһу Іэхъэд, Іэл-Лаһуш-Щэмэд, лэм елид уэ лэм юулэд, уэ лэм екун ләһуу куфу-уэн Іэхъэд»

И мыхъэнэр:

"ЖыІэ: Ар, Алыхъыр – Закъуэщ. Алыхъыр псори зыхуэныкъуэу зыми хуэмыныкъуэжщ. Лъхуакъым, икІий къальхуакъым. ИкІи абы хуэбгъэдэн зыри щыІэкъым".

* * *

(Іэл-Фэлэкъ сурэ)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾
وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ

И къеджэкІэр:

«Бисмил-Лаһир-Рэхъманир-Рэхъийм.

Къул Іэгъуу-зу бирэббил-фэлэкъ, мин шэрри ма хъэлэкъ, уэ мин шэрри гъасикъин Іиза уэкъэб, уэ мин шэррин-нэффасати фил-гъукъэд, уэ мин шэрри хъасидин Іиза хъэсэд».

И мыхъэнэр:

"ЖыІэ: КІыфІыр къызэгуэзыч нэхум и Тхъэм сожалІэ: къыгъэщІахэм я Іейми; сытри щыщІуфэм и деж кІыфІым и Іейми; щхъухъпсыхъым епщэхэм я Іейми;

щыфыгыэм и деж фыгыуакIуэм и Iейми –
сащихьумэну " .

* * *

(Iэн-Нас сурэ)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾ اِلٰهِ النَّاسِ ﴿٣﴾ مِنْ شَرِّ

الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُوْرِ النَّاسِ ﴿٥﴾

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٦﴾

И кьеджэкиер:

﴿ Бисмил-Лайир-Рэхьманир-Рэхьийм.

Кьул Iэгыуу-зу бирэббин-нас, мэликин-нас, Илаһин-
нас, мин шэрриль уэс-уасил-хьэннас, Iэллэзий юуэс-
уису фий щудуу-рин-нас, минэл-джиннэти уэн нас ﴾.

112

И мыхьэнэр:

" ЖыIэ: СожалIэ цIыхухэм я Тхьэм, цIыхухэм я Пщым,
цIыхухэм ЗыхуэпщылIым: кьолушашцэрейуэ
зызудыгужрейм (шейтIаным) и Iейм; цIыхухэм ягухэм
екIэ кьиIушашцэм и Iейм – сащихьумэну, ар жынхэм
ящыщми, цIыхухэм ящыщми " .

¹¹² Пщэдджыжьым щэ, пщыхьэщхьэми щэ а сурищыр жызыIэм, ахэр сытми
хурикьунуш. (Iэбу Дауд, Тирмизий).

* * *

﴿أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ (أَمْسَيْنَا وَأَمْسَى) ۱۱۳ الْمَلِكُ لِلَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
وَخَدُّهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ، رَبِّ أَسْأَلُكَ
خَيْرَ مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ وَخَيْرَ مَا بَعْدَهُ، (رَبِّ أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ
وَخَيْرَ مَا بَعْدَهَا) ۱۱۴ ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ (فِي
هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهَا) ۱۱۵ ، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَسُوءِ الْكِبَرِ ،
رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ فِي النَّارِ وَعَذَابِ فِي الْقَبْرِ﴾.

﴿**Іэщбэхьна үз Іэщбэхьэл-** (Іэмсэйна үз Іэмсэл) мулку
лил-Лаһи, уэл-хьэмду лил-Лаһи. Ла Илаһә Ииллэл-
Лаһу уэхьдәһуу ла шәрийкә ләһуу, ләһул-мулку, уә
ләһул-хьэмду, уә һу-уә гьәла кулли шәйһин кьәдийр.
Рәбби ІәсІәлукә хьәйрә ма фий һазэл-еуми, уә хьәйрә
ма бәгьдәһуу, уә Іәгьуу-зу бикә мин шәрри ма фий
һазэл-еуми уә шәрри ма бәгьдәһуу¹¹⁶.

Рәбби Іәгьуу-зу бикә минәл-кәсәли, уә сууИил-
кибәри, рәбби Іәгьуу-зу бикә мин гьәзабин фин-нар,
уә гьәзабин фил-кьәбр﴾.¹¹⁷

И МЫХЬЭНЭР:

"Дәри, дәр нәмышІ щыІәхәри псори Алыхьу Льягәм
ейуә нәху дыкьекІащ (жәщ кьыттехьуащ), фІыщІәри
Алыхьым ейщ. Алыхьым фІәкІа тхьә щыІәкьым,

¹¹³ Пшыхьэщхьэм деж щІәтхьам ипІәкІә кьаш зәхуакум дәтыр жыпІәнущ.

¹¹⁴ Пшыхьэщхьэм деж щІәтхьам ипІәкІә кьаш зәхуакум дәтыр жыпІәнущ.

¹¹⁵ Пшыхьэщхьэм деж щІәтхьам ипІәкІә кьаш зәхуакум дәтыр жыпІәнущ.

¹¹⁶ Пшыхьэщхьэмә, абы ипІәкІә: "рәбби ІәсІәлукә хьәйрә ма фий хазихил-
ләйләти уә хьәйрә ма бәгьдәха, уә Іәгьуу-зу бикә мин шәрри ма фий хазихил-
ләйләти уә шәрри ма бәгьдәха) жеІә.

¹¹⁷ Муслим.

Закъуэщ гъусэ иГэкъым, мылькури фЫщЦэри ейщ,
сытри Абы лъокI.

Си Тхъэ! нобэрей махуэм (ныжэбэрей жэщым)
къыриубыдэхэм я фЫгъуэмкIи, абы кыкIэлъыкIуэм и
фЫгъуэмкIи сынолъэIу. Нобэрей махуэм (жэщым)
къыриубыдэм я Iейхэми, абы кыкIэлъыкIуэм и
Iейхэми сащыпхъумэну сыножалIэ.

Си Тхъэ! Щхъэхынагъэми, жбыгъэм и Iейми
сыщыпхъумэну сыножалIэ.

Си Тхъэ! МафIэм и гъэзабми, мащэм и гъэзабми
сыщыпхъумэну сыножалIэ".

* * *

﴿اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا وَبِكَ أَمْسَيْنَا، وَبِكَ نَحْيَا وَبِكَ نَمُوتُ وَإِلَيْكَ النُّشُورُ﴾.

И къеджэкIэр:

﴿Iэллахуммэ бикэ Iэщбэхьна, уэ бикэ Iэмсэйна, уэ
бикэ нэхья, уэ бикэ нэмуут, уэ Iилэйкэн-нушуур﴾.

ЗэманкIэ пщыхьэщхьэмэ:

﴿اللَّهُمَّ بِكَ أَمْسَيْنَا، وَبِكَ أَصْبَحْنَا، وَبِكَ نَحْيَا، وَبِكَ نَمُوتُ وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ﴾

﴿Iэллахуммэ бикэ Iэмсэйна, уэ бикэ Iэщбэхьна, уэ
бикэ нэхья, уэ бикэ нэмуут, уэ Iилэйкэл-мэщийр﴾.

И мыхьэнэр:

"Я, Аллах! УэркIэ нэху кыиттощхьэ (жэщ кыиттохъуэ),
УэркIэ жэщ кыиттохъуэ (нэху кыиттощхьэ), УэркIэ
допсэу, УэркIэ долIэж, дызэкIуэлIэжынури Уи дежщ".

* * *

﴿اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ
وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ ، أَبِوَاءُ لَكَ
بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ وَأَبِوَاءُ بَدَنِّي فَاعْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Иллаһуммэ Iэнтэ рэббий, ла Иллаһэ Илла Iэнтэ,
хьэлэкътэний уэ Iэнэ гьэбдукэ, уэ Iэнэ гьэла
гьэндикэ уэ уэгьдикэ мэстэтIэгьту, Iэгьуу-зу бикэ
мин шэрри ма щэнэгьту, Iэбуу-Iу лэкэ
бинигьмэтикэ гьэлэйе, уэ Iэбуу-Iу бизэнбий,
фэгьфир лий, фэIиннэһуу ла егьфируз-зунуубэ
Илла Iэнтэ﴾.¹¹⁸

И мыхьэнэр:

"Я, Аллах, Уэращ си Тхьэр, Уэр фIэкIа тхьэ щыIэкьым,
уэ сыкъэбгьэщIащ, сэри – сыурипщылIщ, уэ уэста
псальэмрэ укьызэрызгьэгугьамрэ сытетщ
зэрысльэкIкIэ. Злэжяхэм я ягьэм сыщыпхьумэжыну
сыножалIэ. Сэ кьызэбгьэхьулIа фIыгьуэмкIэ
зызумысыж; си гуэныхьымкIи зызумысыжри –
кьысхуэбгьэгууу сынольэIу; пэжыращи, гуэныхьхэр
Уэр фIэкIа зыгьэгьу щыIэкьым".

* * *

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَصْبَحْتُ أُشْهِدُكَ، وَأُشْهِدُ حَمَلَةَ عَرْشِكَ، وَمَلَائِكَتَكَ،
وَجَمِيعَ خَلْقِكَ، أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، وَأَنْ
مُحَمَّدًا عَبْدًا وَرَسُولًا﴾.

И къеджэкIэр:

¹¹⁸ А псальэхэм кьарыкIыр и гум пхрыкIауэ зи фIэш хьууэ
пщыхьэщхьэм жызыIар а жэщым лIэмэ Жэнэтым кIуэнущ.
Ищэдджыжкьым жызыIэри апхуэдэщ. (Бухьарий).

«**Іэллахуммэ Іинний Іэщбэхьту**
(пщыхьэщхьэмэ: Іэмсэйту) **Іушһидукэ, уэ Іушһиду**
хьэмэлэтэ гьэршикэ, уэ мэлаІикэтэкэ, уэ джэмийгьэ
хьэлкьикэ, Іэннэкэ Іэнтэл-Лаһу ла Іилаһэ Іилла
Іэнтэ уэхьдэкэ ла шэрийкэ лэкэ, уэ Іэnnэ
Мухьэммэдэн гьэбдукэ уэ рэсуу-лукэ».¹¹⁹ (ПлІэ (4)
жыІэн пщэдджыжьми пщыхьэщхьэми).

И мыхьэнэр:

"Я, Аллах, сэ нэху ськьекІащ (жэщ кьыстехьуащ) Уэри
щыхьэту узогьэувыж, уи Гьэршыр зезыхьэ
мелыІычхэри, адреј уи мелыІычхэри, кьэбгьэщІа
псори щыхьэту согьэув Уэ узэрыАлыхьымкІэ, Уэр
фІэкІа тхьэ зэрыщымыІэмкІэ; узакьуэу, гьусэ уимыІэу;
Мухьэммэд (льапІэри) уэ уи лыкІуэу икІи уи пщылІу
зэрыщытымкІэ".

* * *

﴿اللَّهُمَّ مَا أَصْبَحَ بِي مِنْ نِعْمَةٍ أَوْ بِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ ، فَمِنْكَ وَحْدَكَ لَا
شْرِيكَ لَكَ ، فَلَكَ الْحَمْدُ وَلَكَ الشُّكْرُ﴾

И кьеджэкІэр:

«**Іэллаһуммэ ма Іэщбэхьэ бий** (пщыхьэщхьэмэ: **Іэмса**
бий) мин нигьмэтин, **Іэу биІэхьэдин** мин хьэлкьикэ,
фэминкэ уэхьдэкэ ла шэрийкэ лэкэ, фэлэкэл-хьэмду,
уэ лэкэш-шукру».¹²⁰

---

¹¹⁹ Пщыхьэщхьэм е пщэдджыжьым ахэр жызыІэр Жэхьэнэмэ мафІэм
Алыхьым щихьумэнущ. (Іэбу Дауд, НэсаІий "Гьэмэл Іэл-еум уэл-лейлэ"
тхылгьым, Ибн Іэс-Сунний).

¹²⁰ Нэху кьекІауэ ар жызыІэм и махуэм и фІыщІэр ищІа хьунуш.
Пщыхьэщхьэм ар жызыІэм, и жэщым и фІыщІэр ищІа хьунуш. (Іэбу Дауд,
НэсаІий и "Гьэмэл Іэл-еум уэл-лейлэ" тхылгьым, Ибн Іэс-Сунний, Ибн
Хьиббан). .

И мыхьэнэр:

"Я, Аллах! Сэ нэху кыыздекIа (жэщ кыыздытехьуа)
фIыгьуэхэри, е кьэбгьэщIахэм дэтхэнэ зым
кьехьулIэри кызыбгьэдэкIыр Уэ уи закьуэщ. Уэ гьусэ
уиIэкьым, фIыщIэ зыхуэсщIри щытхьур зейр Уэрщ".

* * *

﴿اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَدَنِي ، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي سَمْعِي ، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَصَرِي
، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ ، وَالْفَقْرِ ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ
عَذَابِ الْقَبْرِ ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ﴾.

И кьеджэкIэр:

﴿Iэллаһуммэ гьафиний фий бэдэний, Iэллаһуммэ
гьафиний фий сэмгьий, Iэллаһуммэ гьафиний фий
бэщэрий, ла Iилаһэ Iилла Iэнтэ. Iэллаһуммэ Iинний
Iэгьуу-зу бикэ минэл-куфри, уэл-фэкьри, уэ Iэгьуу-
зу бикэ мин гьэзабил-кьэбри, ла Iилаһэ Iилла
Iэнтэ﴾.¹²¹ (3-рэ жыIэн).

И мыхьэнэр:

Я, Аллах! Си IэпкьлгэпкькIэ сыгьэузыншэ. Я, Аллах!
Си зэхэзых кьарумкIэ сыгьэузыншэ. Я, Аллах!
Зыльагьу кьарумкIэ сыгьэузыншэ, Уэр нэмышцI
нэгьуэщI тхьэ щыIэкьым. Я, Аллах! Уэ сыпкьуоувэ
джаурыгьэмрэ факьырагьэмрэ сашьпхьумэну, уэ
сыножалIэ кхьэ гьэзабым сыщыпхьумэну, щыIэкьым
тхьэ нэгьуэщI Уэр фIэкIа!.

* * *

¹²¹ (Iэбу Дауд, Iэхьмэд, Нэсаий "Гьэмэл Iэл-еум уэл-лейлэ" тхылъым).

﴿حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾.

И къеджэкIэр:

﴿Хъэсби-ел-Лаһу ла Иллаһэ Илла һу-уэ, гьэлэйһи тэуэккэлту уэ ху-уэ рэббул-гьэршил-гьэжыйм﴾.¹²²

И мыхьэнэр:

"Алыхьыр сиIэщ (Ар схурикъунщ), Абы фIэкIа тхьэ шыIэкъым, си Iуэхур абы бгьэдэслъхьащ, Ар Гьэршышхуэм и Тхьэщ".

* * *

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلِي وَمَالِي ، اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَورَاتِي وَآمِنْ رَوْعَاتِي ، اللَّهُمَّ احْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيْ وَمِنْ خَلْفِي وَعَنْ يَمِينِي وَعَنْ شِمَالِي ، وَمِنْ فَوْقِي ، وَأَعُوذُ بِعَظَمَتِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي﴾.

И къеджэкIэр:

﴿Iэллаһуммэ Инний IэсIэлукул-гьэфуэ уэл-гьафи-етэ фид-дуња уэл-Iахьирэ, Iэллаһуммэ Инний IэсIэлукул-гьэфуэ уэл-гьафи-етэ: фий дийний, уэ дун-яе, уэ Iэһлий, уэ малий; Iэллаһуммэстур гьэуратий, уэ Iамин рэугьатий, Iэллаһуммэхьфэжыйний мин бэйни едэй-е, уэ мин хьэлфий, уэ гьэн емини, уэ гьэн шималий, уэ мин фэукуый, уэ Iэгьуу-зу бигьэжьэмэтикэ Iэн Iугьталэ мин тэхьтий﴾.¹²³

И мыхьэнэр:

¹²² Пщэдджыкьымрэ пщыхьэмрэ блэрыблэ мы дугьэр жызыIэм и дуней IуэхукIи, и ахьрэт IуэхукIи зыхуей хунгьэзэнущ Алыхьым. (Iэбу Дауд).

¹²³ Iэбу Дауд, Ибн Маджэ.

Я, Аллах! ДунягъэкИ ахърэткИ узыншагъэрэ
гъэгъуныгъэрэкИэ сынолъэу. Я, Аллах! Си динымкИ,
си дунеймкИ, си унагъуэкИ, си мылькукИ
узыншагъэрэ гъэгъуныгъэрэкИэ сынолъэу. Я, Аллах!
ЩІэхъумапхъэу збгъэдэльыр схущІэхъумэ,
сызыщышынэхэмкІэ сигу кыыхэмыштыкІыжын сыщІ.
Я Аллах! Си гупэмкИ, си щІыбагъымкИ, си
ижырабгъумкИ, си сэмэгурабгъумкИ, си щІыІумкИ
сыкъыщыхъумэ. Си щІагъымкІэ бэлыхъ
сыщыхэхуэным сыщыпхъумэну Уэ уи Иныгъэм
сыкъуоувэ.

* * *

﴿اللَّهُمَّ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ
وَمَلِيكَهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي وَمِنْ شَرِّ
الشَّيْطَانِ وَشَرِّهِ، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءًا أَوْ أَجْرَهُ إِلَى مُسْلِمٍ﴾

И къеджэкІэр:

﴿Іэллаһуммэ гьалимэл-гъэйби уэш-шәһадэ,
фатІирэс-сәмауати уэл-Іәрд, рәббэ кулли шәйІин уэ
мәликәһ, Іәшһәду Іән ла Іилаһә Іилла Іәнтә, Іәгъуу-
зу бикә мин шәрри нәфсий, уэ мин шәрриш-
шәйтІани уэ ширкиһи, уэ Іән Іәкътәрифә гъәла
нәфсий суу-Іән, Іәу Іәджуррәһу Іила муслим﴾¹²⁴

И мыхъәнэр:

"Я, Аллаһу нэрыльагъури нэрымыльагъури зыщІэу,
уафэхэри щІыльэри къэзыгъэщІа! Сыт ищІысми и
Тхъэу сыт ищІысри зей! Сэ сыщыхъэтц уэр нэмышІІ
тхъэ зэрыщымыІэмкІэ; сыпкъуоувэ си *нәфсым* и Іейми,

¹²⁴ Іәбу Дауд, Тирмизий.

шейтһаным и Һейми, шейтһаным Һьусэ
кьызырыбгуигьэувым и Һейми – сащыпхьумэну.
Сыпкьуоувэ си псэм бэлыхь тесльхьэжыным е
нэгьуэщӀ мусльымэн гуэрым бэлыхь тесльхьэным
сыщыпхьумэну".

* * *

﴿بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ﴾

И кьеджэкӀэр:

﴿Бисмил-Лаһиллэзий ла едурру мэгьэс-миһий
шэйӀун фил-Ӏэрди, уэ ла фис-сэмаӀи, уэ һу-уэс-
Сэмигьул-Гьэлийм﴾.¹²⁵

И мыхьэнэр:

" И ЦӀэр кьыпӀуа иужь, уафэм щыӀэхэми, щыльэм
щыӀэхэми я ягэ кьомыкӀыжу укьэзыхьумэ Алыхьым и
цӀэкӀэ. Ар псори Зэхэзыхщ, псори ЗыщӀэщ".

* * *

﴿رَضِيْتُ بِاللَّهِ رَبًّا وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا وَبِمُحَمَّدٍ ﷺ نَبِيًّا﴾

И кьеджэкӀэр:

﴿Рэдийту бил-Лаһи рэббэн, уэ бил-Ислами динэн, уэ
би Мухьэммедин ^{щӀӀӀӀӀ-Лаһу гьэлэйһи уэ сӀллэмэ} нэбий-ен﴾.¹²⁶
. (Щэрыщэ жыӀэн пщӀӀджыжьми пщыхьэщхьэми).

¹²⁵ Пщыхьэщхьэмрэ, пщӀӀджыжьымрэ ар жызыӀэм зыри зэран
кьыхуэхьунукьым. (Ӏэхьмэд, Ӏэбу Дауд, Тирмизий, Ибн Маджэ).

¹²⁶ ПщӀӀджыжьым щэ, пщыхьэщхьэми щэ ар жызыӀэр Кьемэт Махуэм
Алыхьым арэзы кьыщӀыжыну хьэкь зыщешӀыж. (Ӏэхьмэд, НэсаӀий
"Гьэмэл Ӏэл-еум уэл-лейлэ" тхыльым, Ибн Ӏэс-Сунний, Ӏэбу Дауд, Тирмизий).

И мыхьэнэр:

"Арэзы сытехуащ тхьэуэ – Алыхьым, дину –
Исламым, бегьымбару – Алыхьым и нэфЫр
зыщыхуэу, хьуэхьум я нэхьыфЫр зылгысын,
Мухьэммэдым".

* * *

﴿ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيْثُ ، أَصْلِحْ لِيْ شَأْنِيْ كُلَّهُ ، وَلَا
تَكِلْنِيْ إِلَى نَفْسِيْ طَرْفَةَ عَيْنٍ ﴾

И кьеджэкIэр:

﴿Я Хьэйю я Кьэйюм, бирэхьмэтикэ Iэстэгьийс,
Iэщлихь лий шэIний куллэh, уэ ла тэкилний Iила
нэфсий тIэрфэтэ гьэйн﴾.¹²⁷

И мыхьэнэр:

"Уа Псэу! Уа сыт иЫсри зытезыЫгыэ! Уи
гушIэгьумкIэ дэIэпыкьуэгьу узыхузошI, си Iуэхухэр
псори щхьэпэн схуэшI, си нэфсым зы напIэ IэтыгьуэкIэ
сыкьыхуумыгьанэ".

* * *

ЗэманкIэ пщэдджыжьмэ:

﴿ أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمُلْكُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ، أَللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ
هَذَا الْيَوْمِ ، فَتَحَهُ ، وَنَصْرَهُ ، وَنُورَهُ ، وَبَرَكَتَهُ ، وَهُدَاهُ ، وَأَعُوذُ بِكَ
مِنْ شَرِّ مَا فِيهِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ ﴾ .

ЗэманкIэ пщыхьэщхьэмэ:

---

¹²⁷ Iэл-Хьаким.

﴿أَمْسَيْنَا وَأَمْسَى الْمُلْكُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ
هَذِهِ اللَّيْلَةِ ، فَتَحَهَا ، وَنَصَرَهَا ، وَنُورَهَا ، وَبَرَكَتَهَا ، وَهُدَاهَا ،
وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِيهَا وَشَرِّ مَا بَعْدَهَا﴾.

ЗэманкІэ пщэдджыжьмэ:

И къеджэкІэр:

﴿Іэщбэхьна уэ Іэщбэхьэл-мулку лиллаһи рэббил-
гьалэмийнэ, Іэллаһуммэ Іинний ІэсІэлуке хьэйрэ
һазэль еу-ми: фэтхьэһуу, уэ нэщрэһуу, уэ нурэһуу, уэ
бэрэкэтэһуу, уэ һудаһу, уэ Іэгыузу бикэ мин шэрри
ма фийһи, уэ шэрри ма бэгьдэһ ﴾.

ЗэманкІэ пщыхьэщхьэмэ:

И къеджэкІэр:

(Іэмсэйна уэ Іэмсэл-мулку лиллаһи рэббил-
гьалэмийнэ. Іэллаһуммэ Іинний ІэсІэлуке хьэйрэ
һазиһил-лэйлэти: фэтхьэһа, уэ нэщрэһа, уэ нуурэһа,
уэ бэрэкэтэһа, уэ һудаһа, уэ Іэгыузу бикэ мин
шэрри ма фийһа, уэ шэрри ма бэгьдэһа ﴾.¹²⁸

И мыхьэнэр:

"Дэри, дэр нэмышьІу щыІэхэри, псори, Алыхьу
дунейхэм я Тхьэм ейуэ нэху дыкъекІащ (жэщ
къыттехьуащ). Я Аллах! Нобэрей махуэм (жэщым) и
фІыгыэмкІэ сынольэІу – абы кьызэІухыныгыэу,
текІуэныгыэу, нуру, берычэту, узэщІыныгыэу

---

¹²⁸ Іэбу Дауд.

кыыздихынуумкІэ. Абы кыриубыдэ Іеймрэ, абы
кыыкІэлъыкІуэнум и Іеймрэ сащыпхъумэну
сыныпкыуоувэ".

* * *

﴿أَصْبَحْنَا عَلَىٰ فِطْرَةِ الْإِسْلَامِ، وَعَلَىٰ كَلِمَةِ الْإِخْلَاصِ، وَعَلَىٰ دِينِ نَبِيِّنَا
مُحَمَّدٍ ﷺ وَعَلَىٰ مِلَّةِ آبَائِنَا إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا مُّسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ﴾.

И кыеджэкІэр:

﴿**Іэщбэхьна** (пщыхьэщхьэм: **Іэмсэйна**) гьэла
фитІрэтил-Іислам, уэ гьэла кэлимэтил-Іихьлащ, уэ
гьэла дини нэбийина Мухьэммэд, ^{шэллэл-Лаһуу гьэлэйни уэ}
^{сэллэм}, уэ гьэла миллэти Іэбина Іибраһимэ, хьэнифэн
муслимэн, уэ ма канэ минэл-мушрикин﴾.¹²⁹

И мыхьэнэр:

" Нэху дыкъекІащ (жэщ кыыттехьуаш) муслъымэн
щІыкІэм диту, гьэпэжыныгьэ псалъэм дытету, ди
бегъымбару Мухьэммэд, Алыхьым и нэфІыр
зыщыхуэу, хьуэхъум я нэхьыфІыр зылысыным, и
диным диту, ди адэшхуэу Іибраһим бегъымбар лъапІэу
– хьэнифу (тхьэр игьэзакъуэу) муслъымэным,
Алыхьым гьусэ хуэзыщІхэм ящымыщу щытам – и
миллэтым (и гупышхуэм) дыщыщу".

* * *

﴿سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ﴾

И кыеджэкІэр:

¹²⁹ Іэхьмэд, Ибн Іэс-Сунний.

«Субхьянэл-Лаһи уэ бихьэмдих»¹³⁰

И мыхьэнэр:

"Алыхьу Льягэр хуэмыфащэхэм хэАтыкІащ, езым хуэфэщэж щытхьури ейщ".

* * *

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَهُوَ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ

قَدِيرٌ»

И кьеджэкІэр:

«Ла Иілаһэ Иіллэл-Лаһуу уэхьдэһуу ла шэрийкэ лэһ, лэһул-мулку уэ лэһул-хьэмду, уэ һу-уэ гьэла кулли шэйІин кьэдийр». (Ю-рэ жыІэн)¹³¹, (е І-рэ жыІэн щхьэхынагьэр кьыщытекІуэм деж)¹³².

И мыхьэнэр:

"Закьуэу икІи гьусэ зимыІэ Алыхьым фІэкІа тхьэ щыІэкьым, мылькур зейр Аращ, фІыщІэр зейр Аращ, Абы и льякІыныгьэр сытми пхокІ".

* * *

«سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ: عَدَدَ خَلْقِهِ وَرِضَا نَفْسِهِ، وَزِينَةَ عَرْشِهِ، وَمِدَادَ كَلِمَاتِهِ»

И кьеджэкІэр:

«Субхьянэл-Лаһи уэ бихьэмдих: гьэдэдэ хьэлкьийһ, уэ рида нэфсийһ, уэ зинэтэ гьэршиһ, уэ мидадэ

¹³⁰ Пщэдджыжьымрэ пщыхьэщхьэмрэ шэрэ (100) а псалъэхэр хэт жиІэми – абы ишІам нэхьыфІ ишІауэ Кьемэт Махуэм зыри екІуэлІэжынукуьым, кІуэ, абы жиІам хуэдэ дыдэ жызыІам, е абы щІезыгьэгьум кьыщынэмыщІа. (Муслим).

¹³¹ Нэсаий "Гьэмэл Іэл-еум уэл-лейлэ" тхыльым.

¹³² Іэхьмэд, Іэбу Дауд, Ибн Маджэ.

кэлиматиг». ¹³³ (Пщэдджыжьым щэней (3)
жыIэн) .

И мыхьэнэр:

"Алыхьыр хуэмыфашцэхэм хэIэтыкIащ, Езым
хуэфэшэж фыщIи иIэщ: кыгьэщIахэм я бжыгьэм
хуэдизу, езыр арэзы зытехьуэжын хуэдизу, и Гьэршым
и хьэлыагьым хуэдизу, абы и псалъэхэр зытхыфын
шэкьэ ¹³⁴ хуэдизу".

* * *

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا وَرِزْقًا طَيِّبًا، وَعَمَلًا مُتَقَبَّلًا﴾

И кьеджэкIэр:

﴿Iэллаһуммэ Iинний IэсIэдукэ гылмэн нафигьэн, уэ
ризкьэн тIэй-ибэн, уэ гьэмэлэн мутэкьэббэлэн﴾. ¹³⁵

(Нэху кьекIмэ жиIэнщ) .

И мыхьэнэр:

"Я Аллах, сынольэу щIэныгьэ щхьэпэкIэ, ерыскьы
кьабзэкIэ, кьабылу сIыпхын лэжыгьэкIэ
укьысхуэупсэнү".

* * *

﴿أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ﴾

И кьеджэкIэр:

﴿Iэстэгьфирул-Лал, уэ Iэтуу-бу Iилэйһ﴾. ¹³⁶

---

¹³³ Муслим.

¹³⁴ «Мы дунейм жыгыу тетыр кьалэм хьурэ, хыри шакьэ хьужу, апхуэдибл
кьыхэхьуэжами, Алыхьым и псалъэр тхын пхуэухынукуьым. Алыхьыраш
лэщри, Iущри.» Сурэ (31), Iэят 27.

¹³⁵ Ибн Iэс-Сунний, Ибн Маджэ.

¹³⁶ Бухъарий, Муслим.

(Щэрэ (100) жыІэн махуэм кыыриубыдэу).

И мыхьэнэр:

"Алыхьым гьэгъуныгэкІэ сольэІу, Абы и дежи тобэ
кыыщызохьыж".

* * *

﴿أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ﴾ .

И кьеджэкІэр:

﴿Іэгуузу бикэлиматил-Лаһит-гаммати мин шэрри
ма хьэлэкьэ﴾. (Щэней (3) жыІэн
пщыхьэщхьэм) ¹³⁷ .

И мыхьэнэр:

"Алыхьым и Псалъэ ирикъуахэм сакъуоувэ,
кыигьэщІахэм кьабгьэдэкІ Іейм сашихьумэну".

* * *

﴿اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ﴾

И кьеджэкІэр:

﴿Іэллаһуммэ щэлли уэ сэллим гьэла нэбий-ина
Мухьэммэд﴾. (ПщІэрэ (10) жыІэн пщэдджыжьми
пщыхьэщхьэми). ¹³⁸

И мыхьэнэр:

---

¹³⁷ "Пщыхьэщхьэм щэней (3) хэт ар жиІэми, а жэщым и щхьухьым и зран абы кьекІынукъым". (Іэхьмэд, Тирмизий, НэсаІий "Гьэмэл Іэл-еум уэл-лейлэ" тхыльым, Ибн Іэс-Сунний).

¹³⁸ "Пщэдджыжьым пщІэ, пщыхьэщхьэми пщІэ шэлэуат кысхуэзыхьым – Кьэмэт Махуэм си шэфэгьэтыр лысынуш", жиІаш лЫкІуэ льяпІэм, Алыхьым и нэфІыр зыщыхуэу, хьуэхьум я нэхьыфІыр зыльысыным. (Іэті-ТІэбэрний).

" Я Аллах, ди бегъымбар Мухъэммед лъапІэм уи нэфІыр кыщыгъахуи, хъуэхъум я нэхъыфІри кылыгыгъэс " .

ЩЫГЪУЭЛЪЫЖКІЭ, ЖАІЭ ДУГЪЭХЭР

И Іэгу ущІаитІыр зэгуельхъэри, мыхэм къеджэурэ,
Іэгум йопщэ:

(1)

(Іэл-Іихълащ сурэ)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝ وَلَمْ يَكُنْ

لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝

И къеджэкІэр:

﴿ Бисмил-Лаһир-Рэхъманир-Рэхъийм.

﴿Къул һу-уэл-Лаһу Іэхъэд, Іэл-Лаһуш-Щэмэд, лэм елид уэ лэм юулэд, уэ лэм екун лэһуу куфу-уэн Іэхъэд ﴾

И мыхъэнэр:

" ЖыІэ: Ар, Алыхъыр – Закъуэщ. Алыхъыр псори зыхуэныкъуэу зыми хуэмыныкъуэжщ. Лъхуакъым, икІий къальхуакъым. ИкІи абы хуэбгъэдэн зыри щыІэкъым".

﴿2﴾

(Гүл-Фэлэкь сурэ)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ

﴿٣﴾ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ

﴿٥﴾

И къеджэкIер:

Бисмил-Лаһир-Рэхьманир-Рэхьийм.

Къул Iэгуу-зу бирэббил-фэлэкь, мин шэрри ма хьэлэкь, уэ мин шэрри гъасикъин Iиза уэкъэб, уэ мин шэррин-нэффаѝати фил-гьукъэд, уэ мин шэрри хьасидин Iиза хьэсэд ﴿٥﴾

И мыхьэнэр:

"ЖыIэ: КIыфIыр къызэгуэзыч нэхум и Тхьэм сыкьюуовэ: кьигъэщIахэм я Iейми; сытри щыщIиуфэм и деж кIыфIым и Iейми; щхьухьпсыхьым епщэхэм я Iейми; щыфыгъуэм и деж фыгъуакIуэм и Iейми – сащихьумэну".

﴿3﴾

(Iэн-Нас сурэ)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾ إِلَهِ النَّاسِ ﴿٣﴾ مِنْ شَرِّ
 الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ﴿٥﴾
 مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٦﴾

И къеджэкIэр:

﴿ Бисмил-Лаһир-Рэхьманир-Рэхьийм.

Къул Iэгуу-зу бирэббин-нас, мэликин-нас, Илаһин-нас, мин шэрриль уэс-уасил-хьэннас, Iэллэзий юуэс-уису фий щудуу-рин-нас, минэл-джиннэти уэн нас﴾

И мыхьэнэр:

" ЖыIэ: Сыкьуоувэ цIыхухэм я Тхьэм, цIыхухэм я Пщым, цIыхухэм ЗыхуэпщылIым: кьолушашцэрейуэ зызудыгьужрейм (шейтIаным) и Iейм; цIыхухэм ягухэм екIэ кьиIушашцэм и Iейм – сацихьумэну, ар жынхэм ящыщми, цIыхухэм ящыщми "

* Абыхэм еджа нэужь, и Iэгухэм йопцэри, и Iэпкьльэпкь псом зыльыIэсым нэс щехуэ. Япэу зыщихуэнур и щхьэ, и нэкIу, и Iэпкьльэпкьым щыщу и гунэмкIэ щыIэхэращ. Анхуэдэурэ щэней (3) кьытригьэзэжурэ ещI.¹³⁹

(4)

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي
 السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ
 يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ
 إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا
 وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿

И къеджэкIэр:

﴿Эл-Лаһу ла Иллаһэ Илла һу-уэл-Хьэюл-Къэйюм,
 ла тЭхьзуһуу синэтун уэ ла нэу-м. Лэһуу ма фис-
 сэмауати уэ ма фил-Iэрд, мэн зэллэзи ешфэгьу
 гьиндэһуу Илла биIизниһ. Егьлэму ма бэйнэ
 Iэйдийһим уэ ма хьэлфэһум, уэ ла юхьийтIуу-нэ
 бишэйИин мин гьилмиһий Илла бима шаI. Уэсигьэ
 курсийюһус-сэмауати уэл-Iэрд, уэ ла еIуудуһуу
 хьифжьуһума уэ һу-уэл-Гьэлийюл-Гьэжьийм ﴾¹⁴⁰

И мыхьэнэр:

"Алыхьым фIэкIа нэгьуэщI тхьэ щыIэкьым. Псэуш,
 ЗэтезыIыгьэщ. Щхьэукьуэнми жейми яубыдыркьым
 Ар. Уафэхэм щыIэхэри, щыльгэм щыIэхэри Абы ейш.
 Абы Езым и IизынкIэ фIэкIа – хэт Абы и деж
 кьыщыпщхьэщыжыфын?! Абы ещIэ (кьигьэщIахэм

¹⁴⁰ Нэмэз нэужь кьэскIэ мыхэм кьеджэр Жэнэтым изымыгьэхьэу кьызтезыгьэувыIэр зэрымыла кьудейрш, кьыщокIуэ хьэдисым. Нэсаий, Ибн Ис-Сунний.

ялэжъауэ) я пашхэ ильри, (ялэжъыну) я щыбагы
 кыдэлъри. Абы и щэныгъэм щыщу ар зыхуейм
 хуэдизым фIэкIа зыри кыхуэухъынукуым
 кыгъэщIахэм я щэныгъэм. Абы и Курсийм (тахътэм)
 уафэхэри щыльэри еуфэбгъу. А тIур (уафэхэмрэ
 щыльэмрэ) хъумэнри къехьэльэкIкыым Абы. Ар нэсу
 Лъагэщ, Ин и Иныжщ".

***

(5)

﴿ءَامَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ ءَامَنَ بِاللَّهِ
 وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهِ وَقَالُوا
 سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ
 نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا
 إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى
 الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحْمِلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا
 وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

И къеджэкIэр:

﴿Iаманэр-рэсулу бима Iунзилэ Iилэйи ми
 ррэббии уэл-муIминун. Куллун Iамэнэ биллаи уэ

**мэлаГикэтиһи уэ кутубиһи уэ русулиһ. Ла
нуфэррикьюу бэйнэ Гэхэдин мин ррусулиһ. Уэ
кьалуу сэмигьна уэ ГэтГэгьна, гьуфранэкэ рэббэна
уэ Гилэйкэл-мэщиир. Ла юкэллифул-Ллаһу нэфсэн
Гилла усгьэһа, лэһа ма кэсэбэт уэ гьэлейһа
мэктэсэбэт. Рэббэна ла туГэхьизна Гин нэсина Гэу
ГэхьтГэһа. Рэббэна уэ ла тэхьмил гьэлэйһа Гишрэн
кэма хьэмэлтэһуу гьэлэ-ллэзинэ мин кьэблина.
Рэббэна уэ ла тухьэммилна ма ла тГакьэтэ лэна
биһ, уэгьфу гьэнна, уэгьфир лэна, уэрхьэмна, Гэнтэ
мэулана, фэнщурна гьэлэл-кьэумил-кафирин».**

И МЫХЬЭНЭР:

«ЛыкГуэм и фГэщ хьуащ и Тхьэм кьыхуригьэхар
(КьурГэһы), Гиман зиГэхэми (я фГэщ хьуащ). А псоми
я фГэщ хьуащ Алыхьри; Абы и малыГьчхэри; и
фГьцгагьэхэри; и лыкГуэхэри. (ЖаГэ абыхэм): Дэ Абы
и лыкГуэхэр зэхэгьэж тцГьркьым. Абыхэм жаГэ: “Дэ
(унафэр) зэхэтхащ икГи жыГэшГэ дьхьуащ. Уэ ди Тхьэ!
Кьытхуэгьэгьу, Уэращ дэ зи пащхьэ дихьэжынур”.
Алыхьым зыми хуэмышэчын трильхьэркьым. ФГы
зыщГэм – и щхьэ хуещГэжэ, Гей зыщГэм – и щхьэ
ирещГэж. Уэ ди Тхьэ, тщыгьупщамэ е дыщыуамэ
думыгьэпшыһэ! Уэ ди Тхьэ, ди япэкГэ щыГэхэм ятельа
хьэлгэм хуэдэ кьыттумылхьэ! Уэ ди Тхьэ, ди кьарум
кьимыхьын кьыттумылхьэ! Дыщыхьумэ,
кьытхуэгьэгьу, гущГэгьуй кьытхуэщГ! Уэращ ди
Тепщэр, кьыддэГэпыкьюи датегьакГуэ джаурхэм!»¹⁴¹

«6»

¹⁴¹ Сурэ “Гэль-Бэкьэрэ”, Гэйтхэр 285-286.

﴿بِسْمِكَ رَبِّي وَضَعْتُ جَنِّي، وَبِكَ أَرْفَعُهُ، فَإِنْ أَمَسَكَتَ نَفْسِي فَارْحَمْهَا،
وَإِنْ أَرَسَلْتَهَا فَاحْفَظْهَا بِمَا تَحْفَظُ بِهِ عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Бисмикэ рэббий уэдэгту джэнбий, уэ бикэ
Iэрфэгьуh, фэIин Iэмсэктэ нэфсий фэрхьэмhа, уэ Iин
Iэрсэлтэhа фэхьфэжьhа, бима тэхьфэжьу биhи
гьибадэкэщ-щалихьийн﴾.¹⁴²

И мыхьэнэр:

" Уи цIэкIэ, Си Тхьэ, си Iэпкьльэпкьыр
згьэтIылыжащ, УэркIи кызоIэтыжри - си псэр
быубыдыжмэ гушIэгьу кыыхуэщI; кьэбутIыпщыжмэ,
кьэхьумэ, уи пщылI пэжхэр зэрыпхьумэмкIэ".

(7)

﴿اللَّهُمَّ إِنَّكَ خَلَقْتَ نَفْسِي وَأَنْتَ تَوَفَّاهَا، لَكَ مَمَاتُهَا وَمَحْيَاهَا، إِنَّ
أَحْيَيْتَهَا فَاحْفَظْهَا، وَإِنْ أَمَتَّهَا فَاغْفِرْ لَهَا . اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ

И къеджэкIэр:

﴿Iэллаhуммэ Iиннэкэ хьэлэкьтэ нэфсий уэ Iэнтэ
тэуэффаhа, лэкэ мэматуhа уэ мэхь-яhа, Iин Iэхь-
ейтэhа фэхьфэжьhа, уэ Iин Iэмэттэhа фэгьфир лэhа,
Iэллаhуммэ Iинни IэсIэлукэл--гьяфиеh﴾.¹⁴³

И мыхьэнэр:

"Я, Аллах, пэжыраци Уэ кьэбгьэщIащ си псэр,
зыгьэлIэжынури Уэращ. Уи IэмыщIэ ильщ абы и

¹⁴² Бухъарий, Муслим. Хьэдисым и пэублэр мыращ: "ГьуэлыпIэм фекIуэлIэжа нэужь щIагьщIэлымкIэ гьуэлыпIэр кывутхыпщыкI, сыт щхьэкIэ жыпIэмэ, ф и щIыбагькIэ абдежым кышыыхуар фэ щIэкьым. ИтIанэ жыфIэ: Бисмикэ рэббии...".

¹⁴³ Муслим, Iэхьмэд.

лЭнри, и псэунри. Ар бгъэпсэумэ, къэхъумэ; бгъалІэмэ кыыхуэгъэгъу. Я, Аллах, хъумэныгъэкІэ сынольЭур".

(8)

﴿اللَّهُمَّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ﴾ .

И къеджэкІэр:

﴿Іллаһуммэ къиний гъэзабэкэ еумэ тэбгъэсу
гъибадэкэ﴾. (3 жыІэн).¹⁴⁴

И мыхъэнэр:

" Я, Аллах, сыщыхъумэ уи гъэзабым уи пщылІхэр кыщыбгъэтэдджыжыну Махуэм".

(9)

﴿بِاسْمِكَ اللَّهُمَّ أَمُوتُ وَأَحْيَا﴾ .

И къеджэкІэр:

﴿ Бисмикэл-Лаһуммэ Іэмууту уэ Іэхъ-я ﴾.¹⁴⁵

И мыхъэнэр:

" Я Аллах, уи цІэр жысІэурэ сыпсэухукІэ сопсэу, абы сытетгыуи солІэж".

(10)

﴿سُبْحَانَ اللَّهِ﴾ - ﴿وَالْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ - ﴿وَاللَّهُ أَكْبَرُ﴾

И къеджэкІэр:

---

¹⁴⁴ Іэбу Дауд, Тирмизий. Хъэдисым кызырэрыщыкІуэмкІэ, "бегъымбар лъапІэм, Алыхым и нэфІыр зыщыхуэу, хъуэхъум я нэхыфІыр зылгысыным, гъуэлъыжын мурад щидІам и деж и Іэ ижбыр и щхъ лъабжэм щилъхъэрти, итІанэ жиІэт: Іэллаһуммэ къинии...".

¹⁴⁵ Бухъарий, Муслим.

«Субхьянэл-Лаһи (33-рэ); уэл-хьэмду лил-Лаһи (33-рэ); уэл-Лаһу Іэкбэр (33-рэ)».¹⁴⁶

И мыхьэнэр:

"ХэІэтыкІащ Алыхьыр; щытхьур ейщ Алыхьым,
Алыхьыр псом нэхьрэ нэхь Инщ".

(11)

﴿اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ، رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ ،
فَالِقَ الْهَبِّ وَالنَّوَى ، وَمُنزِلَ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْفُرْقَانِ ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ
شَرِّ كُلِّ شَيْءٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ . اللَّهُمَّ أَنْتَ الْأَوَّلُ فَلَيْسَ قَبْلَكَ
شَيْءٌ ، وَأَنْتَ الْآخِرُ فَلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ ، وَأَنْتَ الظَّاهِرُ فَلَيْسَ فَوْقَكَ
شَيْءٌ ، وَأَنْتَ الْبَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ ، اقْضِ عَنَّا الدَّيْنَ وَأَغْنِنَا
مِنَ الْفَقْرِ﴾.

И кьеджэкІэр:

«Іэллаһуммэ рэббэс-сэмауатис-сэбгыи уэ рэббэл-
гьэршил-гьэжыйм; рэббэна уэ рэббэ кулли шэйІин,
фаликьэл-хьэбби уэн-нэуа, уэ мунзилэт-тэурати уэл-
Іинджили, уэл-фуркьан; Іэгьуузу бикэ мин шэрри
кулли шэйІин Іэнтэ Іахьизун бинащиетіһ.
Іэллаһуммэ Іэнтэл-Іэууэлу фэлэйсэ кьэблэкэ шэйІ,
уэ Іэнтэл-Іахьиру фэлэйсэ бэгьдэкэ шэйІ, уэ
Іэнтэжь-Жьахиру фэлэйсэ фэукьэкэ шэйІ, уэ Іэнтэл-
БатІину фэлэйсэ дуунэкэ шэйІ, Іикьди гьэन्नэд-
дэйнэ, уэ Іэгьнина минэл-фэкьри».¹⁴⁷

И мыхьэнэр:

¹⁴⁶ Бухьарий, Муслим. ЩыгьуэлгыжкІэ а псалгьэхэр жызыІэм, и Іуэхухэр хуищІэу унэІут иІэ нэхьрэ нэхьыфІщ, кьыщокІуэ а хьэдис дыдэм.

¹⁴⁷ Муслим.

"Я, Аллаху уафиблми гьэршышхуэми я Тхьэ; ди Тхьэ икИи псоми я Тхьэ; хьэдзэри, купкьри кьэзыгьэтIэпI; Тэурэтри, Инджылри, КьурIэнри кьэзыгьэха, Уэ сыножалIэ сыт хуэдэ Iейми сыщыпхьумэну, псори Уэ уи жыIэ щIэтци! Я, Аллах, Уэ Япэ уитц, икИи щыIакьым уи япэ зыри, Уэ Иужьы уитц, уи яужьы зыри щыIэнукьым, Уэ – УнаIуэщ, Уи щхьэкИи щыIэIакьым, Уэ – УщIэхьумащ, Уэр нэхь гьунэгьуи щыIэкьым, тхуэпшыныж ди щIыхуэр, дыкьыхуумыгьанэ факьырагьэм".

(12)

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا، وَكَفَانَا، وَعَاوَانَا، فَكَمْ مِمَّنْ لَا كَافِيَ لَهُ وَلَا مُؤْوِي﴾

И кьеджэкIэр:

«Iэльхьэмду лил-Лаһил-лэзий IэтIгьэмэна уэ сэкьана, уэ кэфана, уэ Iауана, фэкэм миммэн ла кафе лэһу уэ ла муI-уие».¹⁴⁸

И мыхьэнэр:

"Дызыгьэшха, (псы) дезыгьэфа, дыкьэзыхьума, увыIэпIэ кьыдэзыта Алыхьым фIыщIэр ейщ; дапщэ щыIэ-тIэ кьэзыхьумэнрэ, зэкIуэлIэнрэ имыIэу?!".

(13)

﴿اللَّهُمَّ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكِهِ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي، وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشَرِّهِ، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءًا أَوْ أَجْرَهُ إِلَى مُسْلِمٍ﴾

И кьеджэкIэр:

¹⁴⁸ Муслим.

﴿Иллаһуммә гьалимәл-гьәйби уәш-шәһадә,
фатһирәс-сәмауати уәл-Иәрд, рәббә кулли шәйһин уә
мәлийкәһ, Иәшһәду Иән ла Илаһә Иилла Иәнтә;
Иәгуузу бикә мин шәрри нәфсии, уә мин шәрриш-
шәйтһани уә ширкиһ, уә Иән Иәкътәрифә гьәла
нәфсий сууИән, Иәу Иәджуррәһу Иила муслим﴾.¹⁴⁹

И мыхьәнәр:

"Я, Аллаһу щәхури наҒуәри Зыщә, уафәхәри щәһльәри
Кьэзыгьәщә, сыт ищәһсми и Тхьәу икһи и Тепщә;
щыхьәт сытохьуә уәр фәкһә нәгуәщә тхьә
зәрыщымыИәм; си псәм и Иейми, шәйтһаным
кьыбгьәдәкһ Иейми, тхьәм гьусә хуәщәһным
(шейтһаным) зәрыхуриджәми, мусльымән гуәрым е си
щхьә зәран езгьәкһынми сащыпхьумәнү сыныпкьуоувә
".

* КьурИән льяпИәм щыщу сурә "Иәс-Сәдждә"-мрә
(№32), сурә "Иәл-Мулк"-ымрә (№ 67) йоджә.

﴿14﴾

﴿اللَّهُمَّ أَسَلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ، وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ، وَوَجَّهْتُ وَجْهِي
إِلَيْكَ، وَأَلْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ، رَغْبَةً وَرَهْبَةً إِلَيْكَ، لَا مَلْجَأَ وَلَا
مَنْجَا مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ، آمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي
أَرْسَلْتَ﴾.

И кьәдждәкИәр:

﴿Иллаһуммә Иәсләмту нәфсий Ииләйкә, уә фәууәдту
Иәмрий Ииләйкә, уә уәджджәһту уәдждһии Ииләйкә, уә
ИәльджәИту жьәһрий Ииләйкә, рәгьбәтән уә рәһбәтән

¹⁴⁹ Иәбу Дауд, Тирмизий.

**Илэйкэ, ла мэлджэИэ уэ ла мэнджа минкэ Илла
Илэйкэ, Иамэнтү бикитабикэл-лэзий Иэнзэлтэ, уэ
бинэбийикэл-лэзий Иэрсэлтэ»¹⁵⁰**

И мыхьэнэр:

"Я, Аллах, си псэр Уэ пIэщIэслъхьащ, си Iуэхури Уэ
ныббгьэдэслъхьащ, си нэкIури Уэ ныпхуэзгьэзащ, си
тхыри Уэ ныпкIэрызгьэщIащ¹⁵¹; сыщIэхьуэпсу (уи
псапэм), сыщышынэу (уи губжьым). Уэ
сыкьыббгьэдэкIыу сызэжэлIэн зыри щыIэкьым Уэ
сыномыжэлIэжмэ; Уэ сыукьригьэлыну зыри щыIэкьым
Уэр фIэкIаи; си фIэщ хьуащ уи тхыгьэ кьэбгьэхари, уи
лIыкIуэ кьэбгьэкIуари".

**ЖЭЩЫМ ЗЫДЭЖЕЙМ ЗЫ
ЛЪЭНЫКЪУЭМ КЪИКИЫУ НЭГЪУЭЩИ
ДЖАБЭКIЭ ТЕГЪУАЛЬХЬЭМЭ, ЖИИЭНУ
ДУГЬЭР**

﴿ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ، رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا، الْعَزِيزُ

الْغَفَّارُ.﴾

И кьеджэкIэр:

¹⁵⁰ Бухъарий, Муслим. А псалъэхэр жызылам ехьэлIауэ бегьымбар лъапIэм, Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хьуэхьум я нэхьыфIыр зылгысыным, жиIащ: "улIэми (а жэщым), *фитIрэм* (Ислъам дин кьабзэм) утетү улIэнуш".

¹⁵¹ Сыпщоугьу укьыздэIэпыкьуну, жыхуиIэщ.

«Ла Илаһэ Иллэл-Лаһул-Уахьидул-Къэһһар;
рэббус-сэмауати уэл-Іәрди уэ ма бэйнэхумэл-
гъэзизул-Гъэффар».¹⁵²

И мыхьэнэр:

"ШыІэкъым тхэ Алыхьу зи Закъуэу, тепщэныгъэ зиІэм
нэмыщІ; уафэхэми, щыльэми, абы я зэхуакум
щыІэхэми я Тхьэу, ЛэкІыныгъэрэ Гъэгъуныгъэрэ
зыбгъэдэльщ Ар".

ЖЕЙМ КЪЫХЭЩТЫКІЫМ Е ГУЗАВЭУ КЪЭУШЫМ ЖИІЭНУ ДУГЪЭР

﴿أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ، وَشَرِّ عِبَادِهِ وَمِنْ
هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَحْضُرُون﴾.

И къеджэкІэр:

«Іэгъуу-зу бикэлиматил-Лаһит-таммати мин
гъэдэбиһи, уэ гыкьабиһи, уэ шэрри гыбадиһи, уэ
мин һэмэзатиш-шэятІийни, уэ Іэн ехьдуруу-ни».¹⁵³

И мыхьэнэр:

"Алыхьым и Псалъэ нэгъэсахэм сакъуоувэ: Езым и
губжьми и гъэзабми (сащихьумэжыну), къигъэщІахэм
къабгъэдэкІ Іейми (сащихьумэну), шейтІанхэм гум

¹⁵² Іэл-Хьаким, Нэсаий "Гъэмэл Іэл-еум уэл-лейлэ" тхылъым, Ибн Іәс-
Сунний.

¹⁵³ Іэбу Дауд, Тирмизий.

къралъхъ гупсысэхэми, (шейтІанхэр) сэ кыызбгъэ-
дыхъэнми сащихъумэну".

ПЩЫХЪЭПІЭ ІЕЙ ЗЫЛЪЭГЪУАМ ЖИІЭНУМРЭ ИЩІЭНУМРЭ

- 1 . СэмэгумкІэ зегъазэри щэней (3) йопщэ; Іупс хэмыту жбы мажъэ кыжьбэдэкІу.¹⁵⁴
2. Алыкъым зыхуегъазэ шейтІанымрэ мыхъумыщІэ ильэгъуамрэ ящихъумэну, мыхэр жиІэурэ: "Іэгъузу биллаһи минэш-шэйтІан, уэ мин шэрри ма рэІейту".¹⁵⁵
3. ПщЫхъэпІэ Іей ильэгъуар зыми хуиІуэтэжкъым.¹⁵⁶
4. Адрей джабэ лъэныкъуэмкІэ зегъазэ.¹⁵⁷
5. Гукъыдэж иІэмэ къотэджри нэмэз тІысыгъуитІ ещІ.¹⁵⁸

Хъэдисым кызырэхэщымкІэ, ахэр зылэжъам пщЫхъэпІэ Іей ильэгъуам и зэран къекІынукъым.

---

¹⁵⁴ Муслим.

¹⁵⁵ Муслим, "Шэрхъ Іэн-Нэуэуий".

¹⁵⁶ Муслим.

¹⁵⁷ Муслим.

¹⁵⁸ Муслим.

УИТЫР НЭМЭЗЫМ ХЭТ КЪУНУТ ДУГЪЭР ¹⁵⁹

(1)

﴿اللَّهُمَّ اهْدِنِي فِيمَنْ هَدَيْتَ وَعَافِنِي فِيمَنْ عَافَيْتَ وَتَوَلَّنِي فِيمَنْ تَوَلَّيْتَ وَبَارِكْ لِي فِيمَا أَعْطَيْتَ
وَقِنِي شَرًّا مَا قَضَيْتَ إِنَّكَ تَقْضِي وَلَا يُفْضَى عَلَيْكَ إِنَّهُ لَا يَدُلُّ مَنْ وَالَيْتَ وَلَا يَعْزُ مَنْ عَادَيْتَ
تَبَارَكْتَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ﴾.

И къеджэкIэр:

﴿Иллаһумәһ-диниһ фи мән һэдәйт, уә ғыафиниһ фи
мән ғыафәйт, уә тәуәлләниһ фи мән тәуәлләйт, уә
барик лиһ фи ма Iәгътәйт, уә кьиниһ шәррә ма
кьэдәйт, Иннәкә тәкьдиһ уә ла юкьда ғыәләйк.
Иннәһу ла езиллу мән уаләйт, уә ла еғыззу мән
ғыадәйт, тәбарәктә рәббәна уә тәғыаләйт﴾. ¹⁶⁰

И мыхьәнәр:

"Я, Аллах, бузәцIахәм сахәту сәри сыузәцI,
кьәпхьумахәм сахәту сәри сыкьәхьумә,
узыхуәсәкьахәм сахәту сәри кьысхуәсакь, кьызәптаһи
берычәтыр схухәлхьә, кьысхуәбухам и Iейми
сыщыхьумә; Уәращ унафә зыщIыр, Уә зыһи унафә
кьыптрищIәжкьым; Уә фIыуә пльәгьуар пуд
хьуркьым, Уә бий пщIам кьару иIәкьым; уи берычәтыр
бәгьуаш, Уә, ди Тхьә!, икIи ухәIәтыкIаш".

¹⁵⁹ И льябжьәкIә кьәкIуәну дугьәхәм дәтхәнәһи укьеджә хьунуц уитырым и кьунут дугьәуә. (ЗәзыдзәкIам кьыбгьәдәкIы).

¹⁶⁰ Iәхьмәд, Iәбу Дауд, Тирмизий, Нәсаий, Ибн Маджә, Iәд-Даримий, Iәл-Хьаким, Iәл-Бәйхәкьий.

﴿2﴾

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لَا أُحْصِي نِثَاءَ عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَيَّ نَفْسِكَ﴾.

И къеджэкIер:

﴿Иллаһумэ Иннии Iэгузу биридакэ мин сэхъэтик;
уэ бимугъафатикэ мин гьукъуубэтик; уэ Iэгузу
бикэ минк, ла Iухъшии сенаIэн гьэлэйк; Iэнтэ кэма
Iэснэйтэ гьэла нэфсик﴾.¹⁶¹

И мыхъэнэр:

"Я, Аллах, сэ уи арэзыныгъэм сыкьюуовэ уи губжьым сыкьелын папщIэ, уи кьэхъумэныгъэми (сыкьюуовэ) уи тезырым сыкьелын папщIэ; Уэри сыножалIэ Уэ сыкьолын папщIэ; Уэ щытхъу (пхуэфашэр) сэ кьысхуэлъытэнукъым, атIэ Уэ езыр уи щхъэ узэрыщытхъужщ".

﴿3﴾

﴿اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْتَغِينَكَ وَنَسْتَغْفِرُكَ وَنَسْتَهْدِيكَ، وَنُؤْمِنُ بِكَ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ وَنُثْنِي عَلَيْكَ الْخَيْرَ كُلَّهُ، نَشْكُرُكَ وَلَا نَكْفُرُكَ وَنَخْلَعُ وَنَتْرُكُ مَنْ يَفْجُرُكَ﴾.
اللَّهُمَّ يَاكَ نَعْبُدُ وَلَكَ نُصَلِّي وَنَسْجُدُ، وَإِلَيْكَ نَسْعَى وَنَحْفِدُ نَرْجُو رَحْمَتَكَ وَنَخْشَى عَذَابَكَ إِنَّ عَذَابَكَ الْجَدِّ بِالْكَفَّارِ مُلْحِقٌ﴾.

И къеджэкIер:

﴿Иллаһуммэ Инна нэстэгъиинукэ, уэ нэстэгъфирукэ, уэ нэстэһдиикэ, уэ нуIмину бикэ уэ нэтэуэккэлу гьэлэйкэ, уэ нусний гьэлэйкэл-хъэйрэ

¹⁶¹ Iэхъмэд , Iэбу Дауд, Тирмизий, НэсаIий, Ибн Маджэ.

куллэх, нэшкурукэ уэ ла нэкфурукэ, уэ нэхълэгьу уэ
нэтруку мэн ефджурукэ.

Іэллаһуммэ Іийякэ нэгьбуду, уэлэкэ нушэллии уэ
нэсджуду, уэ Іилэйкэ нэсгьа уэ нэхьфиду, нэрджуу
рэхьмэтэкэ, уэ нэхьша гьэзабэкэ, Іиннэ гьэзабэкэл-
джиддэ бил-куффари мулхьикъ».¹⁶²

И мыхьэнэр:

"Я, Аллах, укьыддэІэпыкьуну дынольэІур,
кьытхуэбгьэгьунуи дынольэІур; дыбузэщІынуи
дынольэІур, ди фІэщи уохьу, икІи дыпщогугьу; фІы
псомкІи дызыщытхьур Уэращ; фІыщІи пхудощІ,
фІыщІэмыщІхэми дащыщкьым;
Я, Аллах, уэращ дызыхуэпщылІри, нэмэз зыхуэтщІри,
ди щхьэр зыхуэдгьэтІыльри; Уэ уи деж дыпІашІэу
(дыпхуэлэжьэну) дынокІуэ; дыщогугь уи гущІэгьум,
дыщошынэ уи гьэзабым, Уэ уи гьэзаб хьэкьыр, шэч
хэмыльу, джаурхэм кьалгыІэсынущ".

УИТЫР НЭМЭЗ НЭУЖЬЫМ, ЖАІЭ ДУХЬЭР

﴿سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ﴾

И кьеджэкІэр:

﴿Субхьанэл-Мэликил-Кьуддуус﴾ - 3-ней.¹⁶³
(ещанэ жыІэгьуэм деж и макьым нэхь зрегьэІэт).

¹⁶² Іэл-Бэйхэкьий.

¹⁶³ НэсаІий, Іэд-ДарэкутІний, нэгьуэщІхэми.

И МЫХЬЭНЭР:

"ХэИэтыкIаш псоми я Тепшэр, ХэгъэкъэбзыкIар
(сыт хуэдэ ныкъусаныгъэми)".

ЦЫХУР ГУКЪЕУЭ-ГУХЭЩИХЭМ ЩЫХЭХУАМ И ДЕЖ ЖИИЭНУ ДУГЪЭР

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، ابْنُ عَبْدِكَ، ابْنُ أُمَّتِكَ، نَاصِيَتِي بِيَدِكَ، مَاضٍ فِيَّ حُكْمُكَ، عَدْلٌ فِيَّ قَضَاؤُكَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ، سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رِيعَ قَلْبِي، وَنورَ صَدْرِي، وَجَلَاءَ حُزْنِي، وَذَهَابَ هَمِّي﴾.

И къеджэкIэр:

﴿Иэллахуммэ Иинни гъэбдукэ, ибну гъэбдикэ, ибну
Иэмэтикэ, нашиетии биедикэ, мадин фийе хьукмукэ,
гъэдлун фийе къэдаIукэ, IэсIэлукэ бикуллис-мин хуу-
уэ лэкэ, сэммэйтэ биhi нэфсэкэ, Iэу Iэнзэлтэhu фи
китабикэ, Iэу гъэллэмтэhu Iэхьэдэн мин хьэлкьикэ,
IэуистэIэртэ биhi фи гьилмил-гъэйби гьиндэкэ, Iэн
тэджгьэлэл-КъурIанэ рэбиигъэ къэлбий, уэ нурэ
щэдрий, уэ джэлаIэ хьузнии, уэ зэһабэ һэмми﴾.¹⁶⁴

И МЫХЬЭНЭР:

"Я, Аллах, сэ Уэ сыурипщылIщ, уи пщылI цыху-
хьум сырибынщ, уи пщылI цыхубзми сырибынщ; си

¹⁶⁴ Iэхьмэд.

Гуэхур уи Гэмыщлэ ильщ, уи унафэр си деж
щыпхырокI, сэ кысхуэбухауэ кьэхьу Гуэхугьуэхэр уи
захуаггэм щыщ.

Сынольэу: цлэ уиГэхэмкIэ псомкIи; ахэр Уэ
зыфIапщыжами, е уи тхылькIэ кьэбггэахами, е
кьэбггэщIахэм ящыщ гуэрым ебггэщIами, е уи
щIэныггээ щэхум щыщу уи деж кьэбггэнэжами,
(сынольэу) КьурIэныр си гум и гьатхэ пщIыну, си
бггэм и нури пщIыну, си нэщхьеяггэр абыкIэ
сщхьэщыкIыну, си гукьеуэри абы дэкIуэдыну".

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحُزْنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ،
وَضَلَعِ الدُّنْيِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ﴾

И кьеджэкIэр:

«Гэллаһуммэ Гинний Гэгьуу-зу бикэ минэл-һэмми,
уэл-хьээни, уэл-гьэдждзи, уэл-кэсэли, уэл-бухьли,
уэл-джубни, уэ дэлэгьид-дэйни, уэ гьэлэбэтир-
риджал»¹⁶⁵.

И мыхьэнэр:

"Я, Аллах, сэ сыныпкьуоувэ - гукьеуэми, гухэщIми,
слэмыкIыжIауэ сыкьэнэнми, щхьэхынаггэми,
быдаггэми (нэпсеяггэ), кьэрэбггаггэми, щIыхуэм и
хьэляггэми, цIыху кьыстегушхуэнми –
сашьпхьумэну".

---

¹⁶⁵ Бухьарий. Бегьымбар льяпIэм, Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хьуэхьум
я нэхьыфIыр зыльысыным, а псалгэхэр жиIэрейуэ щытауэ хьэдисым
кьыщокIуэ.

ГУЗЭВЭГЪУЭМ ХЭХУАМ ЖИИЭНУ ДУГЪЭР

﴿ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَرَبُّ الْأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Ла Илаһэ Иллэл-Лаһул-Гъэжымул-Хъэлийм; ла Илаһэ Иллэл-Лаһу рэббул-гъэршил-гъэжьиим; ла Илаһэ Иллэл-Лаһуу рэббус-сэмауати уэ рэббул-Iэрди, уэ рэббул-гъэршил-кэриим﴾.¹⁶⁶

И мыхъэнэр:

"Иныгъэ егъэлея зыбгъэдэлъу, егъэлеяуи щабэу щыт Алыхъым фIэкIа тхъэ щыIэкъым. Гъэршышхуэм и тет Алыхъым фIэкIа тхъэ щыIэкъым. Уафэхэми я тету щIыльэми и тету, Гъэрш гъуэзэджэми и тету щыт Алыхъым фIэкIа тхъэ щыIэкъым".

* * *

﴿اللَّهُمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو فَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ، وَأَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ﴾.

И къеджэкIэр:

﴿Iэллаһуммэ рэхъмэтэкэ Iэрджуу, фэла тэкилний Ила нэфсий тIэрфэтэ гъэйн, уэ Iэщлихъ лий шэIний куллэх, ла Илаһэ Илла Iэнтэ﴾.¹⁶⁷

И мыхъэнэр:

"Я, Аллах, уи гушIэгъураш сызыщыгугъри; напIэ Iэтыгъуэ хуэдизкIэ си щхъэм сыхъыхуомыгъанэ; си

¹⁶⁶ Бухъарий, Муслим.

¹⁶⁷ Iэхъмэд, Iэбу Дауд.

Гүэхүхэр псори зэпэщ схуэщI. ЩыIэкъым тхэ Уэр
нэмыщI".

* * *

﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾

И къеджэкIэр:

«Ла Иллаһэ Илла Iэнтэ субхъанэкэ Иинний кунту
минэжь-жьалимин».

И мыхъэнэр:

"ЩыIэкъым тхэ Уэр нэмыщI. Хуэмыфащэхэм
уахэIэтыкIащ. Пэжыр араши, сэ залмыгъэ зезыхъахэм
сащыщащ".

* * *

﴿اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا﴾

И къеджэкIэр:

«Iэллаһу, Iэллахуу рэббий ла Iушрику биини
шэйIэн».¹⁶⁸

И мыхъэнэр:

"Алыхъращ, Алыхъращ си тхэр, абы зыри гуэгъу
хуэсщIыркъым".

✻ ✻ ✻

---

¹⁶⁸ Iэбу Дауд, Ибн Маджэ.

БИЙМ Е ЛЕЙЗЕХЪЭ УНАФИЭЩЫМ ЩАГУЩИЭМ ДЕЖ, ЖАІЭР

﴿اللَّهُمَّ إِنَّا نَجْعَلُكَ فِي نُحُورِهِمْ، وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شُرُورِهِمْ﴾

И кьеджэкІэр:

«**Іллаһуммэ Інна нэджгьэлукэ фии нухьууриһим,
уэ нэгьуузу бикэ мин шурууриһим**».¹⁶⁹

И мыхьэнэр:

"Я, Аллах, дэ Уэ Абыхэм уапэщыдогьэувэ, я Іейм
дыщыпхьумэнуи Уэ дыпкьуоувэ".

* * *

﴿اللَّهُمَّ أَنْتَ عَضُدِي، وَأَنْتَ نَصِيرِي، بِكَ أَحُولُ وَبِكَ أَصُولُ وَبِكَ أَفَاتِلُ﴾

И кьеджэкІэр:

«**Іллаһуммэ Іэнтэ гьэдудий, уэ Іэнтэ нэщийрий,
бикэ Іэхьуулу, уэ бикэ Іэщуулу, уэ бикэ Іукьатилу**».

И мыхьэнэр:

"Я, Аллах, Уэрац си щІэгьэкьуэнри, Уэрац си
дэІэпыкьуэгьури. Уи фЫгьэкІэщ (бийм и хьилагьэм)
сызэрыпэльэщыр, уи фЫгьэкІэщ сызырытеуэри, уи
фЫгьэкІэщ сызэрызауэри".

* * *

﴿حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ﴾

И кьеджэкІэр:

«**Хьэсбунэл-Лаһу уэ нигьмэл-Уэкийл**».¹⁷⁰

¹⁶⁹ Іэбу Дауд, Іэл-Хьаким.

¹⁷⁰ Бухьарий.

И мыхьэнэр:

"Алыхьыр сиІэщ (схурокьу), Іуэху зыбгъэдальхьэм я нэхъ гъуэзэджэкъэ тІэ Ар?!".

УНАФІЭЩЫМ И ЗАЛЫМЫГЪЭМ ТЕШЫНЫХЬЫМ ЖИІЭНУ ДУГЪЭР

﴿اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ، وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، كُنْ لِي جَارًا مِنْ فُلَانِ بْنِ فُلَانٍ، وَأَخْرَابِهِ مِنْ خَلَائِقِكَ، أَنْ يَفْرُطَ عَلَيَّ أَحَدٌ مِنْهُمْ أَوْ أَنْ يَطْعَى، عَزَّ جَارُكَ، وَجَلَّ تَنَاؤُكَ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ﴾.

И къеджэкІэр:

﴿Іллаһуммэ рэббэс-сэмэуатис-сэбгьи, уэ рэббэл-гьэршил-гъэжыйм, кун лий джарэн мин (зышышынэм и цІэр жиІэнщ), уэ Іэхъзабиһи мин хьэлаликъикэ, Іэн ефрутІэ гьэлэйе Іэхъэдун минһум, Іэу Іэн етІгъа, гьэззэ джарукэ, уэ джэллэ сенаІукэ, уэ ла Іилаһэ Іилла Іэнтэ﴾.¹⁷¹

И мыхьэнэр:

"Я, Аллаһу, уафиблми, Гьэршышхуэми я Тхьэ, сашыхьумэ (зышышынэм и цІэр мыбдежым хагъэуэв)-рэ, КъэбгъэщІахэм щыщу абы и пэщІэщІэгъухэми, (сыщыхьумэ) ахэм пІэщІэгъуэкІэ яІэщІэкІыу зыгуэр кьызащІэным, е лей зырахьэным. Лъэщщ уэ укьызыщхьэщыжыр, инщ Уэ уи фІыщІэри, щыІэкъым Уэр нэмышщІ тхьэи".

¹⁷¹ Бухъарий "Іэл-Іэдэб Іэл-Муфрэд" тхылбьым.

* * *

﴿اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِهِ جَمِيعًا، اللَّهُ أَعَزُّ مِمَّا أَخَافُ وَأَحْذَرُ، أَعُوذُ بِاللَّهِ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، الْمُمْسِكِ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ أَنْ يَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ، مِنْ شَرِّ عَبْدِكَ فَلَانَ وَجُنُودِهِ، وَأَتْبَاعِهِ وَأَشْيَاعِهِ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ، إِلَهِي كُنْ لِي حَارًّا مِنْ شَرِّهِمْ، جَلَّ تَنَاوُكَ، وَعَزَّ حَارُكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Iэллаһу Iэkbэру, Iэллаһу Iэгъэззу мин хъэлкьини джэмийгъэн, Iэллаһуу Iэгъэззу мимма Iэхъафу уэ Iэхъэру, Iэгъуузу бил-Лаһиллэзий ла Iилаһэ Iиллаһуу. Iэл-мумсикис-сэмауатис-сэбгьи Iэн екъэгънэ гьэлэл-Iэрди Iилла биIизнини, мин шэрри гьэбдикэ (зышышынэм и цIэр мыбдежым хагъэувэ), уэ джунуудини уэ Iэтбагьини уэ Iэшыгьини, минэлджинни уэл-Iинси. Iэллаһуммэ кун лий джарэн мин шэрриһим, джэллэ сенаIукэ, уэ гьэззэ джарукэ, уэ тэбарэкэс-мукэ, уэ ла Iилаһэ гьэйрукэ ﴾. (щэ (3) жыIэгъуэкIэ).¹⁷²

И мыхьэнэр:

"Алыхьыр нэхь инщ (псом нэхьри), кьигъэщIа псом нэхьри нэхь лъэщц Алыхьыр; сызышышынэм нэхьри, зызыщысхьумэм нэхьри Алыхьыр нэхь лъэщц. Сыкьуоувэ Алыхьу зи нэмыщI Тхъэ щымыIэм, уафиблри Езым и IизынкIэ щIым кьытезымыгъахуэу зыIыгьым: уи пщылI, (зышышынэм и цIэр мыбдежым хагъэувэ), абы и дзэхэми, и кьуэдзэхэми, и

¹⁷² Бухъарий "Iэл-Iэдэб Iэл-Муфрэд" тхылъым.

пэшэгъухэми я зэраныгъэм сыщихъумэну; ирехъу ахэр
жыну е цыхуу.

Уэ Алыхъ сыщихъумэ абыхэм я Йейм! Уи шытхъур
инщ, укызыщхъэщыжыр лъэщщ, уи цэр берычэткIэ
куэдщ, Уэр нэмыщIи тхэа шыIэкъым".

БИЙМ ТЕКIУЭН ПАПЩIЭ ЗЭРЫЛЪАIУЭ ДУГЪЭ

﴿اللَّهُمَّ مُنْزِلَ الْكِتَابِ، سَرِيعَ الْحِسَابِ، اهْزِمِ الْأَحْزَابَ، اللَّهُمَّ اهْزِمْهُمْ وَزَلِّزْلُهُمْ﴾

И къеджэкIэр:

«Iэллаһуммэ мунзилэл-китаб, сэриигъэл-хъисаб,
Иһзимил-Iэхъаб, Iэллаһуммэһ-зимһум, уэ
зэлзилһум»¹⁷³.

И мыхъэнэр:

"Я Аллаху, Тхыгъэр къезыгъэха, щIэхыу хъисэп зыщI:
зэтекъутэ мы гупхэр. Я Аллах, зэтекъутэ, икIи
удыныщIэ ахэр".

ЗЫ ГУП ГУЭРЫМ ЯЩЫШЫНЭМ, ЖИИЭНУР

﴿اللَّهُمَّ اكْفِنِيهِمْ بِمَا شِئْتَ﴾

И къеджэкIэр:

«Iэллаһуммэк-финийһим бима шиIтэ»¹⁷⁴.

¹⁷³ Муслим.

И мыхьэнэр:

﴿Я Аллах, Уэ узэрыхуей дьдэм хуэдэу мыбыхэм
схуахурикъу﴾.

ЗИ ИИМАНКІЭ ШЭЧ КЪЭЗЫХЪАМ ЖИИЭНУМРЭ ИЩІЭНУМРЭ

Япэрауэ: шейТаным щихьумэну Алыхь Иным
ельэІун, мыр жиІэу:

"Іэгьузу биллаһи минэш-шэйтІанир-рэджиим".¹⁷⁵

ЕтІанэрауэ: и гум шэч кьихьар жыжьэу
зыпыІуигьэкІуэтын.¹⁷⁶

Ещанэрауэ: мыр жиІэн: ﴿أَمِنْتُ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾.¹⁷⁷

"Іамэнту биллаһ уэ русулиһ" –

"Си фІэщ хьуащ Алыхьри, Абы и лЫкІуэхэри".

ЕплІанэрауэ: КьурІэным щыщу мыбы кьеджэн:

﴿هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ ۗ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾

﴿**һууэл-Іэууэлу уэл-Іахьиру, уэжь-Жьаһиру уэл-
БатІину, уэ һууэ бикубли шэйІин гьэлиим**﴾.¹⁷⁸

¹⁷⁴ Муслим.

¹⁷⁵ Бухъарий.

¹⁷⁶ Бухъарий.

¹⁷⁷ Муслим.

¹⁷⁸ Іэбу Дауд.

"Ар (Алыхбыр) япи итщ, яужы кытщ; Нагуэщ икИ
Щэхъумаш, Ар псори зыщІэщ".

ЩИХУЭ ЗЫТЕЛЪЫР ЗЭРЫЛЪЭІУЭН ДУГЪЭ

﴿اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ، وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ﴾

И къеджэкІэр:

﴿Іэллаһуммэкфиний бихъэлаликэ гъэн хъэрамикэ,
уэ Іэгъниний бифэдликэ гъэммен сиуакэ﴾.¹⁷⁹

И мыхъэнэр:

"Я, Аллах, Уи хъэлэлымкІэ сыгъэнщІ Уи хъэрэмым
сыхуэмыныкъуэн хуэдэу; Уи фЫгъэкІэ Уэр нэмыщІым
хуэныкъуэн сумыщІ".

* * *

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحُزْنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ،

وَضَلَعِ الدِّينِ وَغَلْبَةِ الرِّجَالِ﴾

И къеджэкІэр:

﴿Іэллаһуммэ Іинний Іэгъуу-зу бикэ минэл-һэмми,
уэл-хъээни, уэл-гъэджзи, уэл-кэсэли, уэл-бухъли,
уэл-джубни, уэ дэлэгъид-дэйни уэ гъэлэбэтир-
риджал﴾.¹⁸⁰

И мыхъэнэр:

---

¹⁷⁹ Тирмизий.

¹⁸⁰ Бухъарий.

"Я, Аллах сэ сыпкьюовэ - гукъеуэми, гухэщми, слъэмыкыжауэ сыкъэнэнми, щхьэхынагъэми, быдагъэми (нэпсеягъэ), къэрэбгъагъэми, щыхуэм и хьэлыагъми, цыху кыстегушхуэнми – сачыпхъумэну".

НЭМЭЗЫМ УЩЫТЕТКІӘ, Е КЪУРІӘН УЩЕДЖӘКІӘ ШЕЙТІАНЫМ И УЭСУЭСӘМ¹⁸¹ ЗӘРЫЗЫЩЫПХЪУМӘН

1. ЖыбоІә:

﴿أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ﴾

И къеджәкІәр:

﴿Іәгыузу биллаһи минәш-шейтІанир-рәджиим﴾.

И мыхъэнәр:

"Алыхъым сыкьюовэ шейтІан нэлатым
сыщихъумэну".

2. Абы иужкІә сэмэгумкІә зыбгъэзэнци Іупс мащІә хэту щэней (3) уепщэнц.¹⁸²

¹⁸¹ Уэсуэсә: шейтІаныр цыхум и гум кызэриушашә щыкІәрәщ.

¹⁸² Муслим. Хьэдисыр къэзыуэтәжа Гъусман ибн Іәл-Гъащ жәІә: "Апхуэдәу сщІати, Алыхъым сщхьэщихащ сигу къәкIар".

ГУЭХУ ЗЭФИЭХЫГЪУЕЙ ИРИХЪЭЛИАМ ЖИИЭНУР

﴿اللَّهُمَّ لَا سَهْلَ إِلَّا مَا جَعَلْتَهُ سَهْلًا، وَأَنْتَ تَجْعَلُ الْحَزْنَ إِذَا شِئْتَ سَهْلًا﴾

И къеджэкIэр:

﴿Эллаһуммэ ла сәһлә Илла ма джэгьэлтәһу сәһлән,
уэ Iәнтэ тәджгьәлул-хьэзәнэ Iиза шиIтэ сәһлән﴾.¹⁸³

И мыхьәнэр:

"Я, Аллах, Уэ тынш пцIаращ тынш хьури; Уэ
ущыхуейм дежи хьэльгэр тынш уошI".

ГУЭНЫХЪ КЪЭЗЫХЪАМ ЖИИЭНУМРЭ, ИЩIЭНУМРЭ

КъаIуэтэж бегьымбарым, Алыхьым и нэфIыр
зыщыхуэу, хьуэхьум я нэхьыфIыр зылъысыным,
жиIауэ:

﴿Гуэныхъ къэзыхьам андез зэрыщтапхьэу ищтэрэ,
итIанэ нэмэз тIысыгьуйтI ищIрэ, абы иужькIэ
Алыхьым зыхуигьазэу гьэгьуныгьэкIэ ельәIүмэ,
абы кьыхуимыгьэгьуу Алыхьым
кьигьәнэнукьым﴾.¹⁸⁴

¹⁸³ Ибн Хьиббан, Ибн Iәс-Сунний.

¹⁸⁴ Iәбу Дауд, Гирмизий.

ШЕЙТАНЫМРЭ АБЫ КЪИГУЩЭЩХЭМРЭ ГУЗЫГЪЭКИУЭТ ПСАЛЪЭХЭР

1.

﴿أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ﴾

И кьеджэкIэр:

﴿Iэгьуузу биллахи минэш-шэйтIанир-рэджиим﴾,-
жыпIэн.¹⁸⁵

И мыхьэнэр:

Алыхым сыкьуоувэ шейтIан нэлатым сыщихьумэну.

2. Азэным и псалъэхэм.

3. Алыхьыр уигу кьэбгьэкIынымрэ, КьурIэн
уджэнымрэ.

ЦЫХУМ ФИЭМЫФИ ГУЭР КЪЫЩЫЩИМЭ Е И УНАФЭР ФИАКЪУТЭМЭ, ЖИИЭНУР

﴿قَدَّرَ اللَّهُ وَمَا شَاءَ فَعَلَ﴾

И кьеджэкIэр:

﴿Кьэддэрэл-Лаһу уэ ма шаIэ фэгьэлэ﴾.¹⁸⁶

¹⁸⁵ Iэбу Дауд, Тирмизий.

¹⁸⁶ Хьэдисым кьышокIуэ: "Муслымэн кьарууфIэр муслымэн кьарууншэм нэхрэ нэхьыфIш, Алыхьми нэхьыфIу кьельагьу, ауэ тIуми хьер яхэльш. Сэбэпынагь зыхэльым яужь ит, дэIэпыкьуныгьэкIи Алыхьым елэIу икIи умышхьэх. Зыгуэр кьышцыщI хьуми жумыIэ

И мыхьэнэр:

"Алыхьым иухат ари; зэрыхуейм хуэдэуи ищIащ".

**БЫН ЗЫГЪУЭТА АДЭМ
УЗЭРЕХЪУЭХЪУНУР, ЕЗЫМИ ЖЭУАП
КЪУЗЭРИТЫЖЫНУР**

﴿بَارِكْ اللهُ لَكَ فِي الْمَوْهُوبِ لَكَ، وَشَكَرْتَ الْوَاهِبَ، وَبَلَغَ أَشُدَّهُ، وَرَزَقْتَ بِهِ﴾.

И кьеджэкIэр:

﴿Барэкэл-Лаһу лэкэ фил-мэуһууби лэкэ, уэ шэкэртэл-Уахибэ, уэ бэлэгъэ Iэшуддэһу, уэ рузикътэ биррэһу﴾.

И мыхьэнэр:

"Къуитам берычэт Алыхьым кьыхилъхьэ; Къозытами фIыщIэ хуэпщIыжыф ухъу; и ныбжь (Алыхьым) нигъэс; и жыIэдаIуагъи уигъэIьягъу".

Зэхъуэхъуам мыр жэуапу кытыжыныц:

ХьэрыпыбзэкIэ:

﴿بَارِكْ اللهُ لَكَ، وَبَارَكَ عَلَيْكَ، وَجَزَاكَ اللهُ خَيْرًا، وَرَزَقَكَ اللهُ مِثْلَهُ، وَأَجْزَلَ ثَوَابَكَ﴾.

И кьеджэкIэр:

"мышхуэдэу е мопхуэдэу сщIатэмэ..", атIэ жыIэ: "Алыхьым иухат ар; зэрыхуейм хуэдэуи ищIащ", сыт щхьэкIэ жыпIэмэ "сщIатэмэ"-жыхуиIэм шейтIаным и лэжыгыгэр кьрегьэбл". (Муслим).

« Барэкэл-Лаһу лэкэ, уэ барэкэ гьэлэйкэ, уэ
джэзакэл-Лаһу хьэйрэн, уэ рэзэкьэкэл-Лаһу
миѐлэһу, уэ Іэджзэлэ ѐуабэкэ».¹⁸⁷

И мыхьэнэр:

"Алыхьым берычэтыр кьыббгьэдилъхьэ, берычэтыр
кьыпщхьэщильхьэ; фЫкІэ Алыхьыр кьыпхуэупсэ;
уэри Алыхьым апхуэдэ кьуит, уи псапэри
пхуигьэбагьуэ".

САБИЙР ІЕЙМ ЩЫХЪУМА ХЪУН ПАПЩІЭ, ЖАІЭР

«أَعِيذُكُمْ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ، مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ، وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ
لَامَّةٍ».

И кьеджэкІэр:

«Іугьийзукума бикэлиматил-Лаһит-таммэти, мин
кулли шэйтІанин уэ һаммэтин, уэ мин кулли
гьэйнин ламмэтин».¹⁸⁸

И мыхьэнэр:

"Алыхьым и Псалъэ нэгьэсахэм факьузогьэуэ - сыт
хуэдэ шэйтІанми, хьэпщхупщми, сыт хуэдэ нэ Іейми -
абыхэм фыщахьумэну".

¹⁸⁷ Нэуэуий и тхыль "Іэл-Іэзкар"ым итщ.

¹⁸⁸ Бухъарий.

СЫМАДЖЭМ ШЦЭУПШЦЭНУ ШЦЫХЪАМ МЫХЭР ЖИЭНЦ

(1)

﴿ لا بَأْسَ، طُهُورٌ إِنْ شَاءَ اللهُ ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Ла бэIсэ, тIэһуурун Ин шаIэл-Лаһу﴾.¹⁸⁹

И мыхъэнэр:

"Ягъэ Iакъым; къабзэныгъэ пхуэхъунц, Алыхъым
жиIэм".

(2)

﴿أَسْأَلُ اللهَ الْعَظِيمَ، رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيكَ﴾

И къеджэкIэр:

﴿IэсIэлул-Лаһэл-Гъэжыйм, рэббэл-гъэршил-
гъэжыйми Iэн ешфиекэ﴾.¹⁹⁰

И мыхъэнэр:

"Солъэу Алыхъ Ину, Гъэрш иным и Тхъэм
уигъэхъужыну". (блэней жиIэн).

СЫМАДЖЭМ ШЦЭУПШЦЭНЫМ ФЫГЪУЭУ ПЫЛЪЫР

¹⁸⁹ Бухъарий.

¹⁹⁰ Хъэдисым кызырэыхэщымкIэ, зи ажалыр къэмыса сымаджэм апхуэдэ дугъэ хуэпшIмэ, мыхъужу къэнэнукъым. (Iэбу Дауд, Тирмизий).

Бегъымбар лъапIэм, Алыхъым и нэфIыр
зыщыхуэу, хъуэхъум я нэхъыфIыр зылтысыным,
жиIаш:

"Щыхур и къуэш муслъымэным щIэупщIэну
щыкIуэкIэ Жэнэтым и пхъэщхъэмыщхъэ хадэм хэту
макIуэ, (щIыхъу) етIысэхыхукIэ. ТIыса нэужь,
(Алыхъым и) гущIэгъум щIеуфэ ар. ЩIэупщIэгъуэр
пщэдджыжьым ирихъэлIамэ, жэщ хъухукIэ
мелыIычу мин блыщI абы къыхуохъуахъуэ.
ЩIэупщIэгъуэр пщыхъэщхъэм ирихъэлIамэ, нэху
щыхукIэ мелыIычу мин блыщI абы
къыхуохъуахъуэ".¹⁹¹

ЗИ ГУГЪЭР ГЪАЩIЭМ ХЭЗЫХЫЖА СЫМАДЖЭР ЗЭРЫЛЪЭIУЭН ДУГЪЭ

(1)

﴿اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَأَلْحِقْنِي بِالرَّفِيقِ الْأَعْلَى﴾.

И къеджэкIэр:

﴿Iэллаһуммэгъфир лий, уэрхъэмний, уэ
Iэлхыкьний бир-рэфийкьил-Iэгъла﴾.¹⁹²

И мыхъэнэр:

"Я, Аллах, къыхуэгъэгъу, гущIэгъу къыхуэщIи
хэпIэтыкIахэм гъусэ сахуэщI".

* * *

¹⁹¹ Iэхъмэд, Тирмизий, Ибн Маджэ.

¹⁹² Бухъарий, Муслим.

Езы бегъымбарыми, Алыхым и нэфІыр зыщыхуэу, хъуэхъум я нэхъыфІыр зылгысыныр, и псэ хэкІыгъуэр кыщыблэгъам, и ИтІыр псым хильхьэрэ, и нэкІум ар щихуэжурэ, мыр жиІэрт:

﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، إِنَّ لِمَوْتِ لَسَكْرَاتٍ﴾

И къеджэкІэр:

﴿**Ла Илаһэ Иллэл-Лаһу, Иннэ лил-мэути лэсэкэраат**﴾.¹⁹³

И мыхъэнэр:

"ЩыІэкъым тхэ Алыхым нэмыщІ; пэжыраци, лІэныгъэм и Іуэхур хьэлъэщ".

* * *

﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَهُ الْمُلْكُ وَهُوَ الْحَمْدُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ﴾.

И къеджэкІэр:

﴿**Ла Илаһэ Иллэл-Лаһу уэл-Лаһу Іэкбэру, ла Илаһэ Иллэл-Лаһу уэхьдэһуу, ла Илаһэ Иллэл-Лаһу уэхьдэһуу ла шэрийкэ лэһ, ла Илаһэ Иллэл-Лаһуу лэһул-мулку, уэ лэһул-хьэмду, ла Илаһэ Иллэл-Лаһ. Уэ ла хьэулэ уэ ла кьуууэтэ Илла бил-Лаһ**﴾.¹⁹⁴

И мыхъэнэр:

"ЩыІэкъым тхэ Алыхым нэмыщІ, Алыхьыр Инщ; щыІэкъым тхэ Алыхь закъуэм фІэкІа; щыІэкъым тхэ Алыхь закъуэм фІэкІа гъуси иІэкъым Абы; щыІэкъым

¹⁹³ Бухъарий.

¹⁹⁴ Тирмизий, Ибн Маджэ.

тхэ Алыхьым нэмышцІ, тетыгъуэр зейри Аращ,
щытхъур зейри Аращ; щыІэкъым тхэ Алыхьым
нэмышцІ, ЛъэкІыныгы, къаруи зыми иІэфынукъым
Алыхьыншэу".

ЗИ ПСЭ ЕДЖЭУ ТЕЛЪЫМ ЖИІЭНУМРЭ ЖЕБГЪЭІЭНУМРЭ

Бегъымбар лъапІэм, Алыхьым и нэфІыр зыщыхуэу, хъуэхум я
нэхъыфІыр зылысыным , жиІащ:

"Иужьрей псалъэу хэт "Ла Іилаһэ Іиллэл-Ләһ"
жиІэжами, ар Жәнэтым кІуэнущ".¹⁹⁵

ГУАУЭ ЗИІЭМ ЖИІЭНУ ДУГЪЭР

﴿إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ، اَللّٰهُمَّ اَجِرْنِيْ فِيْ مَصِيْبَتِيْ ، وَاَخْلِفْ لِيْ خَيْرًا
مِّنْهَا﴾.

И къеджэкІэр:

«Иинна лил-Лаһи уэ Иинна Іилэйһи раджигъунэ,
ІеллаһуммәІ-джурний фий мущибэтий, уэ Іэхълиф
лий хъэйрэн минһа».¹⁹⁶

И мыхъэнэр:

"Пэжыращи, Алыхьыращ дэ дызейри, Абы и дежи
декІуэлІэжынущ. Я, Аллах, Мы гузэвэгъуэ

¹⁹⁵ Іэбу Дауд.

¹⁹⁶ Муслим.

кыызэуэллaмкIэ псапэ кыызэтыж, нэхъыфIылуэки
кыысхуэупсэж".

ЛАМ И НЭР ЦЫЗЭТРАШЭЖКIЭ ЖАIЭР

﴿اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي - лaм и цIэр хыбогъэуэ - وَأَرْفَعْ دَرَجَتَهُ فِي
الْمَهْدِيِّينَ ، وَأَخْلِفْهُ فِي عَقِبِهِ فِي الْعَابِرِينَ ، وَأَغْفِرْ لَنَا وَلَهُ يَا رَبَّ
الْعَالَمِينَ ، وَأَفْسَحْ لَهُ فِي قَبْرِهِ وَنَوِّرْ لَهُ فِيهِ﴾.

И къеджэкIэр:

﴿Iэллаһуммэгъфир ли – лaм и цIэр хыбогъэуэ–
уэрфэгъ дэрэджэтэһу фил-мэһдийнэ, уэхълуфһу
фий гъэкьибийи фил-гъабирийнэ, уэгъфир лэна уэ
лэһу я рэббэл-гъалэмийнэ, уэфсэхъ лэһу фий
къэбриһи, уэ нэууир лэһу фийһи﴾.¹⁹⁷

И мыхъэнэр:

" Я, Аллах! Кыыхуэгъэгъу (лaм и цIэр жыбоIэ),
уэщIахэм я дежи щыхэIэтыкI; иужь кыинахэми
кыащхъэщыт; абыи, дэри кыытхуэгъэгъу, Уэ дунейхэм
я Тхъэ! И мащэр Iэхуитлъэхуит хуэщIи, нур
кыыщIидзэуи хуэщI".

¹⁹⁷ Муслим.

ЖЭНАЗЫ НЭМЭЗЫМ ХЭТ ДУХЬЭР

Гу зылытапхъэ: Мы дугьэхэм ящыщ дэтхэнэ зыри кьыхэпхыу, Жэназы нэмэзым хэбгъэуэв хьунуш.

(1)

﴿اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ ، وَعَافِهِ وَاعْفُ عَنْهُ ، وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ ، وَوَسِّعْ مَدْخَلَهُ ، وَاعْسِلْهُ بِالْمَاءِ الثَّلَجِ وَالْبَرْدِ ، وَتَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا تَقِيَتِ الثُّوبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ ، وَأَبْدِلْهُ دَاراً خَيْراً مِنْ دَارِهِ ، وَأَهْلاً خَيْراً مِنْ أَهْلِهِ ، وَزَوْجاً خَيْراً مِنْ زَوْجِهِ ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ ، وَأَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ [وَعَذَابِ النَّارِ]﴾.

И къеджэкIэр:

﴿Iэллаһумэгъфир лэһу уэрхэмһу, уэ гьафиһи уэгъфу гьэнһу, уэ Iэкрим нузулэһу, уэ уэссигь мудхьэлэһу, уэгьсилһу бил-маIи уэс̂-с̂элджи уэл-бэрэди, уэ нэкькьйиһи минэл-хьэтIая кэма нэкькьэйтэс̂-с̂эубэл-Iэб-едэ минэд-дэнэси, уэ Iэбдилһу дарэн хьэйрэн мин дариһи, уэ Iэһлэн хьэйрэн мин Iэһлиһи, уэ зэуджэн хьэйрэн мин зэуджиһи, уэ Iэдхьилһул-дженнэтэ, уэ Iэгьизһу мин гьэзабил-кьэбри (уэ гьэзабин-нари)﴾.¹⁹⁸

И мыхьэнэр:

"Я, Аллах, кьыхуэгъэгьу мыбы (и гуэныхьыр), гушIэгъуи кьыхуэщI; щыхьумэ гьэзабым, кьыщыгьэляпIэ екIуэлIапIэ хуэхьуам, и мащэр Iэхуитлэьхуит хуэщI; гьэкьабзэ ар псыкIэ, уэскIэ, уэкIэ; кьыхэгьэкьэбзыкI и гуэныхьхэм щыгьын хужьым фIейр зэрыхэбгьэкIым хуэдэу; кьет абы унэ –

¹⁹⁸ Муслим.

и унэм нэхэрэ нэхыфIу, унагъуэ – и унагъуэм нэхэрэ
нэхыфIу, щхьэгъусэ – и щхьэгъусэм нэхэрэ
нэхыфIу, хэшэ ар Жэнэтым, щыхъумэ мащэм и
гъэзабми, [мафIэм и гъэзабми]" .

(2)

﴿اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا وَشَاهِدِنَا ، وَعَائِبِنَا ، وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا ،
وَذَكَرِنَا وَأُنْثَانَا . اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِسْلَامِ ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا
فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِيمَانِ ، اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ ، وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَهُ ﴾ .

И къеджэкIэр :

﴿Иллаһуммэгъфир ли хъэина, уэ мэитина, уэ
шаһидина, уэ гъаибина, уэ щэгъийрина, уэ
кэбийрина, уэ экирина, уэ Iунсана. Иллаһуммэ мэн
Iэхь-ейтэһу минна фэ Iэхьиһи гьэлэл-Iислами, уэ
мэн тэуэффэйтэһу минна фэтэуэффэһу гьэлэл-
Iиймани. Иллаһуммэ ла тэхримна Iэджрэһу, уэ ла
тудиллэна бэгьдэһу﴾.¹⁹⁹

И мыхьэнэр :

"Я, Аллах, кьахуэгъэгъу ди псэухэми ди лIахэми,
(мыбдеж) кьекIуэлIахэми, кьемыкIуэлIахэми,
нэхыщIэхэми, нэхыжьхэми; цIыхухьухэми,
цIыхубзхэми. Я, Аллах, дэ тщыщу гъащIэ зэптхэр
гьэпсэу Ислъамым тету, дэ тщыщу зэпшэлIэжхэр
зэшэлIэж Iиман ябгъэдэлъу. Я, Аллах, дэри дыхыумын
псапэ кьыпэкIуэм, абы иужь гъуэгъу захуэми
дытумыш".

* *НэгъуэщI дугьэхэри щыIэщ.*

¹⁹⁹ Iэбу Дауд, Тирмизий.

САБИЙМ И ЖЭНАЗЫ НЭМЭЗЫМ ХАГЪЭУВЭ ДУГЪЭР

(1)

﴿اللَّهُمَّ أَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Иллаһуммэ Iэгъышһу мин гъзабил-къэбр ﴾²⁰⁰

И мыхъэнэр:

" Я, Аллах, кхъэ гъзабым щыхъумэ мыр "

Абы ипIэкIэ мыр жиIэми хъунуц:

(2)

﴿اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ فَرَطًا لِّوَالِدَيْهِ ، وَذَخْرًا وَسَلْفًا وَأَجْرًا ، اللَّهُمَّ ثَقِّلْ بِهِ مَوَازِينَهُمَا ، وَأَعْظِمْ بِهِ أَجْوَرَهُمَا ، اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ فِي كَفَالَةِ إِبْرَاهِيمَ وَالْحَقِيقَةَ بِصَالِحِ سَلْفِ الْمُؤْمِنِينَ ، وَأَجْرَهُ بِرَحْمَتِكَ مِنْ عَذَابِ الْحَجِيمِ ، وَأَبْدِلْهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ ، وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَأَسْلَافِنَا وَأَفْرَاطِنَا وَمَنْ سَبَقَنَا بِالْإِيمَانِ ﴾ .

И къеджэкIэр:

﴿ Иллаһуммэдджгъэлһу фэрэтIэн уэ зухърэн
лиуалидэйһи, уэ шэфигъэн муджабэн. Иллаһуммэ
сѐкъкъыл биһи мѐуазинѐһума, уэ Iэгъжым биһи
Iуджуурѐһума, уэ Iэлхыкьһу би щалихыл-
муIминин, уэджгъэлһу фи кѐфалэти Ибраһим, уэ
кьһи бирѐхъмэтикѐ гъзабѐл-джѐхьим, уэ

²⁰⁰ Ибн Iэби Шейбэ, Iэл-Бейхэкьий.

**Ибдилһу дарэн хьэйрэн мин дариһи, уэ Иһлэн
хьэйрэн мин Иһлиһи, Иллаһуммэгфир
лиИслафина, уэ ИфратИна, уэ мэн сэбэкьэна бил-
Ииман** ²⁰¹.

И мыхьэнэр:

" Я, Аллах, и адэ–анэм япэ иту Жэнэтым нэгьэс мыр,
тыгьэуи кьапэгьяплъэ, пэрыт щЫ, псапи яхуэщІ. Я,
Аллаһ, абыкІэ а тІум я тэрэзэр хьэльэ яхуэщІ, я
псапэри яхуэгьэбатэ, мусльымэн цІыхуфхэми ар
яхэгьэхьэ; Ибраһим и кьан щЫ, уи гущІэгьумкІэ
Жэхьэнэмэ гьэзабым щыхьумэ; кьет абы унэ – и унэм
нэхьрэ нэхьыфІу, унагьуэ – и унагьуэм нэхьрэ
нэхьыфІу. Я, Аллах, кьахуэгьэгьу ди япэ ища
нэхьыжьхэми, нэхьыщІэхэми, Ииман зиІэу ди япэ
итахэми".

﴿3﴾

﴿اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرَطًا، وَسَلَفًا وَأَجْرًا﴾.

И кьеджэкІэр:

﴿Иллаһуммэдджгьэлһу лэна фэрэтІэн, уэ сэлэфэн, уэ
Іэджрэн ²⁰².

И мыхьэнэр:

" Я, Аллах, мыр ди япэ иту Жэнэтым
кьыщытпэгьяплъэ, пэрыт щЫ, псапи тхуэщІ".

²⁰¹ Ибн Кьудамэ "Іэл-Мугьний".

²⁰² Іэл-Бэгьэуий, Гьэбдур-Рэззакьа.

ЛІАР ЗЕЙМ ЗЭРЫХУЭГУЗАВЭ ПСАЛЪЭХЭР

﴿إِنَّ لِلَّهِ مَا أَخَذَ، وَلَهُ مَا أَعْطَى، وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِأَجَلٍ مُّسَمًّى. فَلْتَصْبِرِ
وَلْتَحْتَسِبِ﴾

И къеджэкІэр:

«Ииннэ лил-Лаһи ма Іэхъээ, уэ лэһу ма ІэгъГа, уэ куллу шэйИин гьиндэһу биІэджэлин мусэмма... фэл-тэщбир уэл-тэхьтэсиб».²⁰³

И мыхъэнэр:

"Пэжыращи, зришэлІэжами езы Алыхърат зейр, кьуитами Арат зейр. Псори пІалъэ хэхам щитщ Абы и деж. Аращи, зыхэгъэль шыІэныгъэ, Алыхъым псапэ кьуитыжынуми шыгугъ".

Абы ипІэкІэ мыр жиІэми жъунуц:

﴿أَعْظَمَ اللَّهُ أَجْرَكَ، وَأَحْسَنَ عَزَاءَكَ، وَغَفَرَ لِمَيِّتِكَ﴾

И къеджэкІэр:

«Іэгъжэмэл-Лаһу Іэджрэкэ, уэ Іэхъсэнэ гъэзэлэкэ, уэ гъэфэрэ лимэйитикэ».²⁰⁴

И мыхъэнэр:

"Алыхъым уи псапэр ину кьуитыж, тегъэупІэ дахи кьуит, уи лІами и гуэныхьыр кьыхуигъэгъу".

²⁰³ Бухъарий, Муслим.

²⁰⁴ Нэуэуий и тхыль "Іэл-Іэзкар"ым итщ.

ЛІАР МАЦЭМ ЦІРАХЬЭХКІЭ ЖАІЭР

﴿بِسْمِ اللَّهِ وَعَلَى سُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ﴾

И кьеджэкІэр:

«Бисмил-Лаһи уэ гьэла суннэти рэсулил-Лаһ».²⁰⁵

И мыхьэнэр:

"Алыхьми и цІэкІэ, Алыхьым и лыкІуэм и Суннэми тету".

ЛІАР ЦІАЛЪХЬЭРЭ, МАЦЭР ЯГЪЭБЫДЭЖА НЭУЖЬ, ЖАІЭР

﴿اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ، اللَّهُمَّ تَبِّتْهُ﴾

И кьеджэкІэр:

«Іэллаһуммэгьфир лэһу, Іэллаһуммэ сѐббитһу».²⁰⁶

И мыхьэнэр:

"Я, Аллах, кьыхуэгьэгьу, Я, Аллах, зэтеІыгьэ".

²⁰⁵ Іэхьмэд, Іэбу Дауд.

²⁰⁶ Лам ятІэ тыракІута иужькІэ, бегьымбар лыпІэр абы щхьэщыувэти, мыпхуэдэу жиІэрт: "Фи кьуэшымы гьэгьуныгьэкІэ фыхуэляІуэ, зэтриІыгьэнуну фыхуэляІуэ, абы иджыпсту кьеупщІынуш". (Іэбу Дауд, Іэл-Хьаким).

КХЪЭМ ЦЫДЫХЪЭКИЭ, ЖАІЭР

﴿السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ، وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لَاحِقُونَ، [وَيَرْحَمُ اللَّهُ الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنَّا وَالْمُسْتَأْخِرِينَ] نَسْأَلُ اللَّهَ لَنَا وَلَكُمْ الْعَافِيَةَ﴾

И къеджэкІэр:

﴿Іс-сэламу гъэлэйкум Іәһлэд-дияри минэл-муІмининэ уэл-муслиминэ, уэ Іинна Іин шаІэл-Лаһу бикум лахыкьуун. (уэ ерхъэмул-Лаһул-мустэкъэдиминэ минна уэл-мустэІхьиринэ), ІәсІәлул-Лаһэ лэна уэ ләкумул-гъафиһе﴾.²⁰⁷

И мыхъэнэр:

" Сэлам фызох мыбы дэльхэу муІминхэми муслимхэми. Дэри, Алыхьым иухмэ дыныфхыхъэжынуц. (Алыхьым гуцІэгъу къахуицІ япэ ишахэми, иужь къинахэми). Солъэу Алыхьым, сэр щхъэкІи, фэр щхъэкІи, и гуцІэгъур тцхъэщимыхыну".

БОРЭНЫМ (ЖЪАПЦЭМ) ДЕЖ ЖАІЭР

(1)

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا﴾.

И къеджэкІэр:

﴿Іәллаһуммэ Іинний ІәсІәлукэ хъэйрәһа, уэ Іэгъуузу бикэ мин шәрриһа﴾.²⁰⁸

²⁰⁷ Муслим, Ибн Маджэ.

²⁰⁸ Іәбу Дауд, Ибн Маджэ.

И мыхъэнэр:

" Я, Аллах, сэ Уэ сынольэГур абы (жым) и хъерыр кызыэптыну, икИ сыныпкыуовэ абы и зэраным сыщыпхъумэну".

﴿2﴾

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَخَيْرَ مَا فِيهَا، وَخَيْرَ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وَشَرِّ مَا فِيهَا، وَشَرِّ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ﴾.

И къеджэкIэр:

«Гэллаһуммэ Иннии IэсIэлукэ хъэйрэһа уэ хъэйрэ ма фиһа, уэ хъэйрэ ма Гурсилэт биһи, уэ Iэгъуузу бикэ мин шэрриһа, уэ шэрри ма фиһа, уэ шэри ма Гурсилэт биһ».²⁰⁹

И мыхъэнэр:

" Я, Аллах,, сэ Уэ сынольэГур абы и хъерымкIэ, хъеруи кызыдихъымкIэ, ар кыщIаутГыпщам хъеру хэлымкИ. ИкИ Уэ сыножалIэ абы и Iейми, кызыдихъ Iейми, ар кыщIаутГыпщам Iейуэ хэлыми саччыпхъумэну".

УАФЭР ШЫГЪУАГЪУЭМ ДЕЖ, ЖАIЭР

﴿سُبْحَانَ الَّذِي يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ، وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ حِيفَتِهِ﴾.

И къеджэкIэр:

²⁰⁹ Бухъарий, Муслим.

﴿Субхьянэллэзий юсэббихьур-рэгьду бихьэмдиhi,
уэл-мэлаIикэту мин хьифэтиh﴾.²¹⁰

И мыхьэнэр:

" ХэIэтыкIащ – зи фIыщIэкIэ уафэгьуагьуэм тэсбихь²¹¹
ЗыхуащIыр, мелыIычхэри зыфIэлIыкIыу тэсбихь
ЗыхуащIыр".

УЭШХ КЪЕШХЫН ПАПЦIЭ УЗЭРЫЛЪЭIУЭН ДУХЬЭХЭМ ЯЦЫЦ

﴿1﴾

﴿اللَّهُمَّ اسْقِنَا عَيْثًا مُعِيثًا مَرِيئًا مَرِيعًا، نَافِعًا غَيْرَ ضَارٍّ، عَاجِلًا غَيْرَ آجِلٍ﴾

И кьеджэкIэр:

﴿Iэллаһуммэ-скьина гьэйсэн мугьисэн, мэриIэн
мэриигьэн, нафигьэн гьэйрэ даррин, гьаджилэн
гьэйрэ Iаджил﴾.²¹²

И мыхьэнэр:

" Я, Аллах,, кьытхуегьэшх уэшх: щIэгьэкьуэн
тхуэхьуу, тхуэгуапэу, пэрыхьэту, сэбэпу, мызэрану;
ари щIэхьу, мыгувэу".

﴿2﴾

﴿اللَّهُمَّ اغْنِنَا، اللَّهُمَّ اغْنِنَا، اللَّهُمَّ اغْنِنَا﴾

²¹⁰ Iэл-МууэтIэI. Алыхьыр арэзы зыхуэхьун Гьэбдуллах ибн Iээ-Зубейр уафэгьуагьуэр зэхихмэ, псалъэныр кьигьанэрти мыр жиIэт: "Субхьянэллэзий...".

²¹¹ Тэсбихь: Алыхьыр хэпIэтыкIыу "субхьянэл-Ллах" жыпIэнращ.

²¹² Iэбу Дауд.

И къеджэкIэр:

﴿**Эллаһуммэ Iэгъисна, Эллаһуммэ Iэгъисна,
Эллаһуммэ Iэгъисна**﴾.²¹³

И мыхъэнэр:

" Я, Аллах, уэшх къытхуегъэшх. Я, Аллах, уэшх къытхуегъэшх. Я, Аллах, уэшх къытхуегъэшх".

(3)

﴿اللَّهُمَّ اسْقِ عِبَادَكَ وَبَهَائِمَكَ، وَأَنْشُرْ رَحْمَتَكَ وَأَحْيِ بَلَدَكَ الْمَيِّتَ﴾

И къеджэкIэр:

﴿**Эллаһуммэскъи гыбадэкэ, уэ бэһаIимэкэ, уэншур
рэхъэмтэкэ, уэ Iэхъ-и бэлэдэкэл-мэйит**﴾.²¹⁴

И мыхъэнэр:

" Я, Аллах, Уи пщылIхэмрэ уи Iэщхэмрэ я псыхуэлIэр игъэI. Зегъэубгъу Уи гущIэгъум. Псэншэ хъуа щIыналъэми псэ къыхэлъхъэж".

УЭШХ КЪЫЩЕШХКIЭ, ЖАIЭР

﴿اللَّهُمَّ صَيِّبًا نَافِعًا﴾

И къеджэкIэр:

﴿**Эллаһуммэ щэйибэн нафигъэн**﴾.²¹⁵

И мыхъэнэр:

" Я, Аллах,! Пэрыхъэту, фIыгъуи хэлъу къегъэшх".

²¹³ Бухъарий, Муслим.

²¹⁴ Iэбу Дауд.

²¹⁵ Бухъарий.

УЭШХ КЪЕШХА ИУЖЬКІЭ, ЖАІЭР

﴿مُطِرْنَا بِفَضْلِ اللَّهِ وَرَحْمَتِهِ﴾

И къеджэкІэр:

﴿МутГирна бифэдлил-Лahi уэрэхъмэтиh﴾.²¹⁶

И мыхъэнэр:

"Алыхым и фЫгыуэмкІэрэ, и гушІэгъмкІэрэ
кытхуешхащ дэ уэшх".

УЭШХЫР ТЕУН ПАПЦІЭ, ЖАІЭР

﴿اللَّهُمَّ حَوَالَيْنَا وَلَا عَلَيْنَا، اللَّهُمَّ عَلَى الْأَكَامِ وَالظَّرَابِ، وَبُطُونِ الْأَوْدِيَةِ، وَمَنَابِتِ

الشَّجَرِ﴾

И къеджэкІэр:

﴿Гэллаһуммэ хъэуалэйна уэ ла гьэлэйна, Гэллаһуммэ
гьэлэл-Іаками, уэжъ-жыраби, уэ бутІуунил-
Іэудиети, уэмэнабитиш-шэджэр﴾.²¹⁷

И мыхъэнэр:

" Я, Аллах, тцхъэщыгъэкІи ихъуреягъкІэ гъакІуэ; Я,
Аллаһ, гъакІуэ джабэхэм, бгы нэпкъхэм, псы бэкъухэм,
жыг кыщыкІхэм".

²¹⁶ Бухъарий, Муслим.

²¹⁷ Бухъарий, Муслим.

МАЗЭЦІЭР ЯЛЪАГЪУМЭ, ЖАІЭР

﴿اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُمَّ أَهْلُهُ عَلَيْنَا بِالْأَمْنِ وَالْإِيمَانِ، وَالسَّلَامَةِ وَالْإِسْلَامِ،
وَالتَّوْفِيقِ لِمَا نُحِبُّ رَبَّنَا وَتَرْضَى، رَبُّنَا وَرَبُّكَ اللَّهُ﴾.

И къеджэкІер:

﴿Іэллаһу Іэкбэр, Іэллаһуммэ Іэһиллэһу гьэлэйна бил-Іэмни уэл-Іийман, уэс-сэламэти уэл-Іислам, уэт-тэуфийкьы лима тухьиббу рэббэна уэ тэрда, рэббуна уэ рэббукэл-Ләһ﴾.²¹⁸

И мыхьэнэр:

"Алыхьыр Инщ! Я, Аллах, мы (мазэцІер) шынагъуэншагъэрэ Іиманрэ щІыгъуу, бэІутІэІуншагъэрэ ислъамрэ и гъусэу, Уэ фІыуэ плъагъумрэ, арэзы узытехъуэмрэ кьыдэхъулІэнури хэту, кьэунэхуауэ кьытхущІэгъэкІ, ди Тхьэ! Ди Тхьэри, уи Тхьэри (уэ мазэцІэ!) езы Алыхьращ".

НЭЦІ ЗЫШЫГЪАР ЩЫХЭЩХЬЭЖКІЭ, ЖИІЭНУР

"ذَهَبَ الظَّمَأُ، وَابْتَلَّتِ العُرُوقُ، وَنَبَتَ الأَجْرُ إِنْ شَاءَ اللهُ"

И къеджэкІер:

"Зэһэбэжь-жьэмэІ, уэбтэллэтил-Іурукъ, уэ сэбэтэл-Іэджру Іин ша Іэл-Ләһ".²¹⁹

²¹⁸ Тирмизий, Іэд-Даримий.

²¹⁹ Іэбу Дауди, нэгъуэщІхэми.

И мыхъэнэр:

"ПсыхуэлIэри икIащ, лъынтхуэхэри къэпсэужащ, псапи къэтхъащ, Алыхъым жиIэмэ".

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ الَّتِي وَسَّعَتْ كُلَّ شَيْءٍ، أَنْ تَغْفِرَ لِي﴾

И къеджэкIэр:

﴿Iэллаһуммэ Iинни IэсIэлукэ бирэхъмэтикэллэтий уэсигъэт куллэ шэйIин: Iэн тэгъфирэ лии﴾.²²⁰

И мыхъэнэр:

" Я, Аллах, уи гущIэгъуу сыт ищIысри къызэщIэзыубыдэмкIэ сынольIу – къысхуэбгъэгъуну (си гуэныхъыр)".

ШХЭН ЯМЫУБЛЭ ИПЭКИЭ, ЖАIЭР

Бегъымбар лъапIэм, Алыхъым и нэфIыр зыщыхуэу, хъуэхъум я нэхъыфIыр зыльысыным, жиIащ: "Фыщышхэnum деж жыфIэ:

﴿بِسْمِ اللَّهِ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Бисмил-Лah﴾.

И мыхъэнэр:

"Алыхъым и цIэкIэ".

ЩиублэкIэ ар жиIэну зыщыгъупщам, жырыреIэ:

²²⁰ Ибн Маджэ.

﴿بِسْمِ اللَّهِ فِي أَوَّلِهِ وَآخِرِهِ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Бисмиллаһи фий Iзууэлиһи уэ Iахъириһи﴾.²²¹

И мыхъэнэр:

"Алыхъым и цIэкIэ и пэщIэдзэми и кIэухми".

Мыпхуэдэуи жиIащ лыкIуэ лъапIэм, ^{Алыхъым и нэфIыр}
зыщыхуэу, хъуэхъум я нэхъыфIыр зылығысыным.

"Алыхъым ерыскъы зритам мыпхуэдэу жырыреIэ:

﴿اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَأَطْعِمْنَا خَيْرًا مِنْهُ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Iэллаһуммэ барик лэна фийһи, уэ IэтIгъимна
хъэйрэн минһу﴾.

И мыхъэнэр:

"Я, Аллах, берычэтыр мыбы къытхухэльхьы,
нэхъыфIыжи шхыну къыдэт".

Шэ Алыхъым зриту абы ефам жырыреIэ:

﴿اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَزِدْنَا مِنْهُ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Iэллаһуммэ барик лэна фийһи, уэ зидна минһу﴾.²²²

И мыхъэнэр:

"Я, Аллах, берычэтыр мыбы къытхухэльхьы,
нэхъыбэжуи къыдэт".

²²¹ Iэбу Дауд, Тирмизий.

²²² Тирмизий.

ШХА НЭУЖЬ ЖАІЭР

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هَذَا وَرَزَقَنِيهِ، مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةٍ﴾

И къеджэкІер:

«**Іэльхъэмду лил-Лаһил-ләзий ІэтІгъэмэний һаза уэ рэээкъэнийһи, мин гъэйри хъэулин минний уэ ла къууэһ**».²²³

И мыхъэнэр:

"Шытхъур хуэфащэщ Алыхъу мыр сэзыгъэшхам, мыр къызэзытам; лъэкІыныгърэ къарурэ збгъэдэмыль пэтрэ".

* * *

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ غَيْرَ مَكْفِيٍّ وَلَا مُوَدَّعٍ وَلَا مُسْتَعْنَى عَنْهُ رَبَّنَا﴾

И къеджэкІер:

«**Іэл-хъэмду лил-Лаһи хъэмдэн кэсиирэн тІэйибэн мубарэкэн фиһи, гъэйрэ мэкфийн, уэ ла му-уэдэгын, уэ ла мустэгънэн гъэнһу рэббуна**».²²⁴

И мыхъэнэр:

"Шытхъур ейщ Алыхъым; ари куэду, къабзэу (Езым и закъуэ хуэгъэзауэ), берычэткІи гъэнщІауэ. (Алыхъым) зыщыдгъэнщІкъым, (ди лъэІури) бгъэдэтхкъым; дыхуэмыныкъуэнкІи Іэмал иІэххэкъым ди Тхъэм".

²²³ Іэбу Дауд, Тирмизий, Ибн Маджэ.

²²⁴ Бухъарий.

ХЬЭЦІЭР БЫСЫМЫМ ЗЭРЕХЪУЭХЪУР

﴿اللَّهُمَّ بَارِكْ لَهُمْ فِيْمَا رَزَقْتَهُمْ، وَاعْفِرْ لَهُمْ وَارْحَمَهُمْ﴾

И кьеджэкІэр:

﴿Іллаһуммэ барик лэһум фи ма рэзэкьтэһум,
уэгьфир лэһум уэрхьэмһум﴾.²²⁵

И мыхьэнэр:

" Я, Аллах, берычэтыр кьыхэлъхьэ мыбыхэм кьептам,
кьахуэгьэгьу (я гуэныхьыр), гущІэгьуи кьахуэщІ".

ПСЫ УЕЗЫГЪЭФАМ Е УЕЗЫГЪЭФЭНУМ ЖЕПІЭНУР

﴿اللَّهُمَّ أَطْعِمْ مَنْ أَطْعَمَنِي، وَاسْقِ مَنْ سَقَانِي﴾

И кьеджэкІэр:

﴿Іллаһуммэ ІэтІгьим мэн ІэтІгьэмэний, уэскьи мэн
сэкьаний﴾.²²⁶

И мыхьэнэр:

" Я, Аллах, шхын кьет сызыгьэшхам, (псы) кьегьафэ
сезыгьэфам".

---

²²⁵ Муслим.

²²⁶ Муслим.

УХЭЗЫГЪЭЩХЪЭЖА УНАГЪУЭМ ИСХЭМ УАЗЭРЕХЪУЭХЪУНУР

﴿أَفْطَرَ عِنْدَكُمْ الصَّائِمُونَ، وَأَكَلَ طَعَامَكُمْ الْأَبْرَارُ، وَصَلَّتْ عَلَيْكُمْ
الْمَلَائِكَةُ﴾.

И къеджэкIэр:

«IэфтIэрэ гьиндэкумуш-щайимуун, уэ Iэкэлэ
тIэгьамэкумул-Iэбрар, уэ щэллэт гьэлэйкумул-
мэлаикэ».²²⁷

И мыхьэнэр:

"Щыхрещхъэж фи деж нэщIахэр, зырагъэнщI фи
ерыскъыкIэ цыхуфIхэм, мелыIычхэри
кыфхурехъуахъуэ".

ПСАПЭ НЭЩI ЗЫШЫГЪЫР ШХЫН ИРИХЪЭЛИЭМЭ, ИЩIЭНУР

Бегъымбар лъапIэм, Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хъуэхъум я
нэхъыфIыр зыгысыным , жиIащ:

"ХъэщIапIэ ирагъэблэгъа кыфхэтмэ, фымыкIуэу
къэвмыгъанэ. Ирагъэблэгъам нэщI иIыгъмэ
бысымым хуэльэIуэнщ (абы папщIэ духъэ ищIынщ),
нэщI имыIыгъмэ, ерыскъым щыщ
зыIуигъэхуэнщ".²²⁸

²²⁷ Iэбу Дауд, Ибн Маджэ, НэсаИий "Гьэмэл Iэл-сум уэл-лейлэ" тхылгым.

²²⁸ Муслим.

НЭЩИ ЗЫНЫГЪЫМ ЗЫГУЭР КЪЫЩЦЫХЪЭМЭ, ЖИИЭНУР

﴿إِنِّي صَائِمٌ، إِنِّي صَائِمٌ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Иинний шаIим, Иинний шаIим﴾.²²⁹

И мыхъэнэр:

"Сэ сынэщIц, сэ сынэщIц".

ЯПЭ ПХЪЭЩХЪЭМЫЩЦХЪЭР КЪЫПИДЗАУЭ ЦАЛЪАГЪУКИЭ, ЖАIЭР

﴿اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي تَمْرِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي مَدِينَتِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي صَاعِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي

﴿مُدْنَانَا﴾

И къеджэкIэр:

﴿Iэллаһуммэ барик лэна фи сэмэрина, уэ барик лэна
фии мэдинэтина, уэ барик лэна фий шагына, уэ
барик лэна фий муддина﴾.²³⁰

И мыхъэнэр:

" Я, Аллах, берычэтыр кытхухэльхъэ ди
пхъэщхъэмыщцхъэм, берычэтыр кыдэльхъэ ди кълэм,
ди *шагъми*²³¹ берычэтыр тхухэльхъэ, ди *муддми*²³²
берычэтыр тхухэльхъэ".

²²⁹ Бухъарий, Муслим.

²³⁰ Муслим.

²³¹ Шагъ: муслъымэн пщальэщ, литр 2,75 е г.2175 мэхъу. НэгъуэщI щIэныгъэлI гупым г.3800 хъуэ жаIащ.

КЪЕПСАМ ЖИИЭНУР

Бегъымбар лъапIэм, Алыхъым и нэфIыр зыщыхуэу, хъуэхъум я нэхъыфIыр
зылгысыным, жиIащ:

"Къепсам жыреIэ:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Iэльхэмду лил-Лah﴾

И мыхъэнэр:

﴿Щытхъур Алыхъым ейщ﴾.

Ар зэхэзыхам абы къыжырыреIэ:

﴿يَرْحَمُكَ اللَّهُ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Ерхэмукэл-Лah﴾

﴿Алыхъым и гущIэгъур къыплъыс!﴾.

Абы и жэуану къепсами мыр жреIэ:

﴿يَهْدِيكُمْ اللَّهُ وَيُصْلِحُ بَالَكُمْ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Ендикумул-Лаһу уэ ющлихъу балэкум﴾.²³³

И мыхъэнэр:

²³² Мудд: г.675. е литр 0,688.

²³³ Бухъарий.

«Алыхбым гьуэгу захуэр фигьэлыагы, фи Гуэхухэри дахэ фхуищI».

ДЖАУРЫР КЪЕПСРЭ, "ІЭЛ-ХЪЭМДУ ЛИЛ-ЛАh" ЖИІЭМЭ, ЖЫРАІЭЖЫР

«يَهْدِيكُمْ اللَّهُ وَيُصْلِحُ بَالَكُمْ»

И кьеджэкIэр:

«Ендикумул-Лаһу уэ юшлихьу балэкум».²³⁴

И мыхьэнэр:

«Алыхбым гьуэгу захуэр фигьэлыагы, фи Гуэхухэри дахэ фхуищI».

КЪЭЗЫШАМ ЗЭРЕХЪУЭХЪУР

«بَارَكَ اللَّهُ لَكَ، وَبَارَكَ عَلَيْكَ، وَجَمَعَ بَيْنَكُمَا فِي خَيْرٍ»

И кьеджэкIэр:

«Барэкэл-Лаһу лэкэ, уэ барэкэ гьэлэйкэ, уэ джэмэгьэ бэйнэкума фи хьэйр».²³⁵

И мыхьэнэр:

²³⁴ Іэхьмэд, Іэбу Дауд, Тирмизий.

²³⁵ Іэбу Дауд, Тирмизий, Ибн Маджэ.

"Берычэтыр Алыхьым кыпхилъхы, берычэтыр
кыпщхьэщилъхы, хьерк1э фызэщыгъуу
фызэдыгъэпсэу".

КЪЭЗЫЩАР ЗЭРЫЛЪАГУЭМРЭ, ЛЭЖЪАКИУЭ КЪЫЩАЩТЭКИЭ, ЖАІЭМРЭ

﴿اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَخَيْرَ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيَّ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ
شَرِّهَا، وَشَرِّ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيَّ﴾.

И къеджэкIэр:

«Iэллаһуммэ Iинний IэсIэлукэ хьэйрәһа, уэ хьэйрә
ма джэбэлтәһа гьэлэйһи, уэ Iэгуузу бикэ мин
шәрриһа, уэ шәрри ма джэбэлтәһа гьэлэйһи».²³⁶

И мыхьэнэр:

" Я, Аллах, сынольIу мыбы и хьерымкIи, хьер
хэпщIыхьамкIи. Уэ сыныпкъуоувэ абы и Iейми,
хэпщIыхьам Iейуэ хэлыми сащыпхьумэну".

ЛЫГЪУЭФЫЗЫГЪУЭМ ИПЭ КЪИХУЭУ, ЖАІЭР

﴿بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ حَبِّبْنَا الشَّيْطَانَ، وَحَبِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا﴾

И къеджэкIэр:

²³⁶ Iэбу Дауд, Ибн Маджэ.

«Бисмил-Лаһ, Ӏллаһуммэ джэнибнэш-шэйтӀан, уэ джэннибиш-шэйтӀанэ ма рэзэкътэна».²³⁷

И мыхьэнэр:

"Алыхьым ицӀэкӀэ. Я, Аллах, дыхуэщӀ шейтӀаным пӀэӀэщӀэ, кьыдэптынуми яхуэщӀ пӀэӀэщӀэ шейтӀаныр".

КЪЭГУБЖЪАМ, ЖИӀЭНУР

﴿أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ﴾

И кьеджэкӀэр:

«Ӏгьуузу бил-Лаһи минэш-шэйтӀанир-рэджим».

238

И мыхьэнэр:

"Алыхьым сыкьуоувэ, шейтӀан нэлатым сыщихьумэну".

ЗЫГУЭРЫМ ӀЕЙ КЪЫЩЫЩӀАУЭ ЗЫЛЪЭГЪАМ ЖИӀЭНУР

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهِ، وَفَضَّلَنِي عَلَى كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقَ

تَفْضِيلاً﴾

И кьеджэкӀэр:

²³⁷ Бухъарий, Муслим.

²³⁸ Бухъарий, Муслим.

«**Иэльхэмду лил-Лахил-лэзий гьафаний миммэб-тэлакэ биһи, уэ фэддэлэний гьэла кэсйирин миммэн хьэлэкьэ тэфдийлэн**».²³⁹

И мыхьэнэр:

"ФыщIэр ейц уэ кьыпщыщIам сыщызыхьумэу, кьыгьэщIахэм ящыщ куэдэм сефIэкI сызыщIа Алыхьым".²⁴⁰

ЗЭХЭСЫШЭМ ЩЫЖАIЭР

Ибн Гьумэру, Алыхьыр арэзы зыхуэхьуным, жеIэж: "Зэ тьысыгьуэм и кIуэцIкIэ Алыхьым и лыкIуэ льяпIэм, Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хьуэхьум я нэхьыфIыр зылысыным, щэрэ (100) мы псалъэхэр зэрыжиIэр ябжу щытащ:

«**رَبِّ اغْفِرْ لِي، وَتُبْ عَلَيَّ، إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الْعَفُورُ**»

И кьеджэкIэр:

«**Рэббигьфир лий, уэ туб гьэлэйе, Иннэкэ Iэнтэт-Тэууабул-Гьэфуур**».²⁴¹

И мыхьэнэр:

"Си Тхьэ, кьысхуэгьэгьу, си тэубэри сIых, пэжыраши, Уэ тэубэ кьэзыхьыжыр пфIэфIщ, гьэгьуныгьэ пхэлъщ".

²³⁹ Тирмизий.

²⁴⁰ Гу зылыгьытапхьэ: мы псалъэхэр цыхум зэрыжиIэн хуейр щэхууш.

²⁴¹ Тирмизий, нэгьуэщIхэми.

УЭРШЭРЫНЫМ КЭФФАРЭТ²⁴²

ХУЭХЪУЖ ПСАЛЪЭХЭР

﴿سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Субхъанэкэл-Лаһуммэ уэ бихъэмдикэ, Iэшһэду Iэн
ла Иилаһэ Илла Iэнтэ, Iэстэгъфирукэ уэ Iэтубу
Иилэйкэ﴾.²⁴³

И мыхъэнэр:

"УхэIэтыкIащ Уэ, я, Аллах, ари Уи фIыщIэщ. Щыхъэт
сытохъуэ Уэр фIэкIа нэгъуэщI тхъэ зэрыщымыIэм;
гъэгъуныгъэкIи сынольэIур, тэуби Уи деж
кыщызохыж".

"УИ ГУЭНЫХЪ АЛЫХЪЫМ ИГЪЭГЪУ", КЪЫБЖЕЗЫАМ И ЖЭУАПЫР

"УэрикI", - жепIэжынращ.²⁴⁴

²⁴² Кэффарэт: ящIар къахуэгъун папщIэ ялэжыж Iуэху.

²⁴³ Iэбу Дауд, Тирмизий, Нэсаий, Ибн Маджэ. Алыхъыр арэзы зыхуэхъун
Гъалишэ жиIащ: Алыхъым и лыкIуэр, Алыхъым и нэфIыр зыщыхуэу, хъуэхъум я нэхъыфIыр
зыльысыныр, зы щIыпIэ деж щысами, КъурIэн еджами, нэмэз ищIами мы
псалъэхэмкIэ зэхуищIыжт: "Субхъанэкэл-Лаһуммэ уэ бихъэмдикэ...".
(Нэсаий "Гъэмэл Iэл-еум уэл-лейлэ" тхылтым).

²⁴⁴ Iэхьмэд, Нэсаий "Гъэмэл Iэл-еум уэл-лейлэ" тхылтым.

ИҮЭХУТХЬЭБЗЭ КЪЫПХУЭЗЫЩАМ, ЖЕПІЭНУР

﴿جَزَاكَ اللَّهُ خَيْرًا﴾

И къеджэкІэр:

﴿Джэзакэл-Лаһу хъэйрэн﴾.²⁴⁵

И мыхъэнэр:

"Алыхьыр хьеркІэ къыпхуэупсэ".

ДЭДЖДЖАЛЫМ ШЫХЪУМА УЗЭРЫХЪУНУР

а) Бегъымбар лъапІэм, ^{Алыхьым и нэфІыр зыщыхуэу, хъуэхьум я нэхъыфІыр зылтысыным}, жиІащ:

"Іэл-Кэһф сурэм и пэублэм шыщу аяттипщІ зэзыгъашІэр Дэджджалым шыхъума хъунуш".²⁴⁶

б) Нэмэз къэскІэ сэлам умыт ипэкІэ абы и бэлыхьым ущикъумэну ульэІуэныр.²⁴⁷

²⁴⁵ Тирмизий.

²⁴⁶ Муслим. НэгъуэщІ къэІуэтыжыкІэм къызэрыхэщымкІэ, Іэл-Кэһф сурэм и "иужьрей аяттипщІыраш" апхуэдэ фІыгъуэ зыпылбыр. Языныкъуэ щІэныгъэлІхэм зэрыжалэмкІэ, апхуэдэ щІыкІэкІэ сурэ псор зэбгъэщІэну укъыхуриджэу араш, икІи абы иужькІэш Дэджджалым укъыщельпэнур.

²⁴⁷ Абы ехьэлІа духьэр ибгъуэтэнуш 44 напэкІуэщІым.

**"АЛЫХЪЫМ И ЦІЭКІЭ ФІЫУЭ
УСЛЪЭГЪУАЦ",
КЪЫБЖЕЗЫПАМ, ЖЕПІЭЖЫНУР**

**"Зи цІэкІэ фІыуэ сыкъэплъэгъуам, уэри фІыуэ
укъильагъу".²⁴⁸**

**МЫЛЪКУКІЭ КЪЫБДЭІЭПЫКЪУНУ
ЯУЖЪ ИХЪАМ, УЗЭРЕХЪУЭХЪУНУР**

﴿ بَارَكَ اللَّهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ ﴾

И къеджэкІэр:

﴿Барэкэл-Лаһу лэкэ фи Іәһликэ, уэ маликэ﴾.²⁴⁹

И мыхъэнэр:

"Уи унагъуэми, уи мылкъуми берычэт Алыхъым
къыхильхъэ".

**ЩЫХУЭ КЪОЗЫТАМ ЩЕПТЫЖКІЭ,
УЗЭРЕХЪУЭХЪУНУР**

﴿ بَارَكَ اللَّهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ، إِيمًا جَزَاءُ السَّلْفِ الْحَمْدُ وَالْأَدَاءُ ﴾

И къеджэкІэр:

---

²⁴⁸ Іәбу Дауд.

²⁴⁹ Бухъарий.

«Барэкэл-Лаһуу лэкэ фи Иһликэ уэ маликэ, Иннэма
джэзаҮс-сэлэфи Иэл-хьэмду уэл-ИэдаI».²⁵⁰

И мыхьэнэр:

Уи унагьуэми, уи мылькуми берычэт Алыхьым
кьахильхьэ. Пэжыраци, щыхуэ кьозытам
хуэщIапхьэр: фьщIэ хуэпщIу, кьуитар
ептыжыныращ".

АЛЫХЬЫМ ГЪУСЭ ХУИЩЫНКIЭ ТЕШЫНЫХЬЫМ, ЖИИЭНУР

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَشْرِكَ بِكَ وَأَنَا أَعْلَمُ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا أَعْلَمُ»

И кьеджэкIэр:

«Иэллаһуммэ Инний Иэгьуузу бикэ Иэн Iушрикэ бикэ
уэ Иэнэ Иэгьлэму, уэ Иэстэгьфирукэ лима ла
Иэгьлэму».²⁵¹

И мыхьэнэр:

"Я, Аллах, Уэ сыпкьуоувэ сэ сщIэуэ гьусэ
пхуэсщыным сыщыпхьумэну; сымыщIэри
кьысхуэбгьэгьуну сынольэIу".

²⁵⁰ НэсаИий "Гьэмэл Иэл-еум уэл-лейлэ" тхыльым, Ибн Маджэ.

²⁵¹ Иэхьмэд, нэгьуэщIхьэми.

**"АЛЫХЬЫМ БЕРЫЧЭТ
КЪЫПХИЛЪХЪЭ", ЖЫЗЫПЭУ
КЪОХЪУЭХЪУАМ И ЖЭУАПЫР**

**"Уэри Алыхьым берычэт къыпхильхъэ", -
жепІэжынрац.**²⁵²

**ЗЫГУЭР ЗЫЛЪАГЪУУ Е ЗЭХЭЗЫХЫУ –
АР НЭЩЭНЭУ КЪЫЗЫЩЫХЪУМ,
ЖИІЭНУР**²⁵³

﴿اللَّهُمَّ لَا طَيْرَ إِلَّا طَيْرُكَ، وَلَا خَيْرَ إِلَّا خَيْرُكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ﴾

И къеджэкІэр:

﴿Іэллаһуммэ ла тІэйрэ Іилла тІэйрукэ, уэ ла хъэйрэ
Іилла хъэйрукэ, уэ ла Іилаһэ гъэйрукэ﴾.²⁵⁴

И мыхъэнэр:

"Я, Аллах, щыІэкъым бзу, Уэ уи бзухэм нэмышцІ,²⁵⁵
щыІэкъым хьер, Уэ уи хьерым нэмышцІ, щыІэкъым
Тхъэ, Уэр нэмышцІ".

²⁵² Ибн Іэс-Сунний, Ибн Іэл-Къэйим и "Іэл-Уабил Іэц-Щэйиб" тхылъым.

²⁵³ Хъэрыпхэр зэманьжым гъуэгу щытехъэкІэ къуалэбзу лІэужьыгъуэ гуэрхэм я макъ зэхахмэ, гурыщхъуэ ящІырт, я гъуэгуанэр къаймыхъулІэнкІэ икІи абы иришынэхэрт.

²⁵⁴ Іэхъмэд, Ибн Іэс-Сунний.

²⁵⁵ Бзур нэхъ къыщІыхигъэщыр, хъэрыпхэм я хабзэу щытащ бзухэм и е нэгъуэщІ псэущхъэ хэха гуэрхэм я макъ, я зыщІыкІэхэм теухуауэ "е фІы къыдэкІуэнущ, е Іей къишэнущ", жаІэу. Ар апхуэдэу зэрыщымытым тригъэчыныхъу хъэдисыр къокІуэ. (*ЗэзыдзэкІам къыбгъэдэкІы*).

ЗЫГУЭРЫМ УЩЫШЭСКИЭ Е УЩИТЫСХЬЭКИЭ, ЖЫПІЭНУР

﴿ بِسْمِ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ ﴾

﴿ سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ، وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ﴾
﴿ الْحَمْدُ لِلَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، سُبْحَانَكَ
اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ ﴾

И къеджэкIэр:

﴿ Бисмил-Лаһи уэл-Хьэмду лил-Лаһ ﴾

﴿ Субхьанэл-лэзий сэхьхэрэ лэна һаза, уэ ма кунна
лэһуу мукъринийнэ, уэ Инна Ила рэббина
лэмункъэлибуун ﴾.

﴿ Iэльхьэмду лил-Лаһ, Iэльхьэмду лил-Лаһ,
Iэльхьэмду лил-Лаһ, Iэллаһу Iэкбэр, Iэллаһу Iэкбэр,
Iэллаһу Iэкбэр, субхьанэкэл-Лаһуммэ Инний
жьэлэмту нэфсий фэгъфир лий, фэИиннэһуу ла
егъфируз-зунуубэ Илла Iэнтэ ﴾.²⁵⁶

И мыхьэнэр:

"Алыхьым и цIэкIэ! Щытхьури Алыхьым ейщ!".

"ХэIэтыкIащ мы дэ тхуэмыщIыну щытар IурыщIэ
тхуэзыщIар! Хьэкъщ, ди Тхьэм и пашхьэ
дызэрхьэжынуур".

"Щытхьур Алыхьым ейщ, щытхьур Алыхьым ейщ,
щытхьур Алыхьым ейщ; Алыхьыр Инщ, Алыхьыр
Инщ, Алыхьыр Инщ. УхэIэтыкIащ Уэ я, Аллах, сэ си
щхьэм лей есхьжащи кьысхуэгъэгъу (си гуэныхьыр),

²⁵⁶ Iэбу Дауд, Тирмизий.

пэжыраци, гуэныхьхэр Уэр нэмышцI зыми
игьэгьуркьым".

ГЬУЭГУАНЭ ТЕУВЭМ, ЖИИЭНУР

﴿اللهُ أَكْبَرُ، اللهُ أَكْبَرُ، اللهُ أَكْبَرُ﴾

﴿سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ، وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ﴾
اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا الْبِرَّ وَالتَّقْوَى، وَمِنَ الْعَمَلِ مَا تَرْضَى، اللَّهُمَّ
هُوَ عَلَيْنَا سَفَرْنَا هَذَا وَأَطْوِرْنَا عَنْهُ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ،
وَالْحَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعَثَائِ السَّفَرِ، وَكَآبَةِ الْمَنْظَرِ،
وَسَوْءِ الْمُنْقَلَبِ فِي الْمَالِ وَالْأَهْلِ.

И кьеджэкиэр:

﴿**Эллаһу Экбэр, Эллаһу Экбэр, Эллаһу Экбэр**﴾.
﴿**Субхьянэллэзий сэхьхьэрэ лэна һаза, уэ ма кунна
лэһуу мукьринийнэ, уэ Инна Ила рэббина
лэмункъэлибуунэ**﴾.

﴿**Эллаһуммэ Инна нэсIэлукэ фий сэфэрина һаза
Iэл- биррэ уэт-тэкь-уа, уэ минэл-гьэмэли ма тэрда,
Эллаһуммэ һэууин гьэлэйна сэфэрэна һаза, уэтI-уи
гьэнна бугьдэһуу, Эллаһуммэ Iэнтэщ-щахьйбу фис-
сэфэри, уэл-хьэлифэту фил-Iэһли, Эллаһуммэ
Иинний Iэгьузуу бикэ мин уэгьсаIис-сэфэри, уэ
кэлабэтил-мэнжьэри, уэ сууIил-мункъэлэби фил-
мали уэл-Iэһли**﴾.

И мыхьэнэр:

"Алыхьыр Инц, Алыхьыр Инц, Алыхьыр Инц".

"ХэИэтыкIащ мы дэ тхуэмыщIыну щытар IурыщIэ
тхуэзыщIар! Хьэкъщ, ди Тхьэм и пашхьэ
дызэрхьэжыну".

"Я, Аллах, Уэ дынольIур мы ди гьуэгуанэм
даIуэныгьэрэ тхьэшынагьэрэ тхэлъу дытебгьэтыну;
IуэхущIафэуи Уэ арэзы узытехьуэр дыбгьэлэжыну.
Я, Аллах, псынщIэ тхуэщI икIи тхуэгьэкIэщI мы ди
гьуэгуанэр. Я, Аллах, Уэращ гьуэгуанэм щыдигьусэр,
ди унагьуэми кьахэнэр. Я, Аллах, Уэ сыныпкьуоувэ
гьуэгуанэм и хьэлъэми, тепльэгьуэджэхэми; си
мылькукIэ е си унагьуэкIэ гуауэщхьэуэ кьэхьункIэ
хьунухэми сашьпхьумэну".

**КЪЭБГЪЭЗЭЖАУЭ ГЪУЭГУАНЭ
УКЪЫЩЫТЕХЪЭЖКIЭ, А ДУГЪЭ ДЫДЭР
ЖЫПЭНЦИ, МЫРИ И УЖЪЫМ
КЪЫПЫБГЪЭУВЭНЦ:**

﴿آيُبُونِ تَائِبُونَ عَابِدُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ﴾

И кьеджэкIэр:

﴿Iааибуунэ таIибуунэ гьабидуунэ, лирэббина
хьамидунэ﴾²⁵⁷

И мыхьэнэр:

"Кьыдогьэзэж, тоби кьыдохьыж, гьибадэти долэжь, ди
Тхьэми фIыщIэ худощI".

²⁵⁷ Муслим.

КЪУАЖЭ Е КЪАЛЭ УЩЫДЫХЪЭКІЭ, ЖЫПІЭНУР

﴿اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَمَا أَظْلَلْنَ، وَرَبَّ الْأَرْضِينَ السَّبْعِ وَمَا أَقْلَلْنَ،
وَرَبَّ الشَّيَاطِينِ وَمَا أَضَلَّلْنَ، وَرَبَّ الرِّيَّاحِ وَمَا ذَرَيْنَ، أَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذِهِ
الْقَرْيَةِ وَخَيْرَ أَهْلِهَا، وَخَيْرَ مَا فِيهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ أَهْلِهَا،
وَشَرِّ مَا فِيهَا﴾

И къеджэкІер:

«Іэллаһуммэ рэббэс-сэмэуатис-сэбгы уэ ма
Іэжълэлнэ, уэ рэббэл-Іэрэдийнэс-сэбгы уэ ма
Іэкълэлнэ, уэ рэббэш-шэятІийни уэ ма Іэдлэлнэ, уэ
рэббэр-рияхы уэ ма зэрэйнэ: Іэсілукэ хьэйрэ
һазил-кьэр-ети уэ хьэйрэ Іәһлиһа, уэ хьэйрэ ма
фийһа; уэ Іэгьуузу бикэ мин шэрриһа уэ шэрри
Іәһлиһа, уэ шэрри ма фийһа»²⁵⁸.

И мыхьэнэр:

"Я, Аллаһу, уафиблыми, абыхэм щіауфэхэми я Тхьэ,
щы къатиблыми, абы тетхэми я Тхьэ; шейтІанхэми,
абыхэм ягьэгьуащэхэми я Тхьэ; жьыбгьэми, абы
зэбгриххэми я Тхьэ: сынольэу мы къуажэм езым хьер
хэльымкІэ, абы дэсхэми хьер яхэльымкІэ, къуажэми
хьер дэльымкІэ. ИкІи сыножалІэ сашыпхьумэну мы
къуажэм езым Іей хэльми, дэсхэм Іей яхэльми,
къуажэми Іей дэльми".

²⁵⁸ Іэл-Хьаким, Ибн Іэс-Сунний.

БЭЗЭРЫМ ЦЫТЭХЬЭКИЭ, ЖАІЭР

﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ
حَيٌّ لَا يَمُوتُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾

И къеджэкIэр:

«Ла Илаһэ Илл-Лаһу уэхьдэһуу, ла шэрийкэ лэһуу,
лэһул-мулку, уэ лэхуул-хьэмду, юхь-ий уэ юмийту,
уэ һууэ хьэйнон ла емууту, биедихил-хьэйру, уэ һууэ
гьэла кулли шэйИин кьэдийр».²⁵⁹

И мыхьэнэр:

"ЦыIэкъым тхьэ езы Алыхьым фIэкла, гьусэ зимыIэм.
Араш зыIэщIэлъыр тепщэныгьэр, щытхьури Абы ейщ.
КъегьэщI икIи егьалIэ, Езыр Псэуш икIи лIэркъым,
фIыгьуэр зыIэщIэлъыр Араш; Абы и кьарур сытми
польэщ".

УЗЭРЫСЫМ Е УЗЫТЕСЫМ ЗЫГУЭР КЪЫЩЫЩИМЭ, ЖЫПЫНУР

﴿بِسْمِ اللَّهِ﴾

И къеджэкIэр:

«**Бисмил-Лал**».²⁶⁰

И мыхьэнэр:

"Алыхьым и цIэкIэ".

²⁵⁹ Тирмизий, Iэл-Хьаким.

²⁶⁰ Iэбу Дауд.

ГЪУЭГУАНЭ ТЕХЪЭР УНЭМ КЪИНЭМ ЗЭРЕХЪУЭХЪУН

﴿أَسْتَوْدِعُكُمْ اللَّهَ الَّذِي لَا تَضِيعُ وَدَائِعُهُ﴾

И къеджэкIэр:

«Iэстэудигькумул-Лaнэллэзий ла тэдийгьу уэ
даIигьуһуу».²⁶¹

И мыхъэнэр:

"Фыкьыхузогъэнэ – кьыхуагъэнар зымыгъэкIуэд
Алыхъым".

УНЭМ КЪИНЭР ГЪУЭГУ ТЕХЪЭМ ЗЭРЕХЪУЭХЪУР

(1)

﴿أَسْتَوْدِعُ اللَّهَ دِينَكَ وَأَمَانَتَكَ، وَخَوَاتِيمَ عَمَلِكَ﴾

И къеджэкIэр:

«Iэстэудигьул-Лaнэ диинэкэ, уэ Iэманэтэкэ, уэ
хъэуатиммэ гъэмэликэ».²⁶²

И мыхъэнэр:

"Кьыхузогъанэ Алыхъым пхуихъумэну уи динри, уи
анэмэтри, уи IуэхущIафIэхэм я кIэху хъунури".

²⁶¹ Iэхъмэд, Ибн Маджэ.

²⁶² Iэхъмэд, Гирмизий.

(2)

﴿رَوَّدَكَ اللَّهُ التَّقْوَى، وَغَفَرَ ذُنُوبَكَ، وَيَسِّرَ لَكَ الْخَيْرَ حَيْثُمَا كُنْتَ﴾

И къеджэкIэр:

«Зууэдэкэл-Лаһут-тэкь-уа, уэ гьэфэрэ зэнбэкэ, уэ
ессэрэ лэкэл-хьэйрэ хьэйсү ма кунтэ»²⁶³.

И мыхьэнэр:

"ТхьэшынагьэкIэ Алыхьым уиузэд; уи гуэныхьри
кьыпхуигьэгьу, дэнэ ущымылами фIыр тыншу
кьыпльигьэс".

ГЪУЭГУ УТЕТУ ЛЪАГАПИЭ УДЭКИМЭ Е УЭХ ГУЭРЫМ УЕХМЭ, ЖЫПИЭНУР

Алыхьыр арэзы зыхуэхьун Джабир жеIэж: "Льягапиэ
дыдэкIмэ, "Iэллаһу Iэkbэр" жытIэрт, уэх дехмэ,
"субхьанэллаһ" жытIэрт".²⁶⁴

ГЪУЭГУРЫКИУЭМ НЭХУЦ ЗЭМАНЫМ ЖИИЭНУР

²⁶³ Тирмизий.

²⁶⁴ Бухьарий.

﴿ سَمِعَ سَامِعٌ بِحَمْدِ اللَّهِ وَحُسْنِ بَلَائِهِ عَلَيْنَا، رَبَّنَا صَاحِبِنَا وَأَفْضَلُ
عَلَيْنَا عَائِدًا بِاللَّهِ مِنَ النَّارِ ﴾

﴿Сэмигъэ самигъун бихъэмдил-Лаһ уэ хъусни бэлаһни гьэлэйна, рэббэна шахьибна, уэ Іэфдил гьэлэйна, гьаһизэн бил-Лаһи минэн-нари﴾.²⁶⁵

И мыхъэнэр:

"Щыхъэт трехуэ мы псалъэхэр зэхэзыхыр Алыхьым щытху кьызэрыхуэтхьым, и гьэунэхуныгъэри зэрыдахэм. Ди Тхъэ, думыбгынэу ди гьусэ, уи гушцэгъури кьытлыгыгъэс. Дыкьуоувэ Алыхьым, дыщихъумэну мафІэм".

**ГЪУЭГУ УТЕТУ УНАГЪУЭ ГУЭРЫМ Е
ЩЫПІЭ ГУЭРЫМ ДЕЖ УЩЕПСЫХМЭ,
ЖЫПІЭНУР**

﴿ أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴾

И къеджэкІэр:

﴿Іэгуузу бикэлиматил-Лаһит-таммати мин шэрри ма хьэлэкъэ﴾.²⁶⁶

И мыхъэнэр:

"Алыхьым и Псалъэ нэгъэсахэм сакьуоувэ, Іей кьыгъэщІахэм сащихъумэну".

²⁶⁵ Муслим.

²⁶⁶ Муслим.

КЪЭЗЭУАТЫМ Е ХЪЭЖЫМ КЪИКИЫЖЫМ ЖИИЭНУР

ЛьагапІэ гуэр дэКІуеихукІэ "Іәллаһу Іәкбәр" 3-рә
жиІәнщи, абы и ужькІэ мыхәр жиІәнщ:

ХьэрыпыбзэкІэ:

﴿ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ،
آيُّبُونَ تَائِبُونَ عَابِدُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ، صَدَقَ اللَّهُ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ،
وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ ﴾

И кьеджәкІәр:

﴿Ла Іилаһэ Іиллэл-Лаһу уэхьдәһуу ла шәрийкә
ләһуу, ләһул-мулку, уә ләһул-хьәмду, уә һууә гьәла
кулли шәйин кьәдийр. Іаайибуунә, тааибуунә,
гьаабидуунә, лирәббина хьамидуунә. Щәдәкьәл-
Лаһуу уәгьдәһуу, уә нәщәрә гьәбдәһуу, уә һәзәмәл-
Іәхьзәбә уэхьдәһуу﴾.²⁶⁷

И мыхьәнәр:

"ЩыІәкьым тхьэ езы Алыхьым фІәкІа, гьуси зимыІәщ.
Аращ зыІәщІәльыр тепщэныгьэр; щытхьури Абы ейщ.

Абы и кьарур сытми польәщ.

Кьыдогьәзәж, тоби кьыдохьыж, гьйбадәти доләжь, ди
Тхьәми фІыщІә худощІ.

Алыхьым и псальәр игьәпәжәщ, и пщылІми
дәІәпыкьуащ, (диным и бий) гупхәри и закьуә
зәтрикьутащ".

²⁶⁷ Бухьарий, Муслим.

ЗЫГУЭРЫМ ИГЪЭГУФИЭМЭ Е ИГЪЭНЭЩХЪЕЙМЭ, ЖИИЭНУР

Бегъымбар лъапIэм, Алыхъым и нэфIыр зыщыхуэу, хъуэхъум я нэхъыфIыр зыльысыным, зыгъэгуфIэн Iуэхугъуэ ирихъэлIэмэ жиIэрт:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بِنِعْمَتِهِ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ﴾

И къеджэкIэр:

«**Iэльхъэмду лил-Лаһил-лэзий бинигъмэтиһи
тэтиммущ-щалихъат**».

И мыхъэнэр:

"Щытхъур хуэфащэщ Алыхъу зи фIыгъуэмкIэ
IуэхуфIхэр нэгъэса хъум".

ФIэфI мыхъун Iуэху ильагъумэ жиIэрт:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ﴾

И къеджэкIэр:

«**Iэльхъэмду лил-Лаһи гъэла кулли хъал**».²⁶⁸

И мыхъэнэр:

"Сыт хуэдэу мыхъуами Алыхъым и шыкурщ".

БЕГЪЫМБАР ЛЪАПИЭМ, Алыхъым и нэфIыр зыщыхуэу,
хъуэхъум я нэхъыфIыр зыльысыным, **ЩЭЛЭУАТ
КЪЫХУЭХЪЫНЫМ ФIЫГЪУЭУ
ПЫЛЪЫР**

²⁶⁸ Ибн Iэс-Сунний.

1 - Бегъымбар лъапIэм, ^{Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хъуэхъум я нэхъыфIыр зылгысыным}, жиIащ:

"Сэ щэлэуат"²⁶⁹ зэ кысхуэзыхьым, Алыхьым щэлэуатищI кыхуихьынуш".²⁷⁰

2 - Мыпхуэдэуи жиIащ лыкIуэ лъапIэм, ^{Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хъуэхъум я нэхъыфIыр зылгысыным}.

"Си кхъащхьэр зэблэкIыпIэ фымышIу щэлэуат кысхуэфхь. Фэ фи щэлэуатыр дэнэ фыщымыIами кыслъоIэсыж сэ".²⁷¹

3 – Мыри жиIащ, ^{Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хъуэхъум я нэхъыфIыр зылгысыным}.

"Нэпсейр – ар си цIэр зэхэзыхыу щэлэуат кысхуэзымыхьарщ".²⁷²

4 – Мыпхуэдэуи жиIащ, ^{Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хъуэхъум я нэхъыфIыр зылгысыным}.

"Алыхьым иIэщ мелыIыч – мы щIым кыщакIухьу тету, си Iуммэтым я сэламыр си дежи кьагъэсыжу".²⁷³

---

²⁶⁹ Щэлэуат: ар лыкIуэ лъапIэм папщIэ ухъуэхъуэнращ. ХъуэхъуэкIэр куэд мэхъу. Нэхъ цIэрыIуэу шыIэхэр: "щэллэл-Лаху гъэлейни уэ сэллэм", "гъэлейнищ-щэлату уэс-сэлам"-хэращ.

²⁷⁰ Муслим.

²⁷¹ Iэхьмэд, Iэбу Дауд.

²⁷² Тирмизий, нэгъуэщIхэми.

²⁷³ НэсаIий, Iэл-Хьаким.

5 - Мыри жиІаш, ^{Алыхьым и нэфІыр зыщыхуу, хьуэхьум я нэхьыфІыр зылъысыным,}

"Хэти ирехьу, сэлам зыгуэрым кьызиخمэ, Алыхьым си псэр кьыхельхьэжри, сэлам абы изохьж". ²⁷⁴

СЭЛАМ ЗЭХЫНЫР КУЭД ЩІЫН

1 - Алыхьым и лЫкІуэ льяпІэм, ^{Алыхьым и нэфІыр зыщыхуу, хьуэхьум я нэхьыфІыр зылъысыным}, жиІаш:

"Иман фиІэ мыхьуауэ Жэнэтым фихьэфынукъым, Имани фиІэнукъым фІыуэ физэрымыльэгьуауэ. Зы Іуэхугьуэ гуэри фэзгьэщІэнщ сэ фэ, ар вгьэзашІэмэ, фІыуэ физэрылыагьуну – сэлам зэхыныр куэду вгьэбагьуэ". ²⁷⁵

2 – Алыхьыр арэзы зыхуэхьун Гьэммар жиІаш:

"Іуэхугьуищ щыІэщи, ахэр зэгьусэу хэт хэльми, абы Иманыр зэхуихьэсащ: нэгьуэщІыр уи щхьэм еплъытэныр; псоми сэлам япхыныр; уиІэ мащІэм кьыхэпхьурэ сэдэкьэ птыныр". ²⁷⁶

3 – Ибн Гьумэру, Алыхьыр арэзы зыхуэхьуным кьеІуэтэж: зы лЫ гуэр бегьымбар льяпІэм, ^{Алыхьым и нэфІыр зыщыхуу, хьуэхьум я нэхьыфІыр зылъысыным}, кьеупщІаш:

- Ислямьым сыт нэхьыфІ дьдэу хэт (лэжыгьэхэр)? – жиІэри.

²⁷⁴ Іэбу Дауд.

²⁷⁵ Муслим, нэгьуэщІхэми.

²⁷⁶ Бухьарий.

- Уи шхыныр ябгъэшхын (цыхухэми, псэущхьэхэми); пцыхуми, умыцыхуми сэлам япхын, - къритащ жэуап абы лыкгуэ лъапIэм.²⁷⁷

ДЖАУРЫМ СЭЛАМ КЪУИХМЭ, ЖЭУАП ЗЭРЕПТЫНУР

Алыхбым и лыкгуэ лъапIэм, Алыхбым и нэфыр зыщыхуэу,
хьуэхьум я нэхьыфыр зыльысыным , жиIащ:

"Тхыль Iыхьлыхэм²⁷⁸ сэлам кывахмэ, "уэ
гъэлейкум"²⁷⁹ жефIэж".²⁸⁰

АДАКЪЭ IУЭУЭ Е ШЫД КIИЙУЭ ЗЭХЭЗЫХАМ ЖИIЭНУР

Алыхбым и лыкгуэ лъапIэм, Алыхбым и нэфыр зыщыхуэу,
хьуэхьум я нэхьыфыр зыльысыным , жиIащ:

"Адакър Iуэуэ зэхэфхмэ, Алыхбым и фIыгъуэхэм
щыщ кыввитыну фельIу; абы мелыIыч
ильэгъуауэ аращ.

Шыдыр кIийуэ зэхэфхмэ, шейтIаным
фыщыхьумэну Алыхбым фыкъуэуэв; абы шейтIан
ильэгъуауэ аращ".²⁸¹

²⁷⁷ Бухъарий, Муслим.

²⁷⁸ Тхыль Iыхьлы: журт е чыристэн.

²⁷⁹ Уэ гъэлейкум: фэри.

²⁸⁰ Бухъарий, Муслим.

²⁸¹ Бухъарий, Муслим.

ЖЭЩЫМ ХЬЭ БАНЭ МАКЪ ЗЭХЭЗЫХАМ ЖИИЭНУР

Алыхьым и лЫкІуэ лЬапІэм, ^{Алыхьым и нэфІыр зыщыхуэу,}
хьуэхьум я нэхьыфІыр зыльысыным , жиІаш:

"Жэщым хьэ банэ макъ е шыдым и кІий макъ
зэхэфхмэ, абыхэм фащихьумэну Алыхьым
фыкьуэуэ; абыхэм фэ фымыльагьу гуэр
яльагьу".²⁸²

ЗЫГУЭРЫМ УЕШХЫДАМЭ, ЖЫПІЭНУР

Алыхьым и лЫкІуэ лЬапІэм, ^{Алыхьым и нэфІыр зыщыхуэу,}
хьуэхьум я нэхьыфІыр зыльысыным , жиІаш:

"Я, Аллах, муслъымэнхэм ящыщу хэт сешхыдами,
абы и сэбэп Къемэт Махуэм деж кьегъэкІыж ".²⁸³

ЗЫ МУСЛЪЫМЭНЫР НЭГЪУЭЩІ МУСЛЪЫМЭНЫМ ЩЫТХЪУН ХУЕЙ ХЪУМЭ, ЖИИЭНУР

Алыхьым и лЫкІуэ лЬапІэм, ^{Алыхьым и нэфІыр зыщыхуэу,}
хьуэхьум я нэхьыфІыр зыльысыным , жиІаш:

²⁸² Іэхьмэд, Іэбу Дауд.

²⁸³ Бухъарий, Муслим.

"Фэ фшыщ гуэрыр и ныбжьэгъум шымытхъункІэ
Іэмал имыІэу шытмэ, мыпхуэдэу жырырелэ: "Шыт
си гугъэщ апхуэдэу, Алыхъми зэхигъэкІынщ абы и
Іуэхур, Алыхъым япэ сищу къабзэу къэслъытэну
сыхуейкъым зыри. Ауэ си гугъэщ мыпхуэдэу,
мопхуэдэу шыту, – апхуэдэу зэрышытыр ищІэмэ –".

ЗЫГУЭР КЪЫПШЫТХЪУМЭ, ЖЫПІЭНУР

"Я, Аллах, абыхэм жаІэм щхъэкІэ губгъэн
къысхуумыщІ; абыхэм ямышІэу сэ схэлыри
къысхуэгъэгъу; абыхэм я гугъэм нэхърэ
нэхъыфІыжи сыщІ".²⁸⁴

ХЪЭЖ Е ГЪУМРЭ²⁸⁵ ЗЫЩІЫНУ ХУЕЖЪЭМ ЖИІЭНУ ПСАЛЪЭХЭР

﴿لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنَّعْمَةَ لَكَ، وَالْمُلْكَ، لَا

شَرِيكَ لَكَ﴾

И къеджэкІэр:

²⁸⁴ Бухъарий "Іэл-Іэдэб Іэл-Муфрэд" тхылъым, Іэл-Бейхэкый "Шугъэб Іэл-Іиман" тхылъым.

²⁸⁵ Гъумрэ: Ихърамым уиту Кэгъбэр тІэуаф пщІын, Щэфарэ Мэруэрэ (бгитІ) я зэхуакум къышыпкІухъын.

«Лэббэйкэл-Лаһуммэ лэббэйк, лэббэйкэ ла шэриикэ лэкэ лэббэйк, Иннэл-хэмдэ, уэн-нигъмэтэ лэкэ, уэл-мулк, ла шэриикэ лэк».²⁸⁶

И МЫХЬЭНЭР:

"Сыныпподжэж Я, Аллах, сыныпподжэж.
Сыныпподжэж, Уэ гьусэ уиІэкьым, сыныпподжэж.
ИпэжыпІэкІэ щытхьури, нихъмэтри Уэращ зейр,
мылькури (Уэращ зейр), уиІэкьым Уэ гьусэ лъэпкъ".

МЫВЭ ФЫЦІЭМ И ДЕЖ НЭСМЭ, ТЭКБИР ИЩЫНУЩ

Абы ехьэллауэ кьаІуэтэж: "Бегьымбар льяпІэм,
Алыхьым и нэфІыр зыщыхуэу, хьуэхьум я нэхьыфІыр зыльгысыным , Кэгьбэр
хьурейуэ кьыщикІухькІэ мывэ фыцІэм и деж
нэсмэ, зыгуэркІэ²⁸⁷ Іэ абы хуишийрэ, *тэкбир ищІу*²⁸⁸
щытауэ".²⁸⁹

КЭГЬБЭ ЛЬАПІЭМ И ЙЕМЭН КЪУАПЭМРЭ²⁹⁰ МЫВЭ ФЫЦІЭМРЭ Я ЗЭХУАКУМ ДЕЖ ЩЫЖАІЭ

²⁸⁶ Бухъарий, Муслим.

²⁸⁷ ЗыгуэркІэ: зи кІапэр кьэгъэша баш.

²⁸⁸ Тэкбир ищІт: "Іэллаһу Іэкбэр" жиІэрт.

²⁸⁹ Бухъарий.

²⁹⁰ Йемэн кьуапэ: Кэгьбэ льяпІэм ихьурейгькІэ укьышекІуэкІкІэ, мывэ фыцІэр зыхэлъ кьуапэм ипэ кьит кьуапэраш.

ДУГЬЭР

﴿ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴾

И къеджэкIэр:

«Рэббэна Iатина фид-дун-я хьэсэнэтэн, уэ фил-
Iахьирэти хьэсэнэтэн, уэ кына гьэзабэн-нар».²⁹¹

И мыхьэнэр:

"Ди Тхьэ, кьыдэт дунягьэкIи – дахэр, АхьрэткIи –
дахэр, МафIэм и гьэзабми дыщыхьумэ".

ЩЭФАРЭМЭРУЭРЭ²⁹² ШЦЫТЕТКИЭ, ЖАIЭ ДУХЬЭ

Бегьымбар льяпIэр, Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хьуэхьум я
нэхьыфIыр зыльысыныр, Щэфа Iуащхьэм пэгьунэгьу
щыхуэхьум къеджащ мыбы:

﴿ إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ ﴾ "أَبْدَأُ بِمَا بَدَأَ اللَّهُ بِهِ".

И къеджэкIэр:

«Ииннэщ-Щэфа уэл-Мэруэтэ мин шэгьаIирил-Лah»
"IэбдэIуу бима бэдэIэл-Лahу бих".

И мыхьэнэр:

²⁹¹ Iэхьмэд, Iэбу Дауд, Iэл-Бэгьэуий.

²⁹² Щэфарэ Мэруэрэ: ар Кэгьбэ льяпIэм пэмыжыжьэу щыт IуащхьытIым я
цIэу аращ. Хьэж е Гьумрэ зыщIым и тIэуафыр зэфIэкIмэ, абы макIуэри, а
IуащхьытIым я зэхуакублэней зэпеч.

«ИпэжыпІэкІэ Щэфамрэ Мэруэмрэ Алыхьым и
нагъыщэхэм шыщ». "Сыхуожэ Алыхьыр
зэрыхуежъамкІэ".

Щэфа ІуашхьэмкІэ и Іуэхур иублащ; абы дэкІуейри,
кьаплъэмэ Кэгьбэ лъапІэр илъягъуу щыхьум, абыкІэ
(кьиблэмкІэ) зигъазери, Алыхьыр игъэээкьуаш,
игъэинащ, мыр жиІащ:

﴿ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا
إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعَدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ ﴾

И кьеджэкІэр:

«Ла Иилаһэ Ииллэл-Лаһу уэхьдэһуу ла шэрийкэ
лэһуу, лэһул-мулку, уэ лэһул-хьэмду, уэ һууэ гьэла
кулли шэйИин кьэдийр. Ла Иилаһэ Ииллэл-Лаһу
уэхьдэһуу. Іэнджэзэ уэгьдэһуу, уэ нэщэрэ гьэбдэһуу,
уэ һэээмэл-Іэхьзабэ уэхьдэһуу».

И мыхьэнэр:

"ЩыІэкьым тхэ езы Алыхьым фІэкІа, гьуси иІэкьым.
Аращ зыІэщІэлъыр тепщэныгьэр, щытхьури Абы ейщ.
Абы и кьарур сытми польэщ.

ЩыІэкьым тхэ езы Алыхьым фІэкІа. Алыхьым и
псалгьэр игъэпэжащ, и пщылми дэІэпыкьуаш, (диным
и бий) гупхэри и закьуэ зэтрикьутащ".

Щэнейрэ кьытригъэээжурэ ахэр жиІащ льыкІуэ
лъапІэм, зэ жиІэм, дугьэ ищІурэ".

Хьэдисым кьызырэхэщымкIэ, "бегьымбар
льапIэм, ^{Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хьуэхьум я нэхьыфIыр зылгысыным},
Мэруэ Iуашхьэм и дежи апхуэдэ дьдэу шищIащ".²⁹³

ГЪЭРЭФЭ МАХУЭМ²⁹⁴ ЯЩI ДУХЬЭР

Бегьымбар льапIэм, ^{Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хьуэхьум я}
^{нэхьыфIыр зылгысыным}, жиIащ:

"Дугьэм я нэхьыфIыр Гьэрэфэ махуэм ящI
дугьэращ. Сэри си япэкIэ щыIа бегьымбархэми
нэхьыфI дьдэу жытIари мис мыращ:

ХьэрышыбзэкIэ:

﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾

И кьеджэкIэр:

﴿Ла Iилаһэ Iиллэл-Лаһу уэхьдэһуу ла шэрийкэ
лэһуу, лэһул-мулку, уэ лэһул-хьэмду, уэ һууэ гьэла
кулли шэйIин кьэдийр﴾.²⁹⁵

И мыхьэнэр:

"ЩыIэкьым тхэ езы Алыхьым фIэкIа, гьуси и Iэкьым.
Аращ зыIэщIэлъыр тепщэныгьэр; щытхьури Абы ейщ.
Абы и кьарур сытми польэщ".

"IЭЛ-МЭШГЬЭР IЭЛ-ХЬЭРАМ"-ЫМ²⁹⁶ ДЕЖ

²⁹³ Муслим.

²⁹⁴ Гьэрэфэ махуэ: хьэж щашI зул-Хьиджджэ мазэм и е 9-нэ махуэрщ.

²⁹⁵ Тирмизий.

²⁹⁶ Iэл-Мэшгьэр Iэл-Хьэрам: Муздэлифэ щынальээм ит бгы ляхьшэм и цIэ.

ЩАЛЭЖЬХЭР

"Бегъымбар льяпIэр, Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хъуэхъум я нэхъыфIыр зытеIуа хъуныр, "Iэл-КъэщуаI"-кIэ зэджэ и махъшэм шэсри "Iэл-Мэшгъэр Iэл-Хъэрам"-ым кIуащ. КъиблэмкIэ зигъазэри (дугъэ ищIащ, тэкбир къыхъащ, "ла Иилаһэ Ииллэл-Лаху уэхъдэһу ла шэрикэ лэһуу", жиIащ). Мис апхуэдэу абдежым щытащ пщэдджыжьым нэхуфI къищIыхукIэ. Дыгъэр къыкъуэмыкIыпэ ипэкIи къыIукIыжащ".²⁹⁷

МЫВЭ ЩЫБДЗКIЭ МЫВЭ КЪЭСКИЭ ТЭКБИР ЖЫПIЭНЫР

"Зы мывэ цыкIу идыхукIэ "Iэллаху Iэкбэр" жиIэрт (бегъымбар льяпIэм, Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хъуэхъум я нэхъыфIыр зытеIуа хъуным). Мывэ дзыпIищым²⁹⁸ и дежи апхуэдэу щыщIырт. ИтIанэ IукIуэтырти, къиблэмкIэ гъэзауэ, и ИтIри Iэтауэ, льяIуэу щытт япэрей дзыпIэмрэ етIуанэрей дзыпIэмрэ деж. Иужьрей дзыпIэм, "Джэмрэтул-Гъэкъэбэ"-кIэ

²⁹⁷ Муслим.

²⁹⁸ Мывэ дзыпIищ: "Iэл-Джэмэрат" зыхужаIэращ. Ахэр псори Мина щIыналгэм хеубыдэ. Япэр "Iэл-Хъейф" мэджытыгым къыкIэлъыкIуэу щытщ. ЕтIуанэр яку дэтращ. Япэмрэ етIуанэмрэ я зэхуаку метри 156 дэльщ. Ещанэрт Мэккэ нэхъ пэблагъэращ, "Джэмрэтул-Гъэкъэбэ"-кIэ зэджэр. Абырэ ику итымрэ я зэхуаку метр 116 дэльщ. "Iэл-Мэусуугъэ Iэл-Фикъхийе".
(*Зэыдзэклэм къыбгъэдэкIы*).

зэджэм дежи, мывэхэр идэт, тэкбир жиҺурэ, ауэ
абдежым кыыщызэтеувыҺэртэкъым".²⁹⁹

ЗЫГУЭР ЗЫГЪЭЩИЭГЪУАМ Е ЗЫГУЭР ЗИГУ ИРИХЪАМ, ЖИИЭНУР

﴿سُبْحَانَ اللَّهِ﴾

И къеджэкІэр:
﴿Субхъанэл-Лан﴾.³⁰⁰

И мыхъэнэр:
"Алыхъыр хэІэтыкІащ".

﴿اللَّهُ أَكْبَرُ﴾

И къеджэкІэр:
﴿Аллаһу Іэкбэр﴾.³⁰¹

И мыхъэнэр:
"Алыхъыр нэхъ Инщ".

ГУФИЭГЪУЭ ХЪЫБАР КЪЫЗЫЛЪЫПЭСАМ ИЩИЭНУР

"Бегъымбар лъапІэм, Алыхъым и нэфІыр зыщыхуэу, хъуэхъум я
нэхъыфІыр зылгысыным , гуапэ щыхъун хъыбар зэхихмэ,

²⁹⁹ Бухъарий, Муслим.

³⁰⁰ Бухъарий, Муслим.

³⁰¹ Бухъарий.

Алыхь Ину Льягэм фльщяэ хуищю, сэждэ ищдырт".³⁰²

ІЭПКЪЛЪЭПКЪЫМ ЗЫЩЫПІЭ ДЕЖ КЪЫЩЦЫХЭУЗЫКІМЭ, ЖЫПІЭНУР

"КъыхэузыкІа щыпІэм деж уи Іэр тыбольхьэри жыбоІэ:

﴿ بِسْمِ اللّٰهِ ﴾

И кьеджэкІэр:

﴿Бисмил-Ллаһ﴾, - 3-рэ.

И мыхьэнэр:

"Алыхьым и цІэкІэ".

﴿ أَعُوذُ بِاللّٰهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَحَدٌ وَأَحَاذِرُ ﴾

И кьеджэкІэр:

"Іэгъузу бил-Ляһи уэ кьудрэтиһи, мин шэрри ма
Іэджиду уэ Іухьазиру"- 7-рэ.³⁰³

И мыхьэнэр:

"Алыхьымрэ Абы и кьарумрэ сакъуоувэ зэхэсщІэмрэ,
сызытегузэвыхьымрэ я Іейм сыщахьумэну".

НЭ ТЕМЫХУЭН ЦХЬЭКІЭ, ЖАІЭР

³⁰² Іэбу Дауд, Тирмизий, Ибн Маджэ.

³⁰³ Муслим.

"Уи кьуэш, е уи щхьэ, е уи мыльку ехьэлауэ бгьэщIэгьуэн пльэгьуамэ, берычэт (Алыхьым) кьыхильхьэну льяуэ. Пэжыр аращи, нэр зэрытехуэр хьэкьщ", жиIащ бегьымбар льяпIэм, Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хьуэхьум я нэхьыфIыр зыльгысыным 304

КЪЭЩТАМ, ГУЗЭВАМ ЖИИЭНУР

﴿ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ﴾

И кьеджэкIэр:

"Ла Иллаһэ Иллэл-Лah".³⁰⁵

И мыхьэнэр:

"ЩыIэкьым нэгьуэщI тхьэ – Алыхьым нэмыщI".

КЪУРМЭН ЦАУКИКIЭ Е ЗЫГУЭР ЩЫФИАГЬЭЖКИЭ, ЖАIЭР

﴿ بِسْمِ اللَّهِ وَاللَّهُ أَكْبَرُ [اللَّهُمَّ مِنْكَ وَكَ]، اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ مِنِّي ﴾

И кьеджэкIэр:

﴿ Бисмил-Лаһи уэл-Лаһу Iэкбэр, Iэллаһуммэ минкэ уэ лэкэ, Iэллаһуммэ тэкьэббэл минни ﴾.³⁰⁶

И мыхьэнэр:

³⁰⁴ Iэхьмэд, Ибн Маджэ.

³⁰⁵ Бухьарий, Муслим.

³⁰⁶ Муслим, Iэл-Бейхэкьый.

"Алыхбым и цГэкГэ, Алыхьри нэхъ Инщ. Я, Аллах мыр
уи деж кыкIащ, уи дежи негъэзэж. Я, Аллах кьабылу
сГых".

ШЕЙТИАН УГЪУРСЫЗХЭМ Я БЗАДЖАГЪЭМ ЕЗЫГЪЭГЪАЗЭ ДУХЪЭ

﴿أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ الَّتِي لَا يَجَاوِزُهَا بَرٌّ وَلَا فَاجِرٌ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ وَذَرَأَ وَبَرًّا، وَمِنْ
شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمِنْ شَرِّ مَا يَعْرُجُ فِيهَا، وَمِنْ شَرِّ مَا ذَرَأَ فِي الْأَرْضِ، وَمِنْ شَرِّ مَا
يَخْرُجُ مِنْهَا، وَمِنْ شَرِّ فِتَنِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَمِنْ شَرِّ كُلِّ طَارِقٍ إِلَّا طَارِقًا يَطْرُقُ بِخَيْرٍ يَا رَحْمَنُ﴾

И къеджэкIэр:

﴿Гъгузу бикэлиматил-Лалит-тамматил-лэти ла
юджауизуһуннэ бэррун уэ ла фаджирун, мин шэрри
ма хьэлэкъэ, уэ зэрэIэ, уэ бэрэIэ, уэ мин шэрри ма
ензилу минэс-сэмаИ, уэ мин шэрри ма егъруджу
фиһа, уэ мин шэрри ма зэрэIэ фил-Iэрди, уэ мин
шэрри ма ехъруджу минһа, уэ мин шэрри фитэнил-
лэйли уэн-нэһар, уэ мин шэрри кулли тIарикьин
Илла тIарикьэн етIрукъуу бихъэйрин я
Рэхьман﴾.³⁰⁷

И мыхъэнэр:

" Алыхбым и Псалъэ ирикъуахэу, цГыхуфIри цГыху
Iейри зыблэмыкIыфынухэм сакъуоувэ сыщахъумэну –
кыигъэщIахэми, кыигъэхъуахэми, псэ зыхильхъахэми я
Iейм, уафэм кьехым и Iейм, абы дэкIуейми и Iейм;

³⁰⁷ Iэхьмэд, Ибн Iэс-Сунний.

щІым тетхэми я Іейм, абы кьыхэкІхэми я Іейм;
жэщымрэ махуэмрэ я *фитнэхэм* я Іейм; жэщым хэт
кьытхуэкІуэми и Іейм, фІыкІэ кьытхуэкІуэм
кьыщынэмыщІа Уэ, ГущІыгыущІ!".

ИСТИГЪФАРЫМРЭ³⁰⁸ ТОБЭМРЭ³⁰⁹

1 - Бегъымбар льяпІэм, ^{Алыхьым и нэфІыр зыщыхуэу, хуэухьум я нэхьыфІыр зыльысыным}, жиІащ:

"Алыхьым и цІэкІэ соІуэ, зы махуэм кьыриубыдэу
сэ блыщІым щІигьурэ Алыхьым деж *истигъфар*
кьыщызохькІэ, тоби кьыщызохьыжкІэ".³¹⁰

2 - Алыхьым и лЫкІуэ льяпІэм, ^{Алыхьым и нэфІыр зыщыхуэу, хуэухьум я нэхьыфІыр зыльысыным}, мыри жиІащ:

"Уа, цІыхухэ! Алыхьым и деж тобэ кьыщыфхьыж;
сэ зы махуэм кьыриубыдэу щэм щІигьурэ тобэ Абы
деж кьыщызохьыж".³¹¹

3 - Мыри жиІащ Бегъымбар льяпІэм, ^{Алыхьым и нэфІыр зыщыхуэу, хуэухьум я нэхьыфІыр зыльысыным}: "Мы псалъэхэр:

﴿أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ﴾

И кьеджэкІэр:

³⁰⁸ Истигъфар: гьэгъуныгьэкІэ Алыхьым уелъэІунращ "Іэстэгъфирул-Лah" жыпІэурэ.

³⁰⁹ Тобэ: Гуэныхь лэжыныр кьэбгъанэу, абы ухущІегуэужу, ди япэкІи умыщІэжыну мурад быдэ пщІынращ.

³¹⁰ Бухъарий.

³¹¹ Муслим.

«**Гэстэгьфирул-Лаһэллэзи ла Илаһэ Илла һуу, 1эл-Хьэйел-Кьэйумэ, уэ Iэтуубу Илейһи**».
жызыIам Алыхьым кьыхуигьэгьунуц, зэхьфым³¹²
кьыхэжыжу кьэкIуэжами".³¹³

4 - Мыпхуэдэуи жиIащ Бегьымбар льяпIэм, ^{Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хьуэхьум я нэхьыфIыр зыльысыным,}

"Тхьэр пщылIым нэхь пэгьунэгьу дьдэ щыхуэхьур жэщым и иужьрей Iыхьэраци, а зэманым ирихьэлIэу Алыхьыр зикр зыщIхэм ящыщ уэри ухьуфыну щытмэ – хьу".³¹⁴

5 - Мыпхуэдэуи жиIащ Бегьымбар льяпIэм, ^{Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хьуэхьум я нэхьыфIыр зыльысыным,}

"ПщылIыр и Тхьэм нэхь пэгьунэгьу дьдэ щыхьуфыр сэждэм щыщыIэм дежши, льэIуэныр нэхьыбэ щыфщI абдеж".³¹⁵

Мыри жиIащ Бегьымбар льяпIэм, ^{Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хьуэхьум я нэхьыфIыр зыльысыным,}

"Си гум зыгуэр кьыщытрихьэ щыIэщи,³¹⁶ **зы махуэм кьыриубьдэу щэрэ (100) Истигьфар сощI сэ"**.³¹⁷

---

³¹² Зэхьф: мусльымэнхэмрэ джаурхэмрэ зэбгьэдэуэпауэ щызэзауэ.

Апхуэдэм укьыхэкIыу укьыщIэпхьуэжыныр гуэныхь нэхь ин дьдэхэм щыщу хьэдисым кьыщокIуэ.

³¹³ Iэбу Дауд, Тирмизий, Iэл-Хьаким.

³¹⁴ Нэсаий, Тирмизий, Iэл-Хьаким.

³¹⁵ Муслим.

³¹⁶ ЩIэныгьэлI Ибн Iэл-Iэсир жиIащ: бегьымбар льяпIэр, ^{Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хьуэхьум я нэхьыфIыр зыльысыным}, зикр жыIэным, Алыхьым пэгьунэгьу зыщыным, Ар кьызэрыкIэлъыпллым хуэсакьыным хигьахьуэ

**ТЭСБИХЬ³¹⁸, ТЭХЬМИД³¹⁹, ТЭҢЛИЛ³²⁰,
ТЭКБИР, ШЫНЫМ³²¹ ФЫГЪУЭУ
ХЭЛХЭР**

1 - Бегъымбар лъапІэм, Алыхьым и нэфІыр зыщыхуэу, хуэухьум я нэхьыфІыр зылысыным, жиІащ:

"Зы махуэм кьыриубыдэу шэрэ (100) "Субхьанэл-Лан уэ бихьэмдиhi" хэт жиІэми, абы и гуэныхьхэр кІэрышэшэнуш, ахэр тенджызым тет тхуурымбэм хуэдиз хьуами".³²²

2 - Бегъымбар лъапІэм, Алыхьым и нэфІыр зыщыхуэу, хуэухьум я нэхьыфІыр зылысыным, жиІащ:

Хэт пщІэней (10):

﴿ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ ﴾

И кьеджэкІэр:

зэпытт. Зэзэмызэххэ абыхэм шьщ гуэрым тегупсысыкІмэ, е ІэщІэггупщыкІмэ – гуэныхь кьыІэщІэщІауэ кьыщыхьужти, Истигьфарым зритт. "Джамигь Іэл-Іушул" 4/386..

³¹⁷ Муслим.

³¹⁸ Тэсбихь: "Субхьанэл-Лан" жыпІэнращ.

³¹⁹ Тэхьмид: "Іэл-хьэмду лил-Лан" жыпІэнращ.

³²⁰ Тэһлил: "Ла Илахэ Иилэл-Лан" жыпІэнращ.

³²¹ Тэкбир: "Іэллаһу Іэкбэр" жыпІэнращ.

³²² Бухъарий, Муслим. А псалъэхэм фыгъуэу пылътым ехьэллауэ уеплътыж хьуануш ___ напэкІуэцым.

«Ла Илаһэ Иллэл-Лаһу уэхьдэһуу ла шэриикэ
лэһуу, лэһул-мулку уэ лэһул-хьэмду, уэ һуу-уэ гьэла
кулли шэйин кьэдийр»

жиЭми, ар Исмагыл (гьэлейхис-сэламым) и
бынхэм шыщу цыхуиплI пщыл1ып1эм
кьызышыжам хуэдэ хьунуш".³²³

3 - Бегьымбар льяпIэм, ^{Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хуэухьум я}
нэхьыфIыр зыльысыным, жиIащ:

"ПсалытI (шыIэш) бзэгум тыншу кьипсэлъу,
тэрээ-мизаным хьэлъэу илъу, Алыхьми фIыгуэ
ильагъуу:

«سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ»

И кьеджэкIэр:

«Субхьанэл-Лаһи уэ бихьэмдини, субхьанэл-Лаһил-
Гьэжым».³²⁴

4 - Бегьымбар льяпIэм, ^{Алыхьым и нэфIыр зыщыхуэу, хуэухьум я}
нэхьыфIыр зыльысыным, жиIащ:

"Дыгьэр зытепсэу шыIэм нэхьрэ нэхь кьэсцтэнш
мы псалъэхэр:

ХьэрыпыбзэкIэ:

«سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ»

И кьеджэкIэр:

«Субхьанэл-Лаһи, уэл-хьэмду лил-Лаһи, уэ ла
Илаһэ Иллэл-Лаһу уэл-Лаһу Iэкбэр»".³²⁵

³²³ Бухъарий, Муслим. А псалъэхэр шэ (100) бжыгэкIэ жыIэным фIыгуэу
пыльым ехьэлауэ уепльыж хьунуш 70 напэкуэциым.

³²⁴ Бухъарий, Муслим.

³²⁵ Муслим.

5 - Мыри жиӀащ Бегъымбар льяпӀэм, ^{Алыхъым и нэфӀыр}
зыщыхуэу, хъуэхъум я нэхъыфӀыр зылгысыным.

"Махуэ къэс псапэ мин кыфхуэмыхыфы ара фэ?".

Абдежым зэхэсхэм ящыщ зы щӀэупщӀащ:

- Сыт хуэдэу псапэ мин кызэрытхыфынур?

"Щэрэ (100) тэсбихъ³²⁶ жиӀэнци, псапэ мин
хуатхынщ е гуэныхъ мин хуальэщӀыжынщ".³²⁷

6 - Мыри жиӀащ Бегъымбар льяпӀэм, ^{Алыхъым и нэфӀыр}
зыщыхуэу, хъуэхъум я нэхъыфӀыр зылгысыным.

﴿سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ﴾

И къеджэкӀэр:

﴿Субхъанэл-Лаһил-Гъэжым уэ бихъэмдиһи﴾
жызыӀам зы хъурмэ жыг Жэнэтым
щыхухасэнуц".³²⁸

7 - Мыри жиӀащ Бегъымбар льяпӀэм, ^{Алыхъым и нэфӀыр}
зыщыхуэу, хъуэхъум я нэхъыфӀыр зылгысыным.

"Уа, Гъэбдуллаһ ибн Къейс, Жэнэтым и фӀыгъуэ
гъэтӀыльахэм ящыщ зы къозгъэщӀэн?

- НтӀэ, Алыхъым и лӀыкӀуэ!, - жысӀащ.

"ЖыӀэ:

﴿لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ﴾

И къеджэкӀэр:

﴿Ла хъуэлэ уэ ла къууэтэ Илла бил-Лаһ﴾".³²⁹

³²⁶ Тэсбихъ: "Субхъанэл-Лаһ" жыӀэнращ.

³²⁷ Муслим.

³²⁸ Тирмизий, Ил-Хъаким.

³²⁹ Бухъарий, Муслим.

8 - Мыри жиҕащ Бегъымбар льяпӀэм, ^{Алыхъым и нэфӀыр}
зыщыхуэу, хъуэхъум я нэхъыфӀыр зылгысыным.

"НэхъыфӀ дьдэу Алыхъым ильагыу псалъэхэр (мы)

плӀырщ:

﴿سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ﴾

И къеджэкӀэр:

﴿Субхъанэл-Лаһи, уэл-хъэмду лил-Лаһи, уэ ла
Илаһэ Иллэл-Лаһу уэл-Лаһу Ӏэкбэр﴾. Абыхэм
дэтхэнэмкӀэ къэбулэми ягъэ кӀынукуьым".³³⁰

9 - Зы губгъуэрыс гуэр Алыхъым и лыкӀуэ льяпӀэм,
Алыхъым и нэфӀыр зыщыхуэу, хъуэхъум я нэхъыфӀыр зылгысыным , и деж

къакӀуэри жиҕащ:

- ЖысӀын гуэр сыгъащӀэ.

Бегъымбарыр къэпсалъэри жиҕащ:

ЖыӀэ:

﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ

الْعَالَمِينَ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾.

И къеджэкӀэр:

﴿Ла Илаһэ Иллэл-Лаһу уэхъдэһуу ла шэриикэ
лэһуу, Ӏэл-Лаһу Ӏэкбэру кэбирэн, уэл-хъэмду лил-
Лаһи кэсирэн, субхъанэл-Лаһи рэббил-гьалэминэ,
ла хъэулэ уэ ла къуутэ Илла биллаһил-Гъэзизил-
Хъэким﴾.

Губгъуэрысыр къэпсалъэри:

- Ахэр си Тхъэм папщӀэщ, сэр папщӀэ сыт (жысӀэнур)?,

- жиҕащ.

ЖыӀэ:

³³⁰ Муслим.

﴿اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَارْزُقْنِي﴾

И къеджэкIэр:

﴿**Эллаһуммэгъфир лии, уэрхэмний, уэһдини, уэрзукънии**﴾.³³¹

10 - Ислам диныр зыгуэрым къиштэмэ, мыбыхэмкIэ дугэ ищыну бегъымбар лъапIэм, Алыхым и нэфIыр зыщыхуэу, хуэхум я нэхыфIыр зылгысыным, унафэ

хуищIу шытащ:

﴿اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَعَافِنِي، وَارْزُقْنِي﴾

И къеджэкIэр:

﴿**Эллаһуммэгъфир лии, уэрхэмний, уэ гъафинии, уэрзукънии**﴾.³³²

11 – "Духьэм я нэхыфIыр:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ - «**Эл-хьэмду лил-Лah**»-ращ,

Зикрым я нэхыфIри: ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ - «Ла Иилаһэ Иллэл-Лah»-ращ".³³³

12 – "Эл-Бакъият Iэщ-Щалихьатыр"³³⁴ **ар:**

﴿سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ﴾

И къеджэкIэр:

³³¹ Муслим. Iэбу Дауд и тхылгым зэритымкIэ, а лыр IукIыжа нэужь лIыкIуэ лъапIэм жиIащ: "Хьерыр и IэгуитIым из ищIащ абы". А псалъэхэм къарыкIыр: "Я, Аллах, кысхуэгъэгъу, гуцIэгъу кысхуэщI, сыузэщI, сыкъэхумэ, ерыскъынши сумыщI".

³³² Тирмизий, Ибн Маджэ, Iэл-Хьаким.

³³³ Тирмизий, Ибн Маджэ.

³³⁴ "Эл-Бакъият Iэщ-Щалихьат": КъурIэн лъапIэм и кIуэцIкIэ аятитIым кышыцохуэ мы псалъэухар. Зыр Iэл-Кэһф сурэм и 46 аятым, адрейр Мэрем сурэм и 76 аятым. БзэкIэ къапштэмэ абы и мыхьэнэр: "къэнэжыну лэжыгъэфIхэр", жиIэу аращ.

«Субхьянэл-Лаһи, уэл-хьэмду лил-Лаһи, уэ ла
Илаһэ Иллэл-Лаһу уэл-Лаһу Іэкбэр, уэ ла хьэулэ уэ
ла кьуутэ Илла биллаһ»-раш".³³⁵

БЕГЪЫМБАР ЛЪАПЭМ, Алыхьым и нэфІыр зыщыхуэу,
хьуэхьум я нэхьыфІыр зыльысыным, **ТЭСВИХЪ ЗЭРИЩІУ
ЩЫТАР**

Алыхьыр арэзы зыхуэхьун Ибн Гьэмр кьеІуэтэж:
"Сэ сльэгьуащ Бегьымбар льяпІэм, Алыхьым и нэфІыр
зыщыхуэу, хьуэхьум я нэхьыфІыр зыльысыным, **тэсвихьыр** и Іэ
ижьымкІэ ищІу³³⁶ ³³⁷.

**ІУЭХУ ЩХЪЭПЭ КУЭД
КЪЫЗЭЩІЭЗЫУБЫДЭ ХЪЭДИС**

Бегьымбар льяпІэм, Алыхьым и нэфІыр зыщыхуэу, хьуэхьум я
нэхьыфІыр зыльысыным: жиІаш:

**"Пшапэр зэхуэмэ, фи сабийхэр зэфшэлІэж, а
зэманым шейІанхэр кьожьэ. Жэщыр тІэкІу
хэкІуатэмэ, я гугьу фымыщІыж. Фи бжэхэри**

³³⁵ Іэхьмэд, НэсаІий.

³³⁶ И Іэпхьуамбэхэр щІигьашэурэ ищІт, жыхуиІэщ. Мывэ цІыкІукІэ е нэмэз
щыгьэкІэ зикр пщІыным нэхьрэ, ІэпэкІэ пщІыныр зэрынэхьыфІыр мы
хьэдисым кьыхош. Абы и щхьэусыгьуэри нэгьуэщІ хьэдисым
кьыззрыхэщымкІэ, Кьемэт Махуэм Іэпхьуамбэхэми кьеупщІыжу
кьыззрыпсэлэнураш. "Іэбу Дауд". (*ЗэыздзекІам кьыбгьэдэкІыу*).

³³⁷ Іэбу Дауд, Тирмизий.

**вгъэбыдэ, Алыхъым и цIэри жыфIэ, шейтIаным бжэ
хуэщIа Iуихыркъым. Фи кхъуэщыныщхьэхэри
фIэфпхыкI, Алыхъым и цIэри жыфIэ. Фи
тепщэчхэми зыгуэр ятефпхъуэ, Алыхъым и цIэри
жыфIэ; зыри мыхъумэ зыгуэр зэпрыдзауэ тефлхьэ.
Фи уэздыгъэхэри вгъэункIыфI".³³⁸**

---

³³⁸ Бухъарий, Муслим.

Щэлатри, сэламри, берычэтри
ди Бегъымбар Мухъэммедми,
абы и Ыхълыхэми,
и гъусахэми
псоми
Алыхъым къарит!

Дэри Алыхъ Иным долъэлу и
Гуццэгъумрэ и Флыгъуэмрэ
дыхимыныну!

ПСАЛЪАЩХЪЭХЭР

ТХЫЛТЫР ЗЫТХАМ И ПЭУБЛЭ ПСАЛЪЭ.....	5
ЗЭЗЫДЗЭКИАМ И ПЭУБЛЭ ПСАЛЪЭ.....	7
ЗИКРЫМ И ФЫГЪУЭХЭР.....	14
КЪЭУШАМ ЖИЭНУ ЗИКРХЭР.....	19
ЗЫЗЫХУЭПАМ ЖИЭНУ ДУГЪЭР.....	21
ЩЫГЪЫНЫШЦЭ ШЫЗЫТТЭГЪАМ ЖИЭНУ ДУГЪЭР.....	22
ЩЫГЪЫНЫШЦЭ ШЫЗЫТТЭГЪАМ ЗЭРЕХЪУЭХЪУ.....	22
ЩЫГЪЫН ШЫЗЫХЪЖЫМ ЖИЭНУР.....	23
ПСЫУНЭМ ШЫХЪЭН ИПЭКИЭ, ЖАГЭР.....	24
ПСЫУНЭМ КЪЫШЦЭКЪЫЖА ИУЖЪ, ЖАГЭР.....	24
АНДЕЗЫР ШАУБЛЭКЭ, ЖАГЭР.....	24
АНДЕЗ НЭУЖЪЫМ ЖАГЭР.....	25
УНЭМ КЪЫШЦЫЦЭКИЭ, ЖАГЭР.....	26
УНЭМ ШЫШЦЫХЪЭКЭ, ЖАГЭР.....	27
МЭЖДЖЫТЫМ ШЫКИУЭКЭ, ЖАГЭР.....	28
МЭЖДЖЫТЫМ ШЫШЦЫХЪЭКЭ, ЖАГЭР.....	29
МЭЖДЖЫТЫМ КЪЫШЦЭКЪЫЖА НЭУЖЪ, ЖАГЭР.....	30
АЗЭНЫМ ЕХЪЭЛЦА ЗИКРХЭР.....	30
НЭМЭЗЫР ЗЭРАУБЛЭ ТЭКБИРЫМ ИУЖЪКИЭ ЖАГЭХЭМ ШЫШЦ.....	33
ЗАГЪЭШХЪА НЭУЖЪКИЭ (РУКУГЪЫМ) ЖАГЭР.....	35
РУКУГЪЫМ КЪЫКЪЫЖУ ЗЫКЪЫЦАГЭТЫЖКИЭ, ЖАГЭР.....	36
КЪЫЗЭФЭУВЭЖА НЭУЖЪКИЭ ЖАГЭР.....	37
СЭЖДЭМ ШЫЖАГЭХЭР.....	38
СЭЖДИТИ ЗЭХУАКУМ, ЖАГЭР.....	39
КЪУРЭНЫМ ХЭТ СЭЖДЭ АЯТЫМ КЪЕДЖАМ СЭЖДЭ ШИЦЦИКЭ ЖИЭНУР.....	40
ТЭШЭНЪУДЫР.....	42
ТЭШЭНЪУД НЭУЖЪЫМ, ЖАГЭ ШЦЭЛЭУАТЫР.....	43
СЭЛАМ ЯМЫТ ШЫКИЭ, ЖАГЭ ДУГЪЭХЭР.....	44
НЭМЭЗЫР ЯУХА НЭУЖЪ, ЖАГЭР.....	49
ИСТИХЪАРЭ НЭМЭЗЫМ И ДУГЪЭ.....	57
ПШЦЭДДЖЫЖЪЫМРЭ ПШЦЫХЪЭШХЪЭМРЭ ЯШЦИ ЗИКРХЭР.....	59
ШЫГЪУЭЛЪЫЖКИЭ ЖАГЭ, ДУГЪЭХЭР.....	78
ЖЭШЦЫМ ЗЫДЭЖЕЙМ ЗЫ ЛЪЭНЫКЪУЭМ КЪЫКЪЫУ НЭГЪУЭЦИ ДЖАБЭКЭ ТЕГЪУАЛЪХЪЭМЭ ЖИЭНУ ДУГЪЭР.....	89
ЖЕЙМ КЪЫХЪЭШЦЫКЫМ Е ГУЗАВЭУ КЪЭУШЫМ ЖИЭНУ ДУГЪЭР.....	90
ПШЦЫХЪЭПЭ ИЕЙ ЗЫЛЪЭГЪУАМ ЖИЭНУМРЭ ИШЦЭНУМРЭ.....	91
УИТЫР НЭМЭЗЫМ ХЭТ КЪУНУТ ДУГЪЭР.....	92
УИТЫР НЭМЭЗ НЭУЖЪЫМ ЖАГЭ ДУХЪЭР.....	94
ЦЫХУР ГУКЪЕУЭ-ГУХЪЭШЦХЭМ ШЫХЪХУАМ И ДЕЖ ЖИЭНУ ДУГЪЭР.....	95
ГУЗЭВЭГЪУЭМ ХЭХУАМ ЖИЭНУ ДУГЪЭР.....	97
БИЙМ Е ЛЕЙЗЕХЪЭ УНАФЭШЦЫМ ШАГУШЦЭМ ДЕЖ, ЖАГЭР.....	99

УНАФИЭЩИМ И ЗАЛЫМЫГЪЭМ ТЕШЫНЫХЬЫМ ЖИЭНУ ДУГЪЭР.....	100
БИЙМ ТЕКИУЭН ПАПШЦЭ ЗЭРЫЛЪАГУЭ ДУГЪЭ.....	102
ЗЫ ГУП ГУЭРЫМ ЯЩЫШЫНЭМ, ЖИЭНУР.....	102
ЗИ ИИМАНКИЭ ШЭЧ КЪЭЗЫХЬАМ ЖИЭНУМРЭ ИЩЭНУМРЭ.....	103
ЩЫХУЭ ЗЫТЕЛЪЫР ЗЭРЫЛЪЭИУЭН ДУГЪЭ.....	104
НЭМЭЗЫМ УШЫТЕТКИЭ, Е КЪУРИЭН УЩЕДЖЭКИЭ ШЕЙТИАНЫМ И УЭСУЭСЭМ ЗЭРЫЗЫЩЫПХЪУМЭН.....	105
ГУЭХУ ЗЭФИЭХЫГЪУЕЙ ИРИХЪЭЛИАМ ЖИЭНУР.....	106
ГУЭНЫХЪ КЪЭЗЫХЬАМ ЖИЭНУМРЭ, ИЩЭНУМРЭ.....	106
ШЕЙТИАНЫМРЭ АБЫ КЪЫУИЩЭЦХЭМРЭ ГУЗЫГЪЭКИУЭТ ПСАЛЪЭХЭР.....	107
ЦЫХУМ ФЭМЫФИ ГУЭР КЪЫЩЫЩИМЭ Е И УНАФЭР ФИАКЪУТЭМЭ, ЖИЭНУР.....	107
БЫН ЗЫГЪУЭТА АДЭМ УЗЭРЕХЪУЭХЪУНУР, ЕЗЫМИ ЖЭУАП КЪУЗЭРИТЫЖЫНУР.....	108
САБИЙР ИЙМ ЦЫХЪУМА ХЪУН ПАПШЦЭ, ЖАІЭР.....	109
СЫМАДЖЭМ ШЦЭУПШЦЭНУ ЦЫХЬАМ МЫХЭР ЖИЭНЦ.....	110
СЫМАДЖЭМ ШЦЭУПШЦЭНЫМ ФЫГЪУЭУ ПЫЛЪЫР.....	111
ЗИ ГУГЪЭР ГЪАЩЦЭМ ХЭЗЫХЬАЖА СЫМАДЖЭР ЗЭРЫЛЪЭИУЭН ДУГЪЭ.....	112
ЗИ ПСЭ ЕДЖЭУ ТЕЛЪЫМ ЖИЭНУМРЭ Е ЖЕБГЪЭИЭНУМРЭ	113
ГУАУЭ ЗИГЭМ ЖИЭНУ ДУГЪЭР.....	114
ЛИАМ И НЭР ЦЫЗЭТРАПЭЖКИЭ ЖАІЭР.....	115
ЖЭНАЗЫ НЭМЭЗЫМ ХЭТ ДУХЪЭР.....	116
САБИЙМ И ЖЭНАЗЫ НЭМЭЗЫМ ХАГЪЭУВЭ ДУГЪЭР.....	117
ЛИАР ЗЕЙМ ЗЭРЫХУЭГУЗАВЭ ПСАЛЪЭХЭР.....	118
ЛИАР МАЩЭМ ЦРАХЪЭХКИЭ ЖАІЭР.....	119
ЛИАР ЦІАЛЪХЪЭРЭ, МАЩЭР ЯГЪЭБЫДЭЖА НЭУЖЪ, ЖАІЭР.....	119
КХЪЭМ ЦЫДЫХЪЭКИЭ, ЖАІЭР.....	120
БОРЭНЫМ (ЖЪАЛШЦЭМ) ДЕЖ ЖАІЭР.....	120
УАФЭР ЦЫГЪУАГЪУЭМ ДЕЖ, ЖАІЭР.....	121
УЭШХ КЪЕШХЫН ПАПШЦЭ УЗЭРЫЛЪЭИУЭН ДУХЪЭХЭМ ЯЩЫЩ.....	123
УЭШХ КЪЫЩЕШХКИЭ, ЖАІЭР.....	124
УЭШХ КЪЕШХА ИУЖЪКИЭ ЖАІЭР.....	125
УЭШХЫР ТЕУН ПАПШЦЭ ЖАІЭР.....	125
МАЗЭЩЦЭР ЯЛЪАГЪУМЭ ЖАІЭР.....	126
НЭЩЦІ ЗЫПЫГЪАР ЦЫХЭЩХЪЭЖКИЭ, ЖИЭНУР.....	126
ШХЭН ЯМЫУБЛЭ ИПЭКИЭ ЖАІЭР.....	127
ШХА НЭУЖЪ ЖАІЭР.....	129
ХЪЭЩЦЭР БЫСЫМЫМ ЗЭРЕХЪУЭХЪУР.....	130
ПСЫ УЕЗЫГЪЭФАМ Е УЕЗЫГЪЭФЭНУМ ЖЕПЭНУР.....	130
УХЭЗЫГЪЭЩХЪЭЖА УНАГЪУЭМ ИСХЭМ УАЗЭРЕХЪУЭХЪУНУР.....	131
ПСАПЭ НЭЩЦІ ЗЫПЫГЪЫР ШХЫН ИРИХЪЭЛГЭМЭ, ИЩЭНУР.....	131
НЭЩЦІ ЗЫПЫГЪЫМ ЗЫГУЭР КЪЫЩЫХЪЭМЭ, ЖИЭНУР.....	132
ЯПЭ ПХЪЭЩХЪЭМЫЩХЪЭР КЪЫПИДЗАУЭ ЩАЛЪАГЪУКИЭ, ЖАІЭР.....	132
КЪЕЛПСАМ ЖИЭНУР.....	133
ДЖАУРЫР КЪЕЛПСЭР, "ГЭЛ-ХЪЭМДУ ЛИЛ-ЛАА" ЖИЭМЭ, ЖЫРАІЭЖЫР.....	134

КЪЭЗЫШАМ ЗЭРЕХЪУЭХЪУР.....	134
КЪЭЗЫШАР ЗЭРЫЛЪАГУЭМРЭ, ЛЭЖЪАКИУЭМ КЪЫЩАЦТЭКІЭ, ЖАІЭМРЭ.....	135
ЛЫГЪУЭФЫЗЫГЪУЭМ ИПЭ КЪИХУЭУ, ЖАІЭР.....	135
КЪЭГУБЖЪАМ ЖИЭНУР.....	136
ЗЫГУЭРЫМ ІЕЙ КЪЫЩЫЩІАУЭ ЗЫЛЪЭГЪУАМ ЖИЭНУР.....	136
ЗЭХЭСЫПЭМ ШЫЖАІЭР.....	137
УЭРШЭРЫНЫМ КЭФФАРЭТ ХУЭХЪУЖ ПСАЛЪЭХЭР.....	138
"УИ ГУЭНЫХЪ АЛЫХЪЫМ ИГЪЭГЪУ", КЪЫБЖЕЗЫПАМ И ЖЭУАПЫР.....	138
ІУЭХУТХЪЭБЗЭ КЪЫПХУЭЗЫЩІАМ, ЖЕПЭНУР.....	139
ДЭДЖДЖАЛЫМ ШЫХЪУМА УЗЭРЫХЪУНУР.....	139
"АЛЫХЪЫМ И ЦІЭКІЭ ФЫУЭ УСЛЪЭГЪУАЦ", КЪЫБЖЕЗЫПАМ, ЖЕПЭЖЫНУР.....	140
МЫЛЪКУКІЭ КЪЫБДЭІПЫКЪУНУ ЯУЖ ІХЪАМ, УЗЭРЕХЪУЭХЪУНУР.....	140
ШЫХУЭ КЪОЗЫТАМ ШЕПТЫЖКІЭ, УЗЭРЕХЪУЭХЪУНУР.....	140
АЛЫХЪЫМ ГЪУСЭ ХУИЩЫНКІЭ ТЕШЫНЫХЪЫМ, ЖИЭНУР.....	141
"АЛЫХЪЫМ БЕРЫЧЭТ КЪЫПХИЛЪХЪЭ", ЖЫЗЫГЭУ КЪОХЪУЭХЪУАМ И ЖЭУАПЫР.....	142
ЗЫГУЭР ЗЫЛЪАГЪУУ Е ЗЭХЭЗЫХЪУ – АР НЭЩЭНЭ КЪЫЗЫЩЫХЪУАМ, ЖИЭНУР.....	142
ЗЫГУЭРЫМ УЩЫШЭСКІЭ Е УЩІТЫСХЪЭКІЭ, ЖЫПЭНУР.....	143
ГЪУЭГУАНЭ ТЕУВЭМ, ЖИЭНУР.....	144
КЪЭБГЪЭЗЭЖАУЭ ГЪУЭГУАНЭ УКЪЫШЫТЕХЪЭЖКІЭ, А ДУГЪЭ ДЫДЭР ЖЫПЭНЦИ, МЫРИ И УЖЪЫМ КЪЫПЫБГЪЭУВЭНЦ.....	145
КЪУАЖЭ Е КЪАЛЭ УЩЫДЫХЪЭКІЭ, ЖЫПЭНУР.....	146
БЭЗЭРЫМ ШЫТЕХЪЭКІЭ, ЖАІЭР.....	147
УЗЭРЫСЫМ Е УЗЫТЕСЫМ ЗЫГУЭР КЪЫЩЫЩІМЭ, ЖЫПЫНУР.....	147
ГЪУЭГУАНЭ ТЕХЪЭР УНЭМ КЪИНЭМ ЗЭРЕХЪУЭХЪУН.....	148
УНЭМ КЪИНЭР ГЪУЭГУ ТЕХЪЭУ ЗЭРЕХЪУЭХЪУР.....	148
ГЪУЭГУ УТЕТУ ЛЪАГАПЭ УДЭКІМЭ Е УЭХ ГУЭРЫМ УЕХМЭ, ЖЫПЭНУР.....	149
ГЪУЭГУРЫКІУЭМ НЭХУШ ЗЭМАНЫМ ЖИЭНУР.....	149
ГЪУЭГУ УТЕТУ УНАГЪУЭ ГУЭРЫМ Е ШЫПІЭ ГУЭРЫМ ДЕЖ УЩЕПСЫХМЭ, ЖЫПЭНУР.....	150
КЪЭЗЭУАТЫМ Е ХЪЭЖЫМ КЪИКЫБЖЫМ ЖИЭНУР.....	151
ЗЫГУЭРЫМ ИГЪЭГУФІГЭМЭ Е ИГЪЭНЭЩХЪЕЙМЭ, ЖИЭНУР.....	152
БЕГЪЫМБАР ЛЪАПЭМ, АЛЫХЪЫМ И НЭФЫР ЗЫШЫХУУ, ХЪУЭХЪУМ Я НЭХЪЫФЫР ЗЫЛЪЫСЫНЫМ, ЩЭЛЭУАТ КЪЫХУЭХЪЫНЫМ ФЫГЪУЭУ.....	152
ПЫЛЪЫР.....	154
СЭЛАМ ЗЭХЫНЫР КУЭД ШЫН.....	154
ДЖАУРЫМ СЭЛАМ КЪУИХМЭ, ЖЭУАП ЗЭРЕПТЫНУР.....	149
АДАКЪЭ ІУЭУЭ Е ШЫД КІЙУЭ ЗЭХЭЗЫХАМ ЖИЭНУР.....	155
ЖЭЦЫМ ХЪЭ БАНА МАКЪ ЗЭХЭЗЫХАМ ЖИЭНУР.....	155
ЗЫГУЭРЫМ УЕШХЫДАМЭ, ЖЫПЭНУР.....	156
ЗЫ МУСЛЪЫМЭНЫР НЭГЪУЭЩІ МУСЛЪЫМЭНЫМ ШЫПТХЪУН ХУЕЙ ХЪУМЭ, ЖИЭНУР.....	156
ЗЫГУЭР КЪЫПШЫТХЪУМЭ, ЖЫПЭНУР.....	157
ХЪЭЖ Е ГЪУМРЭ ЗЫЩЫНУ ХУЕЖЪЭМ ЖИЭНУ ПСАЛЪЭХЭР.....	157

МЫВЭ ФЫЦЭМ И ДЕЖ НЭСМЭ, ТЭКБИР ИЦЫНУЦ.....	158
КЭГБЭ ЛЬАПЭМ И ЙЕМЭН КЪУАПЭМРЭ МЫВЭ ФЫЦЭМРЭ Я ЗЭХУАКУМ	
ДЕЖ ЦЫЖАГЭ ДУГЬЭР.....	158
ЦЭФАРЭ МЭРУЭРЭ ЦЫТЕТКІЭ, ЖАГЭ ДУХЬЭ.....	159
ГЬЭРЭФЭ МАХУЭМ ЯЦІ ДУХЬЭР.....	159
"ГЭЛ-МЭШГЬЭР ГЭЛ-ХЬЭРАМ"-ЫМ ДЕЖ ЦАЛЭЖЬХЭР.....	161
МЫВЭ ЦЫБДЗКІЭ МЫВЭ КЪЭСКИЭ ТЭКБИР ЖЫПЭНЫР.....	161
ЗЫГУЭР ЗЫГЬЭЦІЭГЪУАМ Е ЗЫГУЭР ЗИГУ ИРИХЬАМ ЖИГЭНУР.....	162
ГУФІЭГЪУЭ ХЬЫБАР КЪЫЗЫЛЪЫГЭСАМ ИЦГЭНУР.....	162
ІЭПКЪЛЪЭПКЪЫМ ЗЫЦЫПІЭ ДЕЖ КЪЫШЦЫХЭУЗЫКИМЭ, ЖЫПЭНУР.....	163
НЭ ТЕМЫХУЭН ЦХЬЭКІЭ ЖАГЭР.....	163
КЪЭЦТАМ, ГУЗЭВАМ ЖИГЭНУР.....	164
КЪУРМЭН ЦАУКІКІЭ, Е ЗЫГУЭР ЦЫФИАГЬЭЖКІЭ, ЖАГЭР.....	164
ШЕЙТАН УГЪУРСЫЗХЭМ Я БЗАДЖАГЪЭМ ЕЗЫГЬЭГЪАЗЭ ДУХЬЭ.....	165
ИСТИГЬФАРЫМРЭ ТОБЭМРЭ.....	165
ТЭСБИХЬ, ТЭХЬМИД, ТЭҠЛИЛ, ТЭКБИР, ЦЫНЫМ ФЫГЪУЭУ ХЭЛЪХЭР.....	166
БЕГЪЫМБАР ЛЬАПЭМ, АЛЫХЬЫМ И НЭФЫР ЗЫЩЫХУЭУ, ХЪУЭХЪУМ Я НЭХЬЫФЫР ЗЫЛЪЫСЫНЫМ,	
ТЭСБИХЬ ЗЭРИЦУ ЦЫТАР.....	174
ІУЭХУ ЦХЬЭПЭ КУЭД КЪЫЗЭЦЦЭЗЫБУБЫДЭ ХЬЭДИС.....	174